દઅવત કે નૂરાની સિફાત

دعوت کے نورانی صفات

◈ મુઅલ્લિફ ◈

અબ્દુલ વહ્હાબ કાઝી અલ મઝાહિરી બિલ્ગ

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મેઈન બજાર,

મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

ઉદ્‌ઉ ઈલા સબીલિ રબ્બિક બિલ્‌ હિકમતિ વલ્‌ મૌઈઝતિલ્‌ હસનહ.
આપ લોગોંકો અપને પરવરદિગારકે રાસ્તેકી તરફ હિકમત ઔર અચ્છી નસીહતકે ઝરીઆ બુલાઈયે.

તબ્લીગી કામ કરનેવાલોંકે લિયે એક અનમોલ તોહફા

દઅવતકે નૂરાની સિફાત

دعوت کے نورانی صفات

❖ મુઅલ્લિફ ❖
અબ્દુલ વહ્‌હાબ કાઝી અલ મઝાહિરી બિલ્ગી,
મોહતમિમ જામિઆ અરબિયા દઅવતુલ હક,
નૂરાની મસ્જિદ બિલ્ગી, જિલ્લો બાગલકોટ (કર્ણાટક)

❖ લિપ્યાંતર ❖
(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક
નુરાની કુતુબખાના
રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મેઈન બજાર,
મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦
ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

દઅવતકે નૂરાની સિફાત

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન	સફા
તકરીઝ.	૬
અપની જાત.	૧૧
દઅવતકી ફઝીલત.	૧૨
મશ્વરાકી અહમિયત.	૧૩
મશ્વરાકા મકસદ.	૧૩
મશ્વરાકે આદાબ.	૧૪
તાલીમ.	૧૪
તાલીમકા મકસદ.	૧૫
તાલીમકે આદાબ.	૧૫
કિતાબી તાલીમકે ફાઈદે.	૧૬
કુરઆન મજીદકા હલ્કા.	૧૮
ફઝાઈલકી તાલીમ.	૧૯
એ’લાન.	૨૦
તઆરૂફી બાતચીત.	૨૧
ઈન્ફિરાદી ઉમૂર.	૨૪
ઈજતિમાઈ ઉમૂર.	૨૪
દાઈ કિસે કેહતે હૈં.	૨૪
દાઈ કૈસા હો.	૨૫
દાઈકે આઠ સિફાત.	૨૫

મઝમૂન	સફા

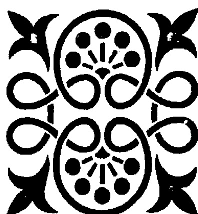
- દાઈ ઐસા હોના ચાહિયે. . . . ૨૬
- દાઈમેં ચાર સિફાત હોને ચાહિયે. . . . ૨૬
- દઅવતકે કામ કરનેવાલોંકો પાંચ ચીઝેં. . . . ૨૬
- દઅવતકે અસર કરનેવાલે પાંચ નુસ્ખે. . . . ૨૭
- દઅવતકે કામ કરનેવાલોંકો સાત ઘાટિયાં. . . . ૨૭
- જહાલત દૂર કરનેકે ચાર નુસ્ખે. . . . ૨૭
- કામ કરનેવાલોંકે લિયે તીન ચીઝેં. . . . ૨૮
- ઈસ્લામકી મુકમ્મલ તસ્વીર. . . . ૨૯
- પાંચ બાતોંસે દિલ જુડતે હૈં. . . . ૨૯
- પાંચ બાતોંસે કભી તોડ ન હોગા. . . . ૨૯
- ઈસ્લામકી મહેનત. . . . ૩૦
- ફઝાઈલે ઝિક્ર. . . . ૩૧
- ઝિક્રમેં ચાર ચીઝેં. . . . ૩૩
- ઝિક્રુલ્લાહકી પાંચ ખુસૂસિયાત. . . . ૩૪
- ફઝાઈલે ગશ્ત. . . . ૩૫
- ગશ્તકે આદાબ. . . . ૩૭
- ગશ્તકે ઉસૂલ. . . . ૩૮
- ગશ્તકા મકસદ. . . . ૩૯
- રેહબરકી ઝિમ્મેદારી. . . . ૪૦
- ઝિમ્મેદારકી ઝિમ્મેદારી. . . . ૪૦
- મુતકલ્લિમકી ઝિમ્મેદારી. . . . ૪૧
- દુઆ ઔર ઝિક્રવાલોંકી ઝિમ્મેદારી. . . . ૪૨
- ઈસ્તિકબાલવાલોંકી ઝિમ્મેદારી. . . . ૪૨
- દરમિયાની બાત કરનેવાલોંકી ઝિમ્મેદારી. . . . ૪૩

મઝમૂન	સફા

- મજમા જોડનેકી જરૂરી બાતેં. ૪૩
- બયાનકે અંદર ઈન બાતોંકા ખયાલ રખના. ૪૪
- ઉમૂમી બાત ઈન નિકાત પર હો. ૪૪
- બયાન કૈસે કરેં. ૪૫
- તા'લીમી ગશ્ત. ૪૬
- તશ્કીલી ગશ્ત. ૪૬
- તશ્કીલ કૈસે કરેં. ૪૭
- ખુસૂસી ગશ્ત. ૪૮
- દૂસરા ગશ્ત ઔર ઉસકા મકસદ. ૪૮
- રવાન્ગીકી બાત. ૫૧
- ચાર બાતોંકો ખૂબ અપનાના ચાહિયે. ૫૩
- ઈતાઅતે અમીર. ૫૩
- મસ્જિદકી ચહાર દીવારી. ૫૪
- નિગાહોંકી હિફાઝત. ૫૪
- રાતોંકી આહોઝારી. ૫૫
- ચાર ચીઝોંકી રિઆયતકે સાથ ચલના. ૫૬
- ચાર ચીઝોંકો અપનાનેસે ચાર ફાઈદે. ૫૬
- ચાર બાતેં બિલકુલ ન કરેં. ૫૬
- ફુઝૂલ ખર્ચી. ૫૬
- ચાર બાતેં ખૂબ કરેં. ૫૭
- આપસકા જોડ. ૫૭
- ચાર બાતોંમેં વક્ત કમ ખર્ચ કરેં. ૫૭
- ચાર કામોંકી મશ્ક કરેં. ૫૮
- ચારમેં દખલ અંદાઝી ન કરેં. ૫૮

મઝમૂન	સફા

- રવાન્ગીકે આદાબ. ૬૦
- તબ્લીગી સફરમેં યે ચીઝેં સાથ રખ્ખેં. ૬૨
- અમીરે જમાઅતકે ફરાઈઝ. ૬૨
- મામૂર કૈસે ચલેં. ૬૩
- ખિદમતકે ફઝાઈલ. ૬૭
- સેહ રોઝા જમાઅત (તીન દિનકી જમાઅત). ૭૦
- નકદ વસૂલી કૈસે કરેં. ૭૩
- હિદાયતકો છુપા રખ્ખા હૈ. ૭૪
- મસ્જિદવાર જમાઅતકા મુઝાકરા. ૭૬
- ઘરકી તાલીમ. ૭૬
- મસ્તૂરાતકી હફતાવારી ઈજતિમાઈ તા'લીમ. ૭૮
- ઢાઈ ઘંટેકી મહેનતકી તરતીબ. ૮૧
- છ સિફાત મુકમ્મલ. ૮૭
- કારગુઝારીકી બાત. ૯૮
- ઉલમાસે કૈસે મુલાકાત કી જાએ. ૧૦૦
- ઈસ્તિકામતકે સતરહ અસ્બાબ. ૧૦૧
- હમ મખ્લૂક હૈં હમારી મહેનત મખ્લૂક હૈ. ૧૦૩

તકરીઝ ઔર તસ્દીક

ફકીહુલ અસ્ર હઝરત મૌલાના મુફતી મકસૂદ અહમદ સાહબ કાસમી અંબેઠવી.

સદર મુફતી જામિઆ ઈસ્લામિયા મઝાહિરુલ ઉલૂમ સહારનપુર (યુ.પી.)

હામિદંવ્ વમુસલ્લિયંવ્ વ મુસ્લિમા

દઅવત ઔર તબ્લીગકી મહેનત જિતની જરૂરી ઔર મુબારક હૈ ઉતની હી ઉસકે ઉસૂલકી પાસદારી ઔર રિઆયત કરના ભી જરૂરી હૈ, નીઝ અપને અકાબિરે તબ્લીગકી હિદાયાતકા લિહાઝ રખના ભી ઈન્તિહાઈ મુઅસ્સિર હૈ. અગર ઉસૂલે દઅવત ઔર અકાબિરકી હિદાયાતકો પસે પુશ્ત ડાલકર કામ કિયા જાએગા તો મહઝ રસ્મી દઅવત હોગી, ઉસકા અસર ન દાઈ પર હોગા ઔર ન મદઊ પર હોગા.

જિસ ખૂશ નસીબકો અલ્લાહ પાક અપને દીનકી મહેનતકે લિયે તીન દિન, એક ચિલ્લા યા ઉસસે ઝિયાદા વક્ત લગાનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ, ઉસ પર જરૂરી હૈ કે અલ્લાહકી દી હુઈ ઉસ તૌફીક પર અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરે ઔર પૂરી ઝિંદગીસે નિકાલે હુએ ઉસ થોડેસે વક્તકો વુસૂલ કરનેકી પૂરી કોશિશ કરે. ગફલત ઔર લાપરવાહીમેં હરગિઝ ઝાએઅ (બરબાદ) ન કરે.

મૌલવી અબ્દુલ વહ્હાબ કાઝી મઝાહિરી ખતીબ નૂરાની મસ્જિદને એક રિસાલા લિખ્ખા હૈ અગર ઈસ મુબારક મહેનતકો અંજામ દેનેવાલે ઔર ઉસમેં વક્ત લગાનેવાલે અહબાબ સબ ઈસ રિસાલેકો અપને મુતાલએમેં રખ્ખેં

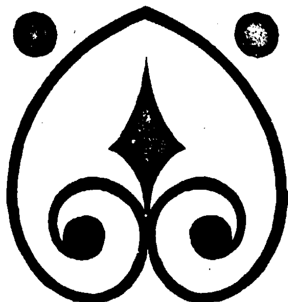
ઔર ઈસમેં લિખ્ખે હુએ ઉસૂલ ઔર સિફાતકો અપનાએં તો ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા વક્તકે ઝાએઅ હોનેસે હિફાઝતકે સાથ કામિયાબી ભી હાસિલ હોગી. ઈસ મહેનતકી લઝ્ઝત ઉસકે લિયે કુરબાનીકા જઝબા પૈદા હોગા. અલ્લાહ તઆલા ઈસ રિસાલાકો કુબૂલ ફરમાએ ઔર ઈસ્લાહકા ઝરીઆ ફરમાએ.

આમીન

મકસૂદ અહમદ અંબેઠવી

ખાદિમ દારૂલ ઈફતા મઝાહિરુલ ઉલૂમ સહારનપુર

સન હિજરી ૧૩/૭/૧૪૨૯

તકરીઝ

ઉસ્તાઝે હદીસ વ ફિકહ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ અસલમ સાહબ કાસમી દામત બરકાતુહુમ.

નાઝિમે તાલીમાત દારૂલ ઉલૂમ વક્ફ દેવબંદ (યુ.પી.)

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

મોહતરમ મૌલાના અબ્દુલ વહ્હાબ સાહબ મઝાહિરી કર્ણાટકસે તશરીફ લાએ. માશા અલ્લાહ તબ્લીગી જમાઅતસે ભી વાબસ્તા હૈં ઔર અપના મદ્રસા ભી ચલા રહે હૈં.

તબ્લીગી ઉમૂરકે સિલસિલેમેં ચૂંકે મૌલાનાકે ઝાતી તજુર્બાત ભી હૈં ઔર ઈસ કારે ખૈરસે તબ્ઈ મુનાસિબત (લગાવ) ભી હૈ ઈસ લિયે મૌલાનાને તબ્લીગ ઔર ઉસકે આદાબ નીઝ તરીકે તબ્લીગ પર જો છોટીસી કિતાબ લિખ્ખી હૈ ઉસે તાઈરાના ઔર સરસરી તૌર પર દેખનેકા ભી મૌકા મિલા. માશાઅલ્લાહ મૌલાનાને ઈસ કિતાબમેં અપને તજુર્બાતકા નિચોડ જમા કર દિયા હૈ જો નયે મુબલ્લિગીનકે લિયે ઈન્શા અલ્લાહ એક બેહતરીન રેહનુમા સાબિત હોગા ઔર ઈસકે મુતાલઆકે બાદ જો હઝરાત ઈસ કારે ખૈરમેં મશ્ગૂલિયત ઈખ્તિયાર કરેંગે ઉનકો હર કદમ પર રેહનુમાઈ મિલેગી ઔર ઉનકી કોશિશ ઔર મહેનત ઈન્શા અલ્લાહ મુઅસ્સિર હોગી. હકીકતમેં હર અમલકે ઉસૂલ ઔર આદાબ હોતે હૈં ઉનકી રિઆયતકે સાથ જબ કામ શુરૂ કિયા જાએગા તો વો મુફીદ ઔર બાર આવર (નતીજા ખેઝ) હોગા.

હક તઆલા ઈસ કિતાબકો કુબૂલિયતે આમકે સાથ નાફેઅ બનાએ ઔર મુઅલ્લિફે મોહતરમકે લિયે ઈસકો નજાત ઔર મગ્ફિરતકા ઝરીઆ ફરમાએ. આમીન.

મુહમ્મદ અસલમ ૧૦ જુલાઈ સન ઈસ્વી ૨૦૦૮

હઝરત મૌલાના ફારૂક સાહબ ખાન મુંબઈ

મુકીમ બંગલાવાલી મસ્જિદ દેહલી

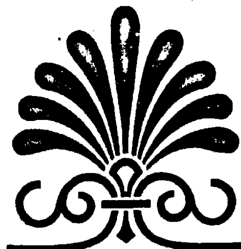
દઅવતકે નૂરાની સિફાતકા રિસાલા મુખ્તલિફ મકામાતસે દેખા. માશા અલ્લાહ મોહતરમ..... મૌલવી અબ્દુલ વહ્હાબ કાઝી મઝાહિરી (બિલ્ગી કર્ણાટકી) ને બહોત ખૂબ જમા કિયા હૈ.

અલ્લાહ પાક અપને ફઝલો કરમસે કુબૂલ ફરમાએ ઔર ખૂબ ખૂબ નાફેઅ બનાએ.

વસ્સલામ

બંદા મુહમ્મદ ફારૂકખાન

બંગલાવાલી મસ્જિદ, દેહલી

દાઈએ ઈસ્લામ મુઅલ્લિમુલ હુજ્જાજ

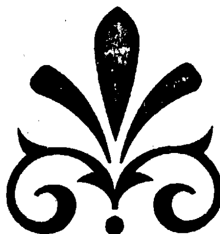
હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઝૈનુલ આબિદીન સાહબ

રશાદી મઝાહિરી દામત બરકાતુહુમ.
મોહતમિમ દારૂલ ઉલૂમ શાહ વલિયુલ્લાહ (રહ.) બેંગ્લોર.

દઅવતકી નૂરાની સિફાતકા શુરૂસે આખિર તક મુતાલઆ કિયા. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઉમ્મતકી જરૂરતકી બાતેં મૌલાના અબ્દુલ વહ્હાબ કાઝી સાહબ મઝાહિરી ખતીબ નૂરાની મસ્જિદ બિલ્ગી જિલ્લા બાગલકોટને બહોત હી ઝિયાદા મહેનત ઔર મુજાહિદાસે જમા ફરમાયા હૈ અલ્લાહ તઆલા કુબૂલ ફરમાએ. ઉમ્મતકો અમલકી તૌફીક અતા ફરમાએ.

હઝરત મૌલાના સઈદ અહમદખાન સાહબ (રહ.) કા કૌલ હૈ કે દીનકા કામ બહોત આસાન હૈ જો અપની ઈસ્લાહ ચાહતા હૈ. ઔર બહોત મુશ્કિલ હૈ જો દૂસરોંકી ઈસ્લાહ ચાહતા હૈ. ચુનાંચે ઈસ કિતાબમેં અપની હી ઈસ્લાહકે લિયે યે સબ બાતેં લિખ્ખી ગઈ હૈં. દુઆગો હૂં કે અલ્લાહ તઆલા મૌલાના મૌસૂફકી ખિદમાતકો અપને કરમસે કુબૂલ ફરમાએ ઔર પૂરી ઝિંદગી આગે બળ્હતે રેહનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન.

મુહમ્મદ ઝૈનુલ આબિદીન
૨૪/૨/૧૪૩૨ સન હિજરી

અપની બાત

નહ્મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહીલ્ કરીમ..... અમ્મા બા'દ

દઅવતકી મહેનત એક ઊંચી મહેનત હૈ ઔર એક આલમી મહેનત હૈ દઅવતકી મહેનતકો ઉમ્મુલ આ'માલ ભી કહા ગયા હૈ યાની તમામ આ'માલકી માં. દઅવત ઔર તબ્લીગકે મૌઝૂઅ પર બહોત ઝિયાદા કિતાબેં હૈં મગર એક નયે સાથીકો ઔર મદાઁરસે ઈસ્લામિયાકે તાલિબે ઈલ્મોંકો તરતીબસે યાદ કરના બડા મુશ્કિલ હોતા હૈ.

લિહાઝા બંદાકે ખયાલમેં આયા કે દઅવતકે નૂરાની સિફાતકા એક આસાન રિસાલા તરતીબ દેં તાકે ઉન સિફાતકો યાદ કરનેમેં આસાની હો ઔર અમલ કરતે હુએ દૂસરોંકો દઅવત દેના ભી આસાન હો જાએ. ક્યૂંકે યે નુબુવ્વતવાલા કામ હૈ અલ્લાહ તઆલાને હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) કે સદકએ તુફેલસે ઈસ ઉમ્મતકો યે કામ મિલા હૈ. હમારે આકા મદની મુહમ્મદ અરબી (સ.અ.વ.) આખરી નબી હૈં આપ (સ.અ.વ.) કે બાદ કોઈ નબી આનેવાલા નહીં હૈં, આપ (સ.અ.વ.) કી ઉમ્મત આખરી ઉમ્મત હૈ ઈસ ઉમ્મતકો અલ્લાહ પાકને બેહતરીન ઉમ્મત કહા દઅવતકી બુન્યાદ પર, ઔર હમ લોગ કમઝોર હૈં ઔર હમારી ઝિંદગિયાં સિફાતસે કોસોં દૂર હૈં ઔર દઅવતવાલે ઈસ મુબારક કામકે લિયે સિફાતકા હોના જરૂરી હૈ. અય અલ્લાહ..... ઉમ્મતકે લિયે કી ગઈ યે કોશિશકો કુબૂલ ફરમા ઔર ખૈરકે વુજૂદમેં આનેકા ઝરીઆ બના ઔર દઅવતકે નૂરાની સિફાતકો ઝિંદગિયોંકે નૂરાની ઔર રૂહાની હોનેકા ઝરીઆ બના ઔર હમ સબકો મૌત તક અપની ઈસ્લાહકી નિય્યતસે સહીહ ઉસૂલ ઔર સહીહ નહજકે સાથ ઉન સિફાતસે આરાસ્તા ફરમા દીનકી ખિદમતકે લિયે કુબૂલ ફરમા. આસાન ફરમા.

અલ્લાહુમ્મ તકબ્બલ મિન્ના ઈન્નક અન્તસ્સમીઉલ્ અલીમ. વ તુબ્ અલૈના ઈન્નક અન્ત ત્તવ્વાબુ ર્રહીમ.

બંદા :

અબ્દુલ વહ્હાબ કાઝી મઝાહિરી બિલ્ગી

દઅવતકી ફઝીલત

હઝરત અનસ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, ક્યા મૈં તુમહેં ઐસે લોગ ન બતલાઉં જો ન નબી હોંગે ઔર ન શહીદ, લેકિન ઉનકો અલ્લાહકે વહાં ઈતના ઊંચા મકામ મિલેગા કે કિયામતકે દિન નબી ઔર શહીદ ભી ઉનહેં દેખકર ખૂશ હોંગે ઔર વો નૂરકે ખાસ મિમ્બરોં પર હોંગે ઔર પહેચાને જાએંગે, સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને પૂછા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! વો કૌન લોગ હૈં?

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા યે વો લોગ હૈં જો અલ્લાહ તઆલાકે બંદોંકો અલ્લાહકા મહેબૂબ બનાતે હૈં ઔર અલ્લાહ તઆલાકો ઉસકે બંદોંકા મહેબૂબ બનાતે હૈં ઔર લોગોંકે ખૈરખ્વાહ બનકર જમીન પર ફિરતે હૈં..... મૈંને અર્ઝ કિયા યે બાત તો સમઝમેં આતી હૈ કે વો અલ્લાહકો ઉસકે બંદોંકા મહેબૂબ બનાએં, લેકિન યે સમઝમેં નહીં આ રહા હૈ કે વો અલ્લાહકે બંદોંકો અલ્લાહકા મહેબૂબ કૈસે બનાએંગે?

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા યે લોગ અલ્લાહકે બંદોંકો ઉન કામોંકા હુકમ દેંગે જો કામ અલ્લાહકો મહેબૂબ ઔર પસંદ હૈં, ઔર ઉન કામોંસે રોકેંગે જો અલ્લાહકો પસંદ નહીં હૈં, વો બંદે જબ ઉનકી બાત માનકર અલ્લાહ તઆલાકે પસંદીદા કામ કરને લગ જાએં તો યે બંદે અલ્લાહકે મહેબૂબ બન જાએંગે.

(હયાતુસ્સહાબા જિ. ૨, સ. ૮૦૫)

• આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા જો શખ્સ લોગોંકો હિદાયતવાલે રાસ્તેકી તરફ બુલાતા હૈ ઉસકો ઉન લોગોંકે સવાબકે બરાબર હિસ્સા મિલતા હૈ જો ઉસકી ઈત્તિબાઅ (પૈરવી) કરતે હૈં ઔર ઉનકે સવાબમેં કુછ કમી નહીં હોતી.

(રિયાઝુસ્સાલિહીન)

મશ્વરાકી અહમિયત

હમારે ઈસ કામમેં મશ્વરાકી બડી અહમિયત હૈ.

- મશ્વરા કરના અલ્લાહ તઆલાકો પસંદ હૈ
- મશ્વરા કરના અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ હૈ. (વશાવિર્હુમ ફીલ અમ્ર)
- મશ્વરા કરના હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી સુન્નત હૈ.
- મશ્વરામેં ખૈરો બરકત હૈ.
- મશ્વરા દિલોંકા જોડ હૈ.
- મશ્વરા નદામતસે બચનેકા ઝરીઆ હૈ.
- મશ્વરાસે કામ આસાન હોતા હૈ.
- આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જબ તક ઈસ ઉમ્મતકે કામ મશ્વરેસે હોંગે તો ફિત્નોંસે બચેંગે.
- આપ (સ.અ.વ.) વહી કે આનેકે બાવજૂદ સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે મશ્વરા કરતે થે.
- મશ્વરા કરના સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી સિફત હૈ.

(ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

મશ્વરાકા મકસદ

મશ્વરાકા મકસદ હમેં માનનેકા જઝ્બા આ જાએ ઔર મનવાનેકા જઝ્બા નિકલ જાએ ઔર હમારે કુલૂબ જુડ જાએં.

- અપની ઈસ્લાહ કૈસે હો જાએ.
- નિકલે હુએ સાથિયોંકા વક્ત સહીહ કૈસે ગુઝરે.
- નકદ જમાઅત કૈસે નિકલે.
- બસ્તીમેં હર બાલિગ મર્દ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેવાલા કૈસે

બન જાએ.

● મસ્જિદ ઔર તમામ બસ્તીમેં દીનકે બુન્યાદી આ'માલ કૈસે ઝિંદા હો જાએં.

● મસ્જિદવાર જમાઅત કૈસે મઝબૂત હો જાએ.

● બસ્તીસે કમસે કમ તીન દિનકી નકદ જમાઅત કૈસે બનાઈ જાએ.

મશ્વરાકે આદાબ

● ઝિમ્મેદાર તય કર લિયા જાએ.

● ઝિમ્મેદારકો દાહની જાનિબસે રાય દી જાએ.

● દીનકા ફાઈદા દેખકર રાય દેં.

● રાયકો અમાનત સમઝકર દેં.

● ગફલતસે રાય ન દેં.

● કિસી સાથીકી રાયકો ન કાટેં

● ઝિમ્મેદારકે ફૈસલા પર અલ્લાહુમ્મ ખૈર કહેં.

● ખિદમતકે લિયે અપને આપકો પેશ કરેં.

● જિસકી રાય પસંદ કર લી જાએ વો અલ્લાહસે ડરે.

● અલ્લાહ તઆલાસે ઉસ કામકે પૂરા હોનેકી દુઆ કરેં.

● જો ઝિમ્મેદારી તય હો જાએ ઉસકો પૂરા કરનેકી ફિક્ર કરેં.

● ઔર અલ્લાહસે મદદ માંગે. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

તા'લીમ

● તાલીમ યે બહોત અહમ ઔર ઊંચા અમલ હૈ ફઝાઈલકા તઅલ્લુક ઈમાનિયાતસે હૈ.

● અજ્રકા યકીન હોના યે ઈમાનિયાતમેંસે હૈ.

- ફઝાઈલ પર મહેનત ઈમાન પર મહેનત હૈ.
- યકીન બનેગા તા'લીમકે ઝરીઆસે.
- ફઝાઈલકી તાલીમ તઅસ્સુરાતકે સહીહ કરનેકે લિયે હૈ.
- મખ્લૂકકા તઅસ્સુર નિકલકર આખિરતકા તઅસ્સુર આ જાએ.
- મુશાહિદાતકા તઅસ્સુર નિકલકર મગીબાતકા તઅસ્સુર આ જાએ.
- માલકા તઅસ્સુર નિલકર આ'માલકા તઅસ્સુર આ જાએ.
- નઝરકા તઅસ્સુર નિકલકર ખબરકા તઅસ્સુર આ જાએ.

તા'લીમકા મકસદ

- જન્નત ઔર જહન્નમકી બાતોંકો સુનકર હમારા દિલ તઅસ્સુર (અસર) લેનેવાલા બને.
- વા'દા ઔર વઈદકે ઝરીઆ ઈલ્મ ઔર અમલમેં જોડ પૈદા કરના હૈ.
- ઉમ્મતકા યકીન અસ્બાબસે નિકલકર અલ્લાહકે અવામિરકી તરફ ફિર જાએ.
- ફઝાઈલકે ઝરીઆ હમારે અંદર દીનકી સચ્ચી તડપ પૈદા હો જાએ.
- હદીસે પાકકા નૂર દિલમેં આએ ઔર આ'માલકી હિદાયત મિલે.
- આ'માલે સાલિહા (નેક આ'માલ) કા શૌક ઔર આ'માલે સય્યિઅહ (બુરે આ'માલ) સે નફરત હો જાએ.

તા'લીમકે આદાબ

- તા'લીમમેં ધ્યાન, અઝમત મુહબ્બત, અદબ ઔર તવજ્જોહકે સાથ બૈઠે.
- દો ઝાનૂં હોકર બૈઠે.
- બાવુઝૂ બૈઠનેકી કોશિશ કરેં.
- તબીઅતકે બહાને તા'લીમકે દૌરાન ન ઉઠે.

- કલામ ઔર સાહિબે કલામકી અઝમત દિલકે અંદર હો.
- જો સુને ઉસ પર અમલકી નિય્યત હો.
- દૂસરોંકો પહોંચાનેકી નિય્યતસે સુને.
- દીનકી ઔર તા'લીમે મજાલિસમેં સોનેવાલેકો હકીર ન સમઝે.
- પળ્હનેવાલેકો દેખે.
- હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા નામ મુબારક આએ તો દુરૂદ શરીફ પળ્હેં.
- આયાતે કુરઆનીકો ઔર અહાદીસકો તીન તીન મરતબા પળ્હેં.
- જબ કિસી સહાબીકા નામ આએ તો રદિયલ્લાહુ અન્હુ કહેં.
- જબ કિસી વલીકા નામ આએ તો રહમતુલ્લાહિ અલૈહ કહેં.
- હો સકે તો ખૂશ્બૂ લગાકર બૈઠેં.
- તય શુદા વક્તસે પેહલે આકર ઈન્તિઝાર કરેં.
- દુનિયાકી ફિક્રોંસે દિલકો ખાલી રખ્ખેં. (છ નંબરકી મહેનત ૧૦૮)

કિતાબ પળ્હનેવાલેકે આદાબ

- એક હદીસકો દો યા તીન મરતબા પળ્હે.
- અપની તરફસે તશ્રીહ ન કરે.
- સાથિયોંકો ભી દેખતા રહે.
- હર હિસ્સેમેંસે પળ્હે.
- કિતાબ દોનોં હાથોંસે પકડે.

(તબ્લીગ બિલ યકીન કારે નુબુવ્વત હૈ, સ. ૪૬૭)

કિતાબી તા'લીમકે ફાઈદે

- આ'માલે સાલિહા કરનેકી તૌફીક હોગી.
- ઈલ્મે ઈલાહીસે રગબત હોગી.

- મુન્કરાતસે નફરત હોગી.
- જહાલતસે વેહશત હોગી.
- ઘરોંમેંસે ખુરાફાત નિકલને શુરૂ હોંગે.
- ઈલ્મ અમલકા જોડ પૈદા હો જાએગા.
- આ'માલકા શૌક પૈદા હોગા.
- દિલ અસર લેનેવાલા બન જાએગા.
- રહમતે ઈલાહી મુતવજ્જેહ હોગી.
- ગુનાહસે બચના આસાન હોગા. (ઉરવએ તબ્લીગ)

તા'લીમમેં તીન બાતોંકી નિય્યત કરે

- યાદ રખનેકી નિય્યત કરે.
- અમલકી નિય્યત કરે.
- દૂસરોંકો પહોંચાનેકી નિય્યત કરે.

તા'લીમકે તીન હિસ્સે

(૧) કુરઆન મજીદકા હલ્કા લગાના.
(૨) ફઝાઈલે આ'માલકી તા'લીમ કરના.
(૩) છ સિફાતકા મુઝાકરા કરના. (છ નંબરકી મહેનત સ. ૧૦૬)

કુરઆન મજીદ

અલ્લાહ તઆલાકી ખબરકે મુતાબિક અલ્લાહને કુરઆનમેં ઈન્સાનોંકી હિદાયત રખ્ખી હૈ.

—

- જિતના હમારા કુરઆન સહીહ હોગા અલ્લાહ તઆલા હમેં હિદાયતસે

નવાઝેંગે.

● જિતના હમારા કુરઆન સહીહ હોગા ઉતની હમારી નમાઝ સહીહ હોગી.

● નમાઝકે સહીહ હોને પર હમારી ઝિંદગી સહીહ હોગી.

● યે અલ્લાહકા કલામ હમારે લિયે દુનિયામેં નૂર બનેગા.

● આખિરતમેં ઝખીરા બનેગા.

● કબ્રકા સાથી ઔર ઉન્સ પૈદા કરનેવાલા બનેગા.

● અલ્લાહ તઆલાકે દરબારમેં સિફારિશ કરેગા.

● અલ્લાહ તઆલા કુરઆનકી સિફારિશકો કુબૂલ કરેંગે.

● હર ઈમાનવાલેકો ઈતના કુરઆન સહીહ કરના જરૂરી હૈ જિસસે ઉસકી નમાઝ દુરૂસ્ત હો સકે. હઝરત નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા હૈ કે તુમમેં સબસે બેહતર વો હૈ જો કુરઆન સીખે ઔર સિખાએ.

કુરઆન મજીદકા હલ્કા

● ફઝાઈલે કુરઆન મજીદ થોડી દેર પઢના.

● ઉન સૂરતોંકી તજવીદકી મશ્ક કી જાએ જો ઉમૂમન નમાઝમેં પઢી જાતી હૈં.

● અત્તહિય્યાત ઔર દુરૂદ શરીફ, દુઆએ માસૂરહ વગૈરહકી મશ્ક કરના.

● મુઝાકરા ઔર તસ્હીહ ઈજતિમાઈ તા'લીમમેં ન હો.

● ઈન્ફિરાદી સીખને સિખાનેમેં ઉનકો સહીહ કરાયા જાએ.

● સુબહ ઔર શામકી મસનૂન દુઆએં.

● કામિલ વુઝૂ સીખના.

● નમાઝકે મસાઈલ ફરાઈઝ, વાજિબાત, સુન્નતેં વગૈરહકો ઉલમાએ કિરામસે મા'લૂમ કરના.

(છ નંબરકી મહેનત)

ફઝાઈલકી તા'લીમ

● હર કિતાબમેંસે ૩-૪ સફહે પળ્હે જાએં.

● હર હદીસકો તીન તીન બાર ઠહેર ઠહેરકર પળ્હા જાએ.

● તા'લીમમેં અપની તરફસે તકરીર ન હો.

● હઝરત શેખુલ હદીસ મુહમ્મદ ઝકરિયા (રહ.) કી ફઝાઈલે આ'માલ હિસ્સા અવ્વલ ઔર દૌમ પળ્હના.

● તન્હાઈયોંમેં બૈઠકર ભી ઉનકો પળ્હના.

● અપને મકામ પર રોઝાના એક ઘંટા તા'લીમ હો.

● બાહિર નિકલનેકે ઝમાનેમેં રોઝાના સુબહ ઔર ઝોહરકે બાદ દોનોં વક્ત ૩-૪ ઘંટે કી જાએ.

● જો તા'લીમમેં સુના હૈ ઉસે બાઝાર, ઘર, ઔર બાહિરકે હર શોઅબેકે માહોલમેં લે જાના.

● ઉસકે યકીનકી તરફ બુલાના.

● જિસ વક્ત જિસ અમલકે કરનેકા વક્ત આએ ઉસ અમલસે પેહલે ફઝાઈલકી મશ્ક કરના.

● દો સાથીકો તાલીમી ગશ્તકે લિયે ભેજ દિયા જાએ.

● તા'લીમ ઈજતિમાઈ કરના.

● તા'લીમ કરાનેવાલેકી અપને અંદરકી ફિક્ર યે હો કે સબસે પેહલે ખૂદ અપની ઝાત હો. સારે સુનનેવાલોંકા યકીન દુનિયાકે સારે અસ્બાબસે આ'માલકી તરફ મુન્તકિલ હો જાએ.

૬ સિફાતકા મુઝાકરા

યે મુઝાકરા તકરીર સીખનેકે લિયે નહીં હૈ બલ્કે મકસૂદ યે હૈ કે જો

ચીઝ બારબાર કાનોંમેં પડતી હૈ તો વો દિલમેં જગહ કરતી હૈ ઔર દિલમેં અસર કરતી હૈ. જબ યે બાતેં હમારી ઝિંદગીમેં આએંગી તો અલ્લાહ તઆલા હમેં કામિલ દીન પર ચલનેકી ઈસ્તે'દાદ અતા ફરમાએંગે જિસ દીનકો લેકર હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વં.) ઈસ દુનિયામેં તશરીફ લાએ ઔર ઈસી દીનમેં અલ્લાહ પાકને હમારી ઔર સારે ઈન્સાનોંકી દુનિયા ઔર આખિરતકી કામિયાબી રખ્ખી હૈ, યે છ સિફાત મહેનત કરકે ઝિંદગીમેં લાએંગે તો પૂરે દીન પર ચલના આસાન હોગા.

કલિમહ ઔર નમાઝકો લેકર ઈલ્મે ઈલાહી ઔર ઝિક્રે ઈલાહીકે સાથ અપને હકકો મઆફ કરતે હુએ ઔર દૂસરોંકે હુકૂકકો અદા કરતે હુએ અલ્લાહ તઆલાકી રઝાકે લિયે અપની જાન ઔર અપને માલકો લેકર શહેર દર શહેર ગલી દર ગલી મોહલ્લા દર મોહલ્લા મુલ્ક દર મુલ્ક અગર અલ્લાહ તઆલાને હિદાયત દી તો ઈન્શા અલ્લાહ પૂરે આલમમેં ફિરેંગે. ઈન સિફાતકી મહેનત કરને પર લગાયા જાએ.

(સવાનેહ હયાત મૌલાના ઈન્આમુલ હસન સાહબ જિ. ૩, સ. ૧૫૫)

એ'લાન

મેરે મોહતરમ ભાઈયો ઔર બુઝુર્ગો :..... આપ તમામ હઝરાતસે દરખ્વાસ્ત હૈ બકિય્યા નમાઝોંકે બાદ ઈન્શા અલ્લાહ તઆલા દીનકી બાત હોગી. સભી હઝરાત તશરીફ રખ્ખેં.

મોહતરમ ભાઈયો બુઝુર્ગો..... આપ તમામ હઝરાતસે દરખ્વાસ્ત હૈ કે દુઆકે બાદ ઈન્શા અલ્લાહ દીનકી બાત હોગી તમામ હઝરાત તશરીફ રખ્ખેં.

એ'લાન કરનેવાલે સાથી

- પેહલી સફમેં બૈઠે.

- મિમ્બરકે કરીબ નમાઝ પઢે.
- સલામકે બાદ ઈત્મીનાનસે ખડા રહે.
- અપના રૂખ મુકતદિયોંકી તરફ કરે.
- એ'લાન બુલંદ આવાઝસે કરે.
- એ'લાન દઅવત હૈ ઈસ લિયે એ'લાન અધૂરા ન હો બલ્કે પૂરા હો.

(દઅવતકી જરૂરી બાતેં)

મુખ્તસર તઆરૂફી બાતેં

- હમ કૌન હૈં?
- હમ ક્યૂં આએ હૈં?
- હમ આપસે ક્યા ચાહતે હૈં?

તઆરૂફી બાતચીત

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહિ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ્. અમ્મા બા'દ.

મેરે મોહતરમ ભાઈયો! ઔર બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો!

અલ્લાહ તઆલાને હર ઈન્સાનકો દુનિયામેં ઝિંદગી ગુઝારનેકે લિયે દો રાસ્તે રખ્ખે હૈં. એક અચ્છા રાસ્તા..... એક બુરા રાસ્તા..... અચ્છા રાસ્તા જો હૈ વો દીનકા રાસ્તા હૈ જો ઈસ રાસ્તે પર ચલેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસે દુનિયા ઔર આખિરતમેં કામિયાબ કરેંગે, દૂસરા રાસ્તા જો હૈ વો ગુમરાહીકા રાસ્તા હૈ જો શખ્સ ઉસ પર ચલેગા અલ્લાહ પાક ઉસે દુનિયા ઔર આખિરત દોનોંમેં નાકામિયાબ કરેંગે.

મેરે મોહતરમ ભાઈયો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને તમામ ઈન્સાનોંકો હિદાયતવાલે રાસ્તે પર લાનેકે લિયે હર ઝમાનેમેં હઝરાતે અંબિયા (અલૈ.)

કો દુનિયામેં ભેજા. કોઈ નબી કિસી ઈલાકેકે લિયે, કિસી બસ્તી ઔર કિસી ખાનદાનકે લિયે ભેજે ગયે, હર નબીને હર ઝમાનેમેં અલ્લાહકે બંદોંકો અલ્લાહકી તરફ બુલાયા, દીન ઔર ઈમાનકી તરફ દઅવત દી.

આખિરમેં હમ સબકે નબી હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા (સ.અ.વ.) આખરી નબી રહમતુલ લિલ આલમીન બનકર દુનિયામેં તશરીફ લાએ. હમારે નબી (સ.અ.વ.) કે બાદ કોઈ નબી આનેવાલે નહીં ઔર ઈસ ઉમ્મતકે બાદ કોઈ ઔર ઉમ્મત આનેવાલી નહીં હૈ. યે નુબુવ્વતવાલી મહેનત અલ્લાહ પાકને ઈસ ઉમ્મતકો દી હૈ, જબ તક યે ઉમ્મત ઈસ મુબારક મહેનતમેં લગી થી તો સબકો દીન પર ચલના ઔર અમલ કરના આસાન થા.

આજ હુઝૂર (સ.અ.વ.) વાલી મહેનત નિકલ ગઈ તો ઈસ મહેનતકે નિકલને પર દીન હમારે ઝિંદગિયોંસે નિકલતા જા રહા હૈ, સુન્નતવાલે તરીકે છૂટને લગે યહાં તકકે ફર્ઝ નમાઝેં ભી છૂટને લગીં, જિસકો મઝહબે ઈસ્લામને સર કા દરજા દિયા હૈ, જૈસે બગૈર સર કા આદમી નહીં વૈસે બગૈર નમાઝકે મુસલમાન નહીં.

મેરે મોહતરમ ભાઈયો..... આજ યે મુસલમાન કામિયાબ હોના ચાહતા હૈ તો સિર્ફ ઔર સિર્ફ ઈમાન ઔર આ'માલકે રાસ્તેસે હી કામિયાબ બનેગા.

યે ઈમાન યે આ'માલ હમારી ઝિંદગીમેં આ જાએ ઉસકે લિયે દીનકી મહેનત જરૂરી હૈ. દીનકી મિસાલ યૂં સમઝો જૈસે પરિંદા, જબ તક ઉસકે દોનોં પર સહીહ ઔર સાલિમ રેહતે હૈં તો બહોત તેઝીકે સાથ વો ઉડતા રેહતા હૈ, અગર દોનોં પરોંમેંસે એક ભી કમઝોર હોગા તો ઉસકી રફતારમેં ફર્ક આ જાએગા, એક પરસે પરિંદા ઉડ નહીં સકતા હૈ ઈસી તરહ દીનકે દો પર હૈં.

એક હિજરત ઔર એક નુસરત. જબ તક ઉમ્મતમેં ઈન દોનોં લાઈનકી મહેનત ઝિંદા થી તો સો ફીસદ દીન ઝિંદગીમેં મૌજૂદ થા, જબસે ઉમ્મતમેં ઈન દોનોં લાઈનકી મહેનત નિકલ ગઈ તો દો બડે બડે નુકસાન હુએ, એક તો

ઉમ્મતકી ઝિંદગીમેંસે દીનકી હકીકત નિકલકર રસ્મિયત આતી ચલી ગઈ, ઔર દૂસરા બડા નુકસાન યે હુવા કે દૂસરોં તક દીનકા પહોંચના બંદ હો ગયા.

લેકિન અલ્લાહકા કરમ હુવા કે ઈસ ગયે ગુઝરે ઔર પુર ફિતન ઝમાનેમેં દઅવત ઔર તબ્લીગકી અઝીમુશ્શાન મહેનતકો શુરૂ ફરમાયા, આજ ઉમ્મતમેં થોડી બહોત જો દીનકી ઝલક નઝર આતી હૈ વો ઈસ મુબારક મહેનતકી બરકત હૈ, અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ અમ્મ નવાલુહૂ ઈસ આલી મહેનતકી કદર હમેં નસીબ ફરમાએ,

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો..... જમાઅતોંકા અપને ઘરબારકો છોડકર દીનકે લિયે નિકલના યે કોઈ હકીકી હિજરત નહીં હૈ, ઔર મકામી અહબાબકા સાથ દેના યે કોઈ હકીકી નુસરત નહીં હૈ બલ્કે હઝરાતે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી નકલ હૈ. અગર હમ ઈસ નકલકો કરતે રહેંગે તો અલ્લાહ તઆલા હમારે લિયે ઈસ મહેનતકી બરકતસે આખિરતકી મંઝિલોંકો આસાન ફરમા દેંગે ઔર ઈસ મહેનતકો કરનેવાલોંકો અલ્લાહ જરૂર હિદાયત દેંગે યે અલ્લાહ તઆલાકા વા'દા હૈ, ઔર હમારી મહેનતસે જિતને લોગ રાહે રાસ્ત પર આએંગે ઉનકે બરાબર સવાબ હમારે નામએ આ'માલમેં હોગા, ઈસ મહેનતકો પાબંદીકે સાથ કરતે રહેંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ હશ્રકે મૈદાનમેં હજારોં લાખોં ઈન્સાનોંકો જન્નતમેં લે જાનેવાલે બનેંગે.

ઈનહી મુબારક ફિક્રોંકો લેકર હમારી જમાઅત તાલુકા બિલ્ગી જિલ્લા બાગલકોટસે આપકી બસ્તીમેં આઈ હૈ, હમ જો ચાહતે હૈં કે યહાંકે મર્દ મસ્જિદમેં નમાઝ પઢનેવાલે બનેં ઔર ઔરતેં ઘરોંમેં નમાઝ પઢનેવાલી બનેં, ઔર યહાં એક દીનકા માહોલ કાઈમ હો, આપ સબ ઈસકો ચાહતે હૈં કે નહીં ચાહતે? ઈસ લિયે બતાઓ કે જબ તક હમારી જમાઅત યહાં કિયામ કરેગી કૌન કૌન સાથ દેંગે? અચ્છા હમારી તા'લીમ તીન બજેસે હોગી ઔર યહાં ગશ્ત કબ હોગા? મકામી હઝરાત ઈસકા મશ્વરા કર લેં. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો કેહનેસે ઝિયાદા અમલકી તૌફીક અતા કરે આમીન.

(ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

ઈન્ફિરાદી ઉમૂર સાત હૈં

- સુબહ શામકી તસ્બીહાત પઢના.
- રોઝાના કમ અઝ કમ એક પારા કુરઆનકી તિલાવત કરના.
- પાંચોં ફર્ઝ નમાઝોંકો તકબીરે ઊલાકે સાથ અદા કરના.
- મસનૂન દુઆઓંકા એહતિમામ કરના.
- રોઝાના એક નયા સબક સીખના.
- એક મસ્અલા માલૂમ કરના.
- ઉમરી કઝા યાની અપની ઝિંદગીકી છૂટી હુઈ નમાઝોંકો યાદ કરકે અદા કરના.

ઈજતિમાઈ ઉમૂર આઠ હૈં

- સફર કરના.
- મશ્વરા કરના.
- તા'લીમ કરના.
- ખાના.
- જમાઅતકે સાથ નમાઝ પઢના.
- ઉમૂમી ગશ્ત કરના.
- ઉમૂમી બયાન.
- સોના.

દાઈ કિસે કેહતે હૈં

દાઈ ઉસે કેહતે હૈં જો દીનકે નુકસાનકો બરદાશ્ત ન કર સકે અયન્કુસુ

દીન વ અ-ન હય્યુન કે દીનમેં નુકસાન આએ ઔર અબૂબક્ર ઝિંદા રહે યે નહીં હોગા.

ઈસ લિયે કે દઅવત તો એક બેચૈનીકા નામ હૈ.

(બયાન મૌલાના મુહમ્મદ સઅદ સાહબ)

દાઈ કૈસા હો

તકરીરમેં અપની તવજ્જોહકો અલ્લાહકી તરફ રખ્ખે ઔર તકરીરસે પેહલે દુઆઓંકા એહતિમામ કરે ઔર અપની કોતાહીકા ઈસ્તેહઝાર ઔર તૌબા ઔર ઈસ્તિગ્ફારકા એહતિમામ કરે ઔર કિસીકે ન માનનેકો અપની કોતાહી કરાર દે, ન કે દૂસરેકી.

(મૌલાના સઈદ અહમદખાન સાહબ રહ.)

દાઈકી આઠ સિફાત

- ઉમ્મતકે સાથ મુહબ્બતકા હોના.
- અપની ઈસ્લાહકી નિય્યતસે દઅવત દેના.
- જાન માલ ઔર વક્તકી કુરબાનીકા જઝબા હોના.
- તકબ્બુરકે બજાએ આજિઝી ઔર ઈન્કિસારીકા હોના.
- કામિયાબી મિલને પર અલ્લાહકી મદદ સમઝના.
- લોગોંકે ન માનને પર નાઉમ્મીદ ન હોના.
- લોગોંકે તકલીફ દેને પર સબ્ર કરના.
- હર નેક અમલકે બાદ ઈસ્તિગ્ફાર કરતે રેહના.

(અઝ મૌલાના મુહમ્મદ સઈદ અહમદખાન મુહાજિર મક્કી રહ.)

દાઈ ઐસા હોના ચાહિયે

- પહાડ જૈસી .... ઈસ્તિકામત.
- આસમાન જૈસી .... વુસ્અત.
- આફતાબ જૈસી .... નિય્યત.
- બારિશ જૈસી .... સખાવત.
- જમીન જૈસી .... નરમી.
- કિસાન જૈસી .... મહેનત.
- તાજિર જૈસા .... મિઝાજ.
- રૂઈ જૈસી .... તવાઝોઅ.

દાઈમેં ચાર સિફાત હોની ચાહિયે

(૧) તાજિરાના.
(૨) કાશ્તકારાના.
(૩) મુલાઝિમાના.
(૪) શાહાના. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

દઅવતકે કામ કરનેવાલોંકો પાંચ ચીઝેં

(૧) દિલમેં સુકૂન.
(૨) દુઆઓંમેં કુબૂલિયત.
(૩) ચીઝોંમેં બરકત.
(૪) લોગોંમેં મુહબ્બત.
(૫) જાન ઔર માલકી હિફાઝત

દઅવતમેં અસર કરનેવાલે પાંચ નુસ્ખે

(૧) જરૂરી ઈલ્મ હાસિલ કરે.
(૨) તકવા ઈખ્તિયાર કરે.
(૩) સુન્નતકા એહતિમામ કરે.
(૪) સારી દુનિયાકે ઈન્સાનોંકે લિયે ભેજા હુવા સમઝે ઔર ઉમ્મતકા દર્દ ઉસકે સીનેમેં હો.
(૫) અપને નફસકી ઈસ્લાહ કરે યાની રૂહકી બીમારિયોંકી ભી ઈસ્લાહ કરે. (તબ્લીગ બિલ યકીન કારે નુબુવ્વત, સ. ૨૪૧)

દઅવતકે કામ કરનેવાલોંકો સાત ઘાટિયાં

(૧) તબીઅત પર બોઝ.
(૨) ઘરવાલોંકી મુખાલિફત.
(૩) તંગી.
(૪) રિશ્તેદારોંકી મુખાલિફત.
(૫) માલ આએગા.
(૬) લોગ ઓહદા દેંગે.
(૭) સાથિયોંકા ઈખ્તિલાફ.

જહાલત દૂર કરનેકે ચાર નુસ્ખે

(૧) સીખનેકા જઝબા હો.
(૨) સિખાનેકા જઝબા હો.
(૩) સુનનેકા જઝબા હો.
(૪) સુનાનેકા જઝબા હો.

કામ કરનેવાલોંકે લિયે તીન ચીઝેં

અગર હમ કામ કરનેવાલોંમેં તીન બાતેં સહીહ તૌર પર આ જાએં તો ઈન્શા અલ્લાહ હમ સિરાતે મુસ્તકીમ પર ચલતે રહેંગે ઔર હમારી હિદાયતકે દરવાઝે ખુલતે રહેંગે.

(૧) અપને બડોંકી નિગરાનીમેં ચલના.

(૨) ઉસૂલોંકા લિહાઝ રખતે હુએ ચલના.

(૩) આપસમેં ઉલ્ફત ઔર મુહબ્બતકે સાથ એક દૂસરેકા ઈકરામ કરતે હુએ ચલના. (મકાતિબે મૌલાના સઈદ અહમદખાન જિ. ૧, સ. ૮૯)

મુજાહિદાકે હુરૂફ

મીમ .... સે માલકી કુરબાની.

જીમ .... સે જાનકી કુરબાની.

અલિફ .... સે ઔકાતકી કુરબાની.

હા .... સે હિજરત.

દાલ .... સે દઅવત દેના.

હા .... સે હિદાયતકા મિલના.

તબ્લીગકે હુરૂફ

તા .... સે તકલીફોંકા આના.

બા .... સે બરદાશ્ત કરના.

લામ .... સે લગે રેહના.

યા .... સે યકીનકા બનના.

ગૈન .... સે ગૈબી મદદકા આના.

ઈસ્લામકી મુકમ્મલ તસ્વીર

- દઅવતકી જમીન હો.
- ઈમાનકી જડ હો.
- મઆમલાતકી ડાલિયાં હોં.
- મુઆશરતકે પત્તે હોં.
- જાન ઔર માલકી કુરબાનીકી ખાદ હો.
- તા'લીમકે હલ્કોંકા પાની હો.
- ગુનાહોંસે બચનેકી બાડ હો.
- અખ્લાકકે ફલ હોં.
- ઈખ્લાસકા રસ હો.

પાંચ બાતોંસે દિલ જુડતે હૈં

(૧) સલામ કરનેસે.
(૨) ઈકરામ કરનેસે.
(૩) હદિયા દેનેસે.
(૪) નામ લેકર દુઆ કરનેસે.
(૫) પીઠ પીછે તા'રીફ કરનેસે. (એક કીમતી મશ્વરા સ. ૩૯)

પાંચ બાતોંસે કભી તોડ ન હોગા

(૧) સાથિયોંકી ખિદમત કરના.
(૨) સાથિયોંકા ઈકરામ કરના.

(૩) સાથિયોંકી ઈસ્લાહકી ફિક્રમેં ન પડના.

(૪) સાથિયોંકો ઉસૂલમેં લાનેકી ફિક્રમેં ન પડના.

(૫) સબસે અહમ બાત ખૂદ ઉસૂલોં પર જમે રેહના.

(એક કીમતી મશ્વરા સ. ૩૯)

ઈસ્લામકી મહેનત

ઈસ્લામ હક હૈ ઉસકી મહેનતકે લિયે ચાર માહ માંગતે હૈં ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત હૈ.

(૧) સુનનેકી મહેનત : તા'લીમ

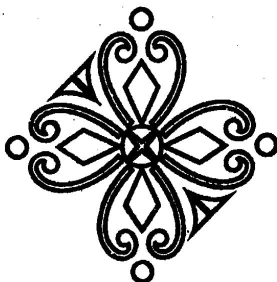
(૨) બોલનેકી મહેનત : દઅવત

(૩) સોચનેકી મહેનત : ઝિક્ર

(૪) માંગનેકી મહેનત : દુઆ

ઈમાન મુજાહિદાસે પકેગા..... દઅવત દેનેસે બનેગા..... હિજરત સફરસે ફૈલેગા. હુકૂકુલ ઈબાદકી અદાઈગીસે બચેગા.

(હઝરત મૌલાના અહમદ લાટ ઈજતિમાઅ ભોપાલ)

ફઝાઈલે ઝિક્ર

મેરે મોહતરમ બુઝુર્ગો઼ ઔર દોસ્તો..... અલ્લાહ તઆલાકા ફઝલો કરમ હુવા કે અલ્લાહને હમ સબકો અસરકી નમાઝ જમાઅતકે સાથ પઢનેકી તૌફીક દી, ઔર સાથ હી દીનકી મુબારક મજલિસમેં બૈઠનેકી તૌફીક દી, અલ્લાહ તઆલા કુબૂલ કરે. (આમીન)

ઐસી દીનકી ઝિક્રવાલી મજલિસોં પર અલ્લાહકી રહમત નાઝિલ હોતી હૈ ઔર ઐસી મજલિસોંમેં બૈઠનેવાલોંકી અલ્લાહ તઆલા મગફિરત ફરમાતે હૈં ઔર ઉન પર સકીના નાઝિલ હોતી હૈ ઔર ઈન મજલિસવાલોંસે અલ્લાહ રાઝી હોતે હૈં ઔર ઈન મજલિસોંવાલોંકે ગુનાહોં પર મઆફીકા કલમ ફેર દેતે હૈં. મેરે મોહતરમ બુઝુર્ગો઼ ઔર દોસ્તો.....

અસરકે બાદવાલા વક્ત ઔર ફજરકે બાદવાલા વક્ત બડા કીમતી હોતા હૈ ઐસે ભી ઝિંદગીકા પૂરા વક્ત કીમતી હૈ. ઈન દોનોં વક્તોંમેં ફરિશ્તોંકી ડ્યૂટી બદલતી હૈ. સુબહ આએ હુએ ફરિશ્તે શામકો જાતે હૈં ઔર શામમેં આએ હુએ ફરિશ્તે સુબહ જાતે હૈં. ઈસ લિયે ઈન દોનોં વક્તોંમેં હમ સબ અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર કરેંગે તો ગફલત દૂર હોતી હૈ ઔર અલ્લાહકા ધ્યાન નસીબ હોતા હૈ ફરિશ્તોંકી મજલિસમેં હમેં યાદ કિયા જાતા હૈ.

મોહતરમ બુઝુર્ગો઼..... કપડા ગંદા હો જાતા હૈ તો ઉસકો સાફ કરનેકે લિયે સાબૂનકી જરૂરત હૈ ઔર લોહેકો ઝંગ લગ જાતા હૈ તો આગકી ભઠ્ઠીમેં ડાલા જાતા હૈ.

ઈસી તરહ હમારે દિલોંકી સફાઈકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર કરના હૈ. જિતના હમ અલ્લાહકા ઝિક્ર કસરતસે કરતે રહેંગે, ઉતના હી હમારે દિલોંમેં ખુદાકી મુહબ્બત ઔર ઉસકા ધ્યાન ઔર ખૌફ આએગા. બુઝુર્ગાને દીનને સુબહ ઔર શામ તીન તીન તસ્બીહાતકી પાબંદી જરૂરી બતાઈ હૈ.

આયત : અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હૈ કે "અય મેરે બંદોં તુમ મેરા ઝિક્ર કરો મૈં તુમહારા ઝિક્ર કરૂંગા, તુમ મુઝે યાદ કરો મૈં તુમહેં યાદ કરૂંગા."

આયત : દૂસરી જગહ ઈરશાદે બારી હૈ "યાદ કરો અપને રબકો અપને જીમેં શૌક ઔર રગબતકે સાથ ઔર અલ્લાહકા ઝિક્ર કસરતસે કરો તાકે તુમ ફલાહ (કામિયાબી) પા સકો."

હદીસ : હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે મૈં બંદેકે સાથ વૈસા હી મઆમલા કરતા હૂં જૈસાકે વો મેરે સાથ ગુમાન રખતા હૈ. ઔર જબ મુઝે વો યાદ કરતા હૈ તો મૈં ઉસકે સાથ હોતા હૂં, પસ અગર વો મુઝે અપને દિલમેં યાદ કરતા હૈ તો મૈં ભી ઉસકો અપને દિલમેં યાદ કરતા હૂં, ઔર અગર વો મજમામેં મેરા ઝિક્ર કરતા હૈ તો મૈં ઉસ મજમાસે બેહતર ફરિશ્તોંકે મજમામેં જોકે મા'સૂમ હૈં તઝકિરા કરતા હૂં, અગર મેરા બંદા મેરી તરફ એક બાલિશ્ત મુતવજ્જેહ હોતા હૈ તો મૈં એક હાથ ઉસકી તરફ મુતવજ્જેહ હોતા હૂં, ઔર અગર વો મેરી તરફ ચલકર આતા હૈ તો મૈં ઉસકી તરફ દૌડકર આતા હૂં.

મિસાલ : જો શખ્સ અલ્લાહકા ઝિક્ર કરતા હૈ ઔર જો નહીં કરતા ઉન દોનોંકી મિસાલ ઝિંદા ઔર મુરદાકીસી હૈ. ઝિક્ર કરનેવાલા ઝિંદા હૈ ઝિક્ર ન કરનેવાલા મુરદા હૈ. જો લોગ અલ્લાહકે લિયે જમા હોં ઔર ઉનકા મકસદ સિર્ફ અલ્લાહ હીકી રઝા હો તો આસમાનસે એક ફરિશ્તા નિદા કરતા હૈ કે તુમ લોગ બખ્શ દિયે ગયે ઔર તુમહારી બુરાઈયાં નેકિયોંસે બદલ દી ગઈ.

પેહલી તસ્બીહ : સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ અલ્લાહુ અકબર.

● સુબ્હાનલ્લાહ સો (૧૦૦) મરતબા પઢેંગે તો ઉસકા સવાબ ઐસા હૈ ગોયા તુમને સો (૧૦૦) ગુલામ આઝાદ કિયે.

● અલ્હમ્દુલિલ્લાહ સો (૧૦૦) મરતબા પઢેંગે તો ઉસકા સવાબ ઐસા હૈ ગોયા તુમને સો (૧૦૦) ઘોડે મઅ સામાનકે જિહાદમેં દિયે.

● અલ્લાહુ અકબર સો (૧૦૦) મરતબા પઢેંગે તો સો (૧૦૦) ઊંટ કુરબાની દેનેકા સવાબ હૈ.

● લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ સો (૧૦૦) મરતબા પઢેંગે તો ઉસકા સવાબ તમામ આસમાન ઔર જમીનકે દરમિયાન ભર દેતા હૈ.

દૂસરી તસ્બીહ : ઈસ્તિગ્ફાર હૈ. સો (૧૦૦) મરતબા પઢના.

આયત : "અલ્લાહકા ઈરશાદ હૈ કે અય મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) આપકી ઉમ્મત પર ઉસ વક્ત તક કોઈ અઝાબ ન ભેજૂંગા જબ તક આપ ઉનમેં મૌજૂદ હૈં યા આપકી ઉમ્મત ઈસ્તિગ્ફાર કરતી રહેગી.

હદીસ : આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે મૈં દિનમેં સો (૧૦૦) મરતબા ઈસ્તિગ્ફાર કરતા હૂં, દિન રાતમેં સત્તર (૭૦) સે ઝિયાદા મરતબા ઈસ્તિગ્ફાર કરતા હૂં, ઈસ્તિગ્ફાર યે હૈ, **અસ્તગ્ફિરુલ્લાહલ્લઝી લા ઈલાહ ઈલ્લા હુવલ્ હય્યુલ્ કય્યૂમુ વ અતૂબુ ઈલૈહ.**

તીસરી તસ્બીહ : દુરૂદ શરીફ, હમ સબકે આકા મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે ઉપર અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે ફરિશ્તે દુરૂદો સલામ ભેજતે હૈં, અય ઈમાનવાલોં તુમ ભી આપ (સ.અ.વ.) પર દુરૂદો સલામ ખૂબ ભેજા કરો, જો એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર દસ રહમતેં નાઝિલ કરતે હૈં, ઔર દસ નેકિયાં નામએ આ'માલમેં લિખ્ખી જાતી હૈં ઔર દસ ગુનાહ મઆફ કરતે હૈં ઔર જન્નતમેં દસ દરજે બુલંદ કરતે હૈં.

હદીસ : આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે કિયામતકે દિન મેરે કરીબ વો શખ્સ હોગા જો સબસે ઝિયાદા મુઝ પર દુરૂદ ભેજેગા.

અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો કસરતસે દુરૂદ પઢનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ, સાથ હી રોઝાના કુરઆન મજીદકી તિલાવત ઔર મસનૂન દુઆઓંકા એહતિમામ કરના ખૈરો બરકતકા સબબ હૈ. અલ્લાહ પાક હમ સબકો કેહનેસે ઝિયાદા અમલ કરનેકી તૌફીક દે, આમીન.

મૈં ભી તસ્બીહાત પૂરી કરતા હૂં ક્યા આપ ભી પૂરી કરેંગે : ઈન્શા અલ્લાહ.

(દઅવત ઔર તબ્લીગકે બુન્યાદી ઉસૂલ)

ઝિક્રમેં ચાર ચીઝેં

(૧) ઝિક્રમેં કુરઆન શરીફકી તિલાવત.

(૨) અઝકારે મસનૂના.

(૩) અઝકારે મશાઈખ અગર કિસીસે બૈઅત હો.

(૪) દુઆએં.

(હઝરતજી મૌલાના મુહમ્મદ યૂસુફ સાહબ એક અહમ બયાન)

ઝિક્રુલ્લાહકી પાંચ ખુસૂસિયાત

(૧) અલ્લાહ તઆલાકી રઝામંદી.

(૨) ફરમાંબરદારીકા જઝબા પૈદા હોના.

(૩) શયતાનસે હિફાઝત.

(૪) રિક્કતે કલ્બ (યાની દિલકા નરમ હોના).

(૫) ગુનાહોંસે પરહેઝકી કુવ્વતકા પૈદા હોના.

(તમ્બીહુલ ગાફિલીન સ. ૨૮૧)

મહેબૂબ ઔર મબ્ગૂઝ બંદાકી પહેચાન

હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને એક મરતબા અલ્લાહ તઆલાસે અર્ઝ કિયા કે મહેબૂબ ઔર મબ્ગૂઝ બંદાકી પહેચાન ક્યા હૈ?

ફરમાયા : મહેબૂબ બંદાકી દો અલામતેં હૈં.

(૧) મૈં ઉસકો ઝિક્રકી તૌફીક દેતા હૂં તાકે જબ વો મેરા ઝિક્ર કરે તો મૈં ફરિશ્તોંમેં ઉસકા તઝકિરા કરૂં. (૨) અપની નાફરમાનીસે ઉસકો બચાતા હૂં તાકે અઝાબકા મુસ્તહિક ન હો. મબ્ગૂઝકી ભી દો નિશાનિયાં હૈં. (૧) ઉસકો અપના ઝિક્ર ભુલા દેતા હૂં. (૨) નફસાની ખ્વાહિશાતમેં મુબ્તલા કરતા હૂં તાકે અઝાબકા મુસ્તહિક હો.

(તમ્બીહુલ ગાફિલીન ૨૭૯)

ફઝાઈલે ગશ્ત

મેરે મોહતરમ બુઝુર્ગોં ભાઈયો ઔર દોસ્તો :- અલ્લાહ તઆલાકા બેઈન્તિહા ફઝલો કરમ હુવા કે અલ્લાહને હમ સબકો અસરકી નમાઝ જમાઅતકે સાથ અદા કરનેકી તૌફીક દી, ઔર દીનકી મુબારક ફિક્રોંકે લિયે કુબૂલ કિયા. અલ્લાહ તઆલાને હમારી ઔર કિયામત તક આનેવાલે તમામ ઈન્સાનોંકી કામિયાબી દીન પર અમલ કરનેમેં રખ્ખી હૈ, અલ્લાહ પાકને હર ઝમાનેમેં ઈન્સાનોંકો ઈન્સાનિયત વાલે રાસ્તે પર લાનેકે લિયે ઈસ દુનિયામેં હિદાયતકે બહોતસે રાસ્તે અપને કરમસે જારી ફરમાએ, હઝરાતે અંબિયા (અલૈ.) કો દુનિયામેં ભેજા, જિસ નબી ઔર રસૂલકો દીનકી મહેનતકા જો ઈલાકા યા બસ્તી દી જાતી વો નબી ઉસ ઈલાકાકે તમામ ઈન્સાનોં પર દિન ઔર રાત મહેનત કરતે થે, અલ્લાહકે બંદોંકો અલ્લાહકી તરફ તૌહીદ ઔર રિસાલત ઔર આખિરતકી હમેશા રેહનેવાલી ઝિંદગીકી તરફ દઅવત દેતે, પઢો લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ દુનિયા ઔર આખિરતમેં કામિયાબી મિલેગી, આખિરમેં અલ્લાહ પાકને તમામ નબિયોંકે સરદાર સય્યિદુલ અરબ વલ અજમ હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) તશરીફ લાએ.

એક ઐસે ઝમાનેમેં જિસ વક્ત પૂરી ઈન્સાનિયત પૈદા કરનેવાલે ખાલિક ઔર માલિકકો ભૂલકર ઝિંદગી ગુઝાર રહી થી, આપ (સ.અ.વ.) કિયામત તક આનેવાલે ઈન્સાનોંકે લિયે રહમત બનકર તશરીફ લાએ, પૂરે આલમકે લિયે આલમી નબી બનકર મબઊસ હુએ. આપ (સ.અ.વ.) કી મહેનતકા મૈદાન સિર્ફ એક કૌમ યા કબીલા યા ખાનદાન યા કોઈ તબ્કા યા કોઈ મુલ્ક એક બસ્તી નહીં હૈ બલ્કે આપકી મહેનતકા મૈદાન ઔર નુબુવ્વત ઔર રિસાલત કિયામત તકકે આનેવાલે ઈન્સાન અરબી હો યા અજમી, કાલે હો યા ગોરે, શેહરી હો યા દેહાતી, આલિમ યા જાહિલ સબકે લિયે હૈ.

આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી શરીઅત તમામ શરીઅતોંકા ખુલાસા

ઔર સારી આસમાની કિતાબોંકા નિચોડ હૈ, આપ (સ.અ.વ.) ને મક્કામેં ૧૩ સાલ ઔર મદીનામેં ૧૦ સાલ દીનકી દઅવત દી, અલ્લાહકે બંદોંકો અલ્લાહકી તરફ બુલાયા, આપ (સ.અ.વ.) કભી ઉક્કાઝકે બાઝારમેં હૈં તો કભી મિનાકી વાદિયોંમેં હૈં.

કભી હાજિયોંકે કાફલોંમેં તો કભી મક્કાકી ગલિયોંમેં ઔર કભી તો તાઈફકી બસ્તીમેં, કભી જબલે રહમત પર ઔર કભી મદીનાકી ગલિયોંમેં. આપ (સ.અ.વ.) ને ઈસ દીનકી મહેનતકો કરતે હુએ તકાલીફ બરદાશ્ત કીં, મશક્કતેં ઝેલી ગાલિયાં ખાઈ ઔર માર ખાઈ, બદન મુબારક પર કૂડા કરકટ ડાલા ગયા, તાલિયાં પીટી ગઈ, મજનૂન કહા ગયા.

આપ (સ.અ.વ.) ઈસ્તિકલાલકે પહાડ થે. આપ (સ.અ.વ.) હર હાલ ગમમેં હો યા ખૂશીમેં, સફરમેં હો યા હઝરમેં અલ્લાહકે બંદોંકો અલ્લાહકે દીનકી તરફ દઅવત દેતે થે, અલ્લાહ પાકને નુબુવ્વતકા સિલસિલા તો આપ (સ.અ.વ.) પર ખતમ કિયા મગર નુબુવ્વતવાલે કામકો અલ્લાહને જારી રખ્ખા હૈં, ઔર કિયામત તક ચલતા રહેગા.

મેરે મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! હમારે સામને એક અમલ આ રહા હૈ વો ગશ્તવાલા અમલ હૈ. ગશ્તવાલા અમલ તમામ અંબિયા (અલૈ.) કી સુન્નત હૈ ઔર સારે નબિયોંકા મકસદે હયાત ઔર વઝીફએ ઝિંદગી હૈ. ઈસ ગશ્તવાલે અમલકો હઝરત આદમ (અલૈ.) સે હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) તક હર એક નબીને ઈસ મહેનતકો કિયા હૈ.

નબી બદલતે ગયે લેકિન દઅવત નહીં બદલી, મહેનત નહીં બદલી, હર એકને અલ્લાહ હીકી તરફ બુલાયા, ઈસ લિયે જાનતે થે કે સારે ઈન્સાનોંકે મસાઈલકા હલ ઈસીમેં હૈ, અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હૈ કે સબસે બેહતર બાત બતલાઈ કે ઈસસે બઢકર ઔર કિસકી બાત હોગી જો અલ્લાહકી તરફ બુલાએ. ઔર અલ્લાહ તઆલાને ઈસ ઉમ્મતકી તા'રીફ ઈસ મહેનતકી વજહસે ફરમાઈ હૈ, તુમ બેહતરીન ઉમ્મત હો અચ્છાઈકી તરફ બુલાતે હો ઔર બુરાઈસે રોકતે હો.

ગશ્તવાલે અમલકી હૈસિયત ઈસ દઅવતકે કામમેં રીડકી હડ્ડી જૈસી હૈ ઈસ ગશ્તવાલે અમલમેં એક કદમ પર સાતસો નેકિયાં મિલતી હૈં સાતસો ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં ઔર સાતસો દરજાત બુલંદ હોતે હૈં, ઔર એક સુબ્હાનલ્લાહ અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કહે તો સાત લાખ નેકિયાં મિલેંગી.

હદીસે કુદસી : કે મફહૂમમેં આતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે મૈં કિસી બસ્તી પર અઝાબ ભેજનેકા ઈરાદા કરતા હૂં, લેકિન વહાં ઐસે લોગોંકો દેખતા હૂં જો મસ્જિદોંકો આબાદ કરનેવાલે હોતે હૈં, ઔર અલ્લાહકી રઝામંદી ઔર ખૂશનૂદગીકે લિયે આપસમેં એક દૂસરેસે મિલતે હૈં ઔર રાતોંકો ઉઠકર ઈસ્તિગ્ફાર કરતે હૈં તો મૈં અપને અઝાબકો રોક લેતા હૂં.

હદીસમેં હૈ કે હક તઆલા કિયામતકે દિન ઈરશાદ ફરમાએંગે મેરે પડોસી કહાં હૈં? ફરિશ્તે અર્ઝ કરેંગે : અય બારી તઆલા આપકે પડોસી કૌન લોગ હૈં? ઈરશાદે ખુદાવંદી હોગા મસ્જિદકો આબાદ કરનેવાલે મેરે પડોસી હૈં.

ફઝાઈલ તો બહોત સારે હૈં : અસલ યે હૈ કે ગશ્તવાલે અમલકો સહીહ ફિક્રોં ઔર ઉસૂલોંકે સાથ કરના હૈ, ઔર અલ્લાહકે બેતલબ બંદોંકે પાસ બેગરઝ હોકર જાના હૈ, ઔર અપના કમઝોર ઈમાન લેકર અલ્લાહકે બંદોંકો કવી ઈમાનકી દઅવત દેંગે તો અલ્લાહ તઆલા હમારે ઈમાનકો ભી કવી ઔર મઝબૂત બના દેંગે. (ઈન્શા અલ્લાહ)

યે કામ જિતના બડા ઔર ઊંચા હૈ ઉતના હી ઉસકે આદાબ ઔર ઉસૂલ હૈં.

ગશ્તકે આદાબ

- મિલ જુલકર ચલના હૈ.
- એક હી આદમી બાત કરે.
- ગશ્ત કરને આઠ દસ આદમી જાએં.
- મસ્જિદકે કરીબ મકાનોં પર ગશ્ત કરેં.
- મકાન ન હો તો બાઝારમેં ગશ્ત કરેં.

● ગશ્તમેં ઝિયાદા આદમી ઐસે જાએં જો ઉસૂલોંકી પાબંદી કરતે હોં.

● નયે આદમી ઝિયાદા તૈયાર હો જાએં તો ઉનકો સમઝા બુઝાકર મસ્જિદમેં રોક દેં.

● તીન ચાર આદમી નયે ચાહે તો સાથ લે લેં.

● જિસસે મુલાકાત કરેં ઉસસે યે કહેં. ભાઈ હમ મુસલમાન હૈં અગર હમ અલ્લાહકે હુકમ પર ઔર આપ (સ.અ.વ.) કે તરીકે પર ઝિંદગી ગુઝારેંગે તો અલ્લાહ રાઝી હોકર હમારી ઝિંદગી બના દેંગે, સબકી ઝિંદગી અલ્લાહ પાકકે હુકમકે મુતાબિક ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે તરીકે પર આ જાએ, ઈસકે લિયે ભાઈ મસ્જિદમેં કુછ ફિક્રકી બાત હો રહી હૈ.

● કામિયાબ હૈ વો બાત કરનેવાલા જો મુખ્તસર બાત કરકે આદમીકો નકદ મસ્જિદમેં ભેજ દે.

● જો લોગ નમાઝ અદા કર ચુકે હોં તો ઉનહેં ભી મસ્જિદમેં ભેજ દેં.

● જરૂરત હો તો અગલી નમાઝકો મસ્જિદમેં જાનેકા ઉનવાન બના લેં.

(છ નંબરકી મહેનત ૧૦૪)

ગશ્તકે ઉસૂલ

● સબસે બડી ચીઝ દિલમેં ફિક્ર હો.

● ઝબાન પર અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર હો.

● હમારી નઝર નીચી હો.

● ઈસ બાતકા યકીન હો કે હમારે તમામ મસાઈલકા તઅલ્લુક બરાહે રાસ્ત અલ્લાહકી ઝાતે આલીસે હૈ.

● ચીઝોં પર નિગાહ ન પડે ઔર ધ્યાન ન જાએ.

● ચીઝોં પર નિગાહ પડ જાએ તો હમ ઉનહેં મિટ્ટી હી સમઝેં ક્યૂંકે મિટ્ટીસે બની હૈ ઔર ફિર મિટ્ટી હો જાએગી.

● ચીઝોંકી તરફ અગર હમારા દિલ ફિર ગયા તો ફિર હમ જિનકે પાસ

જા રહે હૈં ઉનકા દિલ ઈન ચીઝોંસે કૈસે ભરેગા.

● બરઝખ યાની કબ્રકા દાખલા હમારે સામને હો.

● અપની નિય્યતોંકો સહીહ કરેં, અસલ દઅવતકા મકસદ અપની ઝાત હૈ.

● આપ (સ.અ.વ.) કા હર અમલ આલમી અસર રખતા હૈ ઈસ લિયે આલમકી નિય્યતકે સાથ જાના.

● ગલિયોંમેં તીસરા કલિમહ ઔર બાઝારમેં ચોથા કલિમહ પઢના.

● વાપસીમેં ઈસ્તિગ્ફાર કરતે હુએ આના.

(બયાન મૌલાના સઅદ સાહબ કાન્ધલવી)

ગશ્તકા મકસદ

● ગશ્તકા મકસદ યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને હમારે ઔર સારે ઈન્સાનોંકે દુન્યાવી ઔર આખિરતકે સારે હાલાતકે મસાઈલકા હલ, અપને અવામિરકો આપ (સ.અ.વ.) કે તરીકે પર પૂરા કરનેમેં રખ્ખા હૈ.

● યે દોનોં ચીઝેં હમારી ઝિંદગીમેં આ જાએં ઉસકે લિયે યે મહેનત શર્ત હૈ.

● ઈસ આલી મહેનતકો બસ્તીકે મુસલમાન કરનવાલે બન જાએં.

(છ નંબરકી મહેનત)

ગશ્તકી મહેનત ચાર જમાઅતેં બનાઈ જાએં

● એક અમલ યે હૈં કે બાહિરકા ચલના ફિરના ઈમાનકી નિસ્બત પર ઈમાનવાલોંસે મુલાકાત કરના યે અમલ અસલ હૈ.

● બાકી મસ્જિદકે તીન આ'માલ હૈં. ઝિક્ર દુઆ, ઈસ્તિકબાલ ઔર દરમિયાની બાતચીત. યે તીન આ'માલ પેહલે અમલકી તકવિયતકે લિયે હૈં.

● જો જિસ અમલમેં ભી રહેગા ઉસકો પૂરે ગશ્તકા સવાબ મિલેગા.

● જો જમાઅત બાહિર જાએગી ઉસમેં એક રેહબર, એક ઝિમ્મેદાર ઔર એક મુતકલ્લિમ હોગા. (છ નંબરકી મહેનત, ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

રેહબરકી ઝિમ્મેદારી

રેહબરકા કામ બહોત ઊંચા હૈ ઔર બહોત બડા હૈ.

● ભાઈકો ઉસ નામસે પુકારે જિસ નામસે વો પુકારા જાના પસંદ કરતા હો.

● ઘર પર જાએ તો દસ્તક દે (દરવાઝા ખિટખિટાએ) અગર બેલ હો તો ઉસે બજાએ.

● સાથી આ જાએ તો ઉસે સલામ કરે ઔર ખૈરિયત પૂછે.

● સાથી કુરતા ચપ્પલ નહીં પેહને હૈ તો પહેનકર આનેકો કહે.

● મુતકલ્લિમ ભાઈસે મુલાકાત કરાએ, રેહબર ભી ખૂદ મોહતાજ બનકર બાતકો સુને.

● રેહબર અચ્છા ગુમાન રખ્ખે, યે સાથી બાત સુનેગા ઔર મસ્જિદકો આએગા.

● રેહબર અપની નઝરોંકી હિફાઝતકી બહોત ફિક્ર કરે.

● ઘર પર અગર ઔરત દરવાઝે પર આએ તો ફૌરન નઝરોંકો હટા લે.

● કિસીકે ઘરમેં ન જાએ ઔર ઝાંક તાક ન કરે.

● રેહબર બાઅસર આદમી હો તો ઝિયાદા બેહતર હૈ.

ઝિમ્મેદારકી ઝિમ્મેદારી

● પેહલે દુઆ કરે (ખૂદ કરે યા કિસી સાથીકો કરનેકો કહે).

● જમાઅતકો સહીહ રૂખ પર લે જાએ.

● જમાઅતકો ઝિક્ર ઔર ફિક્રકે સાથ લે ચલે.

● જમાઅતકો ઉસૂલ ઔર આદાબકે સાથ લેકર ચલાએ.

● જમાઅતકો બેઉસૂલિયોં પર રોકકર તરગીબ દે.

● અગર સાથી ઝિક્રસે ગાફિલ હોં તો ઝરા આવાઝસે ઝિક્ર કરે.

● મુતકલ્લિમ ભાઈ બાત શુરૂ કરે તો સબકો સામને લાએ.

● મુતકલ્લિમકી બાત ખૂદ ભી મોહતાજ બનકર સુને.

● ભાઈ મસ્જિદમેં જાને પર તૈયાર હો તો ઉસકે ઈકરામમેં ફૌરન એક દો સાથી જોડ દે.

● ઘર ખત્મ હુએ તો વાપસીકી તરગીબ દે.

● જમાઅતકો નદામત ઔર ઈસ્તિગ્ફારકે સાથ વાપસ મસ્જિદકી તરફ લે ચલે.

● ઈજતિમાઈ અમલ હો રહા હો તો ઉસમેં જોડ દે.

મુતકલ્લિમકી ઝિમ્મેદારી

● મુતકલ્લિમ ઈમાનવાલે ભાઈકો માનૂસ કરકે બાત શુરૂ કરે.

● ઈમાનકી અહમિયત ઔર ઈમાનકી કીમતકી બાત કરે.

● અલ્લાહ તઆલાને હમકો ઈમાનકી કીમતી નેઅમત દી હૈ ઈતની કીમતી હૈ કે એક વક્ત આએગા દુનિયાકી સારી ચીઝેં સારે સહારે સાથ છોડ દેંગે મગર ઈમાન સાથ નહીં છોડેગા. યે કબ્રમેં હશ્રમેં સાથ રહેગા, નજાત દિલાએગા કામિયાબી દિલાએગા, હમેશાકી જહન્નમસે બચાકર હમેશાકી જન્નતમેં દાખિલ કરાએગા, ઈસ ઈમાનકો મહેનત કરકે સીખના હૈ, અપની મસ્જિદમેં ઈસ ઈમાનકે તઅલ્લુકસે બાત હો રહી હૈ આપ હમારે સાથ ચલો ઈન્શા અલ્લાહ બડા નફા હોગા.

● અગર ભાઈ કોઈ ઉઝર રખ્ખે તો ઉસકા હલ બતાએ.

● સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી મુખ્તસર કુરબાનીકો બતાએ.

● સાથી તૈયાર હો તો મસ્જિદકો રવાના કરે.

● ઝિયાદા મજબૂર ન કરે બલ્કે નરમી ઔર મુહબ્બતસે બાત કરે.

- ઠીક હૈ ભાઈ જિસ કામમેં આપ લગે હો ઉસ કામકો પૂરા કરો.
- ભાઈ જલ્દીસે ફારિગ હોકર મસ્જિદમેં પહોંચ જાઓ.
- ભાઈ આતે હુએ અપને સાથિયોંકો ઔર ભાઈયોંકો ભી સાથ લે આઓ.

દુઆ ઔર ઝિક્રવાલોંકી ઝિમ્મેદારી

- દુઆ ઔર ઝિક્રવાલોંકા અસલ કામ દુઆઓંમેં લગે રેહના હૈ.
- અલ્લાહ તઆલાસે ખૂબ મદદ માંગના.
- અગર થક ગયે તો ગુંજાઈશ હૈ કે ઝિક્ર વગૈરહ કરે.
- ફિર થોડી દેર બાદ દુઆમેં લગના.
- ખૂબ રોકર અલ્લાહ તઆલાસે પૂરે આલમમેં બસનેવાલે ઈન્સાનોંકી હિદાયતકી દુઆ કરના.
- નકદ જમાઅત ચાર મહીનેકી બસ્તીસે નિકલનેકી દુઆ કરના.
- મસ્જિદમેં પાંચ આ'માલ ઝિંદા હોનેકી દુઆ કરના.
- નફસ ઔર શયતાનકે વસાવિસસે હિફાઝતકી દુઆ કરના.
- કુબૂલ હોનેકી ઉમ્મીદસે દુઆ કરના.

ઈસ્તિકબાલ વાલોંકી ઝિમ્મેદારી

- ઈસ્તિકબાલકે સાથીકો ઝિક્ર ફિક્રકે સાથ રેહના.
- નિય્યત કરે કે અલ્લાહ તઆલા કૌમોંકા ઈસ્તિકબાલ કરનેકી તૌફીક દે.
- કોઈ સાથી મસ્જિદકો આએ તો મિલકર ખૂશ હોના.
- સાથીકી ખૈર ખૈરિયત માલૂમ કરના.
- નમાઝકે તઅલ્લુકસે પૂછે કે ભાઈ માશા અલ્લાહ આપને નમાઝ પઢહી હોગી.
- નમાઝ પઢ લી હૈ તો ઉસે બાતકે અંદર બિઠાના.

- અંદર તક સાથીકે સાથ જાના.
- અગર નમાઝ નહીં પળ્હી હૈ તો પળ્હનેકો કેહના.
- જમાઅત વાપસ આને તક ખડે રેહના.

દરમિયાની બાતચીત કરનેવાલોંકી ઝિમ્મેદારી

- દુનિયાસે બેરગબતીકી બાત કરના.
- આખિરતકી ફિક્રવાલી બાત કરના.
- દીન ઔર ઈમાનકા નફા બતાના.
- કલિમહ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ પર બાત કરના.
- અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેકી તરગીબ દેના.
- જાન ઔર માલકી હકીકત બતાના.
- જમાઅત આને તક બાત કરના.
- ઈન્શા અલ્લાહ મગરિબકે બાદ ભી બાત હોગી જરૂર તશરીફ રખ્ખેં કેહના.
- મગરિબ બાદ જો તકાઝે આએં તો તશ્કીલવાલોંકો અપને નામ લિખ્ખાએં કેહના.

મજમા જોડનેકી જરૂરી બાતેં

- મજલિસમેં બૈઠનેકે આદાબ બતાના.
- અગલી બાત સુનનેકી ઈસ્તે'દાદ પૈદા કરના.
- ઈમાન ઔર આખિરતકી બાતોંકે સુનનેકી તલબ પૈદા કરના.
- તશ્કીલકી અહમિયત બતાના.
- આખિર તક બાત સુનનેકી જરૂરત ઔર ફાઈદા બતાના.
- ઈન મુબારક મજલિસોંમેં બૈઠનેકે ફઝાઈલ બતાના.

બયાનકે અંદર ઈન બાતોંકા ખયાલ રખના

- બયાન છ સિફાતકે અંદર કરના.
- બાત ઝિયાદા લંબી ન કરના.
- હદીસે પાકકા મફહૂમ બયાન કરના.
- બાત આસાન કરકે બયાન કરના.
- ગલત કિસ્સે બયાન ન કરના.
- મુસબત અંદાઝમેં બાત કરના.

ઉમૂમી બાતચીત ઈન નિકાત પર હો

- મુખ્તસર આખિરતકી ફિક્ર દિલાએ (અલ્લાહ પાકકી ઝાતે આલીસે તઅલ્લુક કાઈમ હુવા તો ક્યા હોગા?) અલ્લાહ પાકકી ઝાતે આલીસે તઅલ્લુક કાઈમ ન હુવા તો ક્યા નુકસાન હોગા?
- દુનિયા ઔર આખિરતકી કામિયાબી દીન પર ચલનેમેં હૈ.
- દીન પર ચલનેકા મૌકા મૌતસે પેહલેકા હૈ.
- દીન ઝિંદગીમેં આ જાએ ઉસકે લિયે યે સિફાત હૈં.
- હર સિફતકે સાથ ઉસકો ઝિંદગીમેં લાનેકી ફિક્ર દિલાએ.
- અંબિયા (અલૈ.) ઔર સહાબા (રદિ.) કે સાથ અલ્લાહ પાકને જો મદદ ફરમાઈ હૈ બયાન કિયા જાએ.
- આખિરમેં ચાર માહ ચિલ્લાકી તશ્કીલ કી જાએ.
- તીન દિનકી તશ્કીલ જમકર કરે.
- મકામી આ'માલ ઔર ઘરોંકી તા'લીમકી તરફ તવજ્જોહ દિલાએ.

બયાન કૈસે કરેં

● છ નંબરોંકે અંદર બયાન કરે.

● બયાન કરનેકી જગહ પર પેહલેસે ન પહોંચ જાએ.

● પુર વકાર ખડા હો.

● મજમાકી હાલત દેખકર બયાન કરે.

● તકિયા કલામ ન બનાએ (યાની આદતકે તૌર પર કોઈ લફ્ઝ બારબાર ન બોલે).

● ફઝાઈલ ઝિયાદા ઔર વઈદેં કમ બયાન કરે.

● બુઝુર્ગોંકે કશ્ફ ઔર કરામાતકે વાકિઆત બયાન ન કરે.

● અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ માંગકર ખડા હો.

● સબકી તરફ દેખે.

● કિસીકા નામ ન લે.

● હાલાતે હાઝિરા પર બયાન ન કરે.

● કોઈ કપડા રૂમાલ વગૈરહ લેકર ખડા ન હો.

● લોગોંકી કમી બયાન ન કરે.

● હાથ બહોત ઝિયાદા ન હિલાએ.

● આવાઝ મજમાકે મુતાબિક હો.

● કિસી જમાઅતકા નામ ન લે.

● બયાનસે પેહલે ન સોચે.

● મૂદકો ભી શામિલ કરે, પક્કી સચ્ચી બાત કરે જિસકે સહીહ હોને પર મુકમ્મલ યકીન હો.

● કુરઆન શરીફકી આયાત યા અહાદીસે મુબારકાકો ન પઢે, અગર આલિમ હો તો પઢ સકતે હૈં.

● મોહતાજ બનકર બયાન કરે.

- તૌહીદ ઔર રિસાલત ઔર દઅવતકો ખૂબ બયાન કરે.
- પૂરે આલમકી નિય્યત કરે.
- કમ અઝ કમ બીસ મિનિટ બયાન હો.
- બાકી સાથી ફિક્રમંદ હોકર બૈઠેં.

(તબ્લીગ બિલ યકીન જિ. ૨, સ. ૪૫૦)

અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલકર પાંચ ગશ્ત કરેં

- તા'લીમી ગશ્ત
- ઉમૂમી ગશ્ત
- ખુસૂસી ગશ્ત
- તશ્કીલી ગશ્ત
- વુસૂલી ગશ્ત

તશ્કીલી ગશ્તમેં તીન બાતોંકા ખયાલ રખ્ખેં

- આલિમે દીનકે પાસ જાઓ તો ઝબાનકી હિફાઝત કરો.
- અમીર માલદારોંકે પાસ જાઓ તો નઝરોંકી હિફાઝત કરો.
- અલ્લાહવાલોંકે પાસ જાઓ તો દિલકી હિફાઝત કરો. જો દિલમેં હૈ વોહી બોલો.

તા'લીમી ગશ્ત

- તા'લીમી ગશ્તકા અસલ મકસદ નકદ તશ્કીલ કરના ઔર તા'લીમકા જો નૂર મસ્જિદમેં હૈ વો તા'લીમી ગશ્તકે ઝરીઆ પૂરી બસ્તીમેં ફૈલાયા જાએ.
- દો સાથી દસ પંદરહ મિનિટ ગશ્ત કરેં.

● સાથી વાપસ આકર દૂસરી જોડી રવાના કરેં.

● તાલીમી ગશ્તમેં બાત યે કરે..... દેખો ભાઈ અલ્લાહને મુઝે ઔર આપકો ઈમાનવાલા બનાયા હૈ, ઈમાન બહોત કીમતી હૈ. એક હદીસે પાકકા મફહૂમ હૈ કે જો શખ્સ રાયકે દાનેકે બરાબર ભી ઈમાન બચાકર લે જાએગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસે દુનિયાસે દસ ગુના બડી જન્નત દેંગે, ઔર ઈમાનવાલા ઈતના કીમતી હૈ કે હદીસકા મફહૂમ હૈ કે કિયામત ઉસ વક્ત તક કાઈમ નહીં હોગી જબ તક ઈસ દુનિયામેં લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કેહનેવાલા એક ભી બાકી હૈ. જિસ તરહ ઈમાન કીમતી હૈ ઈસી તરહ ઈમાનવાલા ભી કીમતી હૈ ઔર ઈમાનવાલેકા વક્ત કીમતી હૈ ઔર યે વક્ત ઝિયાદા કીમતી બનેગા જબ ઈમાનવાલા અપને વક્તકો મસ્જિદમેં લગાએગા, તો અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ નૂરાની મસ્જિદમેં ઈમાન બનાનેવાલા અમલ શુરૂ હૈ, અલ્લાહને આપકો ફારિગ કિયા હૈ, જિતના આપકે પાસ વક્ત હૈ હમારે સાથ ચલિયે.

● વો સાથી જિતના ભી વક્ત દે લેકર આએં ઔર ઝિમ્મેદારસે મિલાએ.

● જબ ઉસકા વક્ત ખતમ હો તો ઉસે કહે અગર આપકા કામ હૈ તો જા સકતે હૈં.

● જબ વો જાને લગે તો ઝિમ્મેદાર સાહબ ઈમાન ઔર આ'માલકી ફિક્ર દિલાએ.

● બાત સમઝાકર નકદ તશ્કીલ કરે.

તશ્કીલ કૈસે કરેં

● તશ્કીલવાલા બયાનવાલેકે કરીબ બૈઠે.

● કાપી ઔર કલમકા પેહલેસે ઈન્તિઝામ કરે.

● દો બારહ બયાન શુરૂ ન કરે.

● કિસીકા નામ લેકર ન કહે કે આપ ભી ખડે હોં.

● ઝિયાદા ઝોર ન દે.

● નિકલનેકે ફઝાઈલ બયાન કરે.

● ઝબરદસ્તી ન ખડા કિયા જાએ.

● જમાઅતકે સાથી અલ્લાહકી તરફ મુતવજ્જેહ રહેં.

● જબ તશ્કીલવાલા કેહ દે કે આપસમેં એક દૂસરેસે બાત કરો તો ફિર ઉસ વક્ત બાત કરેં. (તબ્લીગ બિલ યકીન જિ. ૨, સ. ૪૫૧)

ખુસૂસી ગશ્ત

● મકામી સાથીકો લેકર તીન કિસમકે લોગોંકી મુલાકાત કરે.

● મસ્જિદવાર જમાઅતકે સાથિયોંસે મિલકર સાથ દેને પર આમાદા કરેં.

● દુનિયાકે એ'તિબારસે જો બડે હૈં ઉનસે મેલકર કામકો ઉનકે સામને રખના કામકા નફા સમઝાના, સાથ દેનેકી દરખ્વાસ્ત કરેં.

● દીનકે એ'તિબારસે બડે લોગોંકી મસલન ઉલમાએ કિરામ, સુલહા ઔર અઈમ્મએ કિરામ ઉનસે મિલકર દુઆકી દરખ્વાસ્ત કરેં, અગર મુતવજ્જેહ હૈં તો કુછ કારગુઝારી સુનાએં.

દૂસરા ગશ્ત ઔર ઉસકા મકસદ

પેહલા ગશ્ત ઔર દૂસરા ગશ્ત મિલાકર એક અમલ હૈ,

દૂસરા ગશ્તકા મસકદ : ઐસી બસ્તીમેં પાંચ આ'માલકા ઝિંદા કરના હૈ જહાં કામ નહીં યા કમઝોર હૈ.

● દૂસરા ગશ્ત ઝિમ્મેદારોંકે મશ્વરાસે અપને ઝિમ્મે લે.

● દૂસરે ગશ્તમેં પાંચ આ'માલ ઝિંદા કરને હૈં.

● ગશ્તસે એક દિન પેહલે અપને સાથિયોંકો ફિકરમંદ કરાએ.

● નિકલનેકા વક્ત તય કરે.

● તમામ સાથી મસ્જિદમેં જમા હોં ઔર મસ્જિદ હીસે દૂસરે ગશ્તકે લિયે

રવાના હોં.

● જિસ દિન ગશ્ત હૈ ઉસ દિન સુબહ ઢાઈ ઘંટાકી મહેનત ઉસ મસ્જિદકે મોહલ્લામેં કરે ઔર વહાંકે સાથિયોંકો ખબર દે આજ ઈન્શા અલ્લાહ ગશ્ત હોગા આપ હમારા સાથ દેં.

● ઉસ બસ્તીવાલોંસે મશ્વરા કરેં ફિર ગશ્ત કરેં.

● અપને સાથ વહાંકે લોગોંકી તીન દિનકી તશ્કીલ કરે.

● અપની નિગરાનીમેં ઉનસે કામ કરાએ.

● ઔર ઉન પર ઐસી મહેનત કરે કે ચાર માહ, ઔર ચિલ્લામેં જાનેકા જઝબા બને.

● ચાર પાંચ હફતેમેં અગર વહાં કામ કાબૂમેં આ જાએ તો ઝિમ્મેદારોંકે મશ્વરાસે ઉસ બસ્તીકે લિયે દૂસરી મસ્જિદકી ઝિમ્મેદારી દે.

● અગર ચાર પાંચ હફતેમેં કામ કાબૂમેં ન આએ તબ ભી ઉસ મસ્જિદકો છોડ દેં, મશ્વરાસે અપને લિયે કોઈ દૂસરી મસ્જિદ લે ઔર વહાંકે લિયે કિસી ઔર મસ્જિદવાલોંકો તય કરેં, ઉનકો છોડના નહીં હૈ હો સકતા હૈ અલ્લાહ પાકને ઉનકી હિદાયત દૂસરી મસ્જિદવાલોંકે હિસ્સેમેં લિખ્ખી હો.

કુફ્ર ટૂટેગા

ઈમાન પર મહેનત હોગી......... તો ..... કુફ્ર ટૂટેગા.
નમાઝ પર મહેનત હોગી......... તો ..... બિદઅત ટૂટેગી.
ઈલ્મ પર મહેનત હોગી........... તો ..... જહાલત દૂર હોગી.
ઝિક્ર પર મહેનત હોગી............ તો ..... તો ગફલત દૂર હોગી.
ઈકરામ પર મહેનત હોગી......... તો ..... અદાવત દૂર હોગી.
ઈખ્લાસ પર મહેનત હોગી......... તો ..... રિયાકારી દૂર હોગી.
અલ્લાહકે રાસ્તેમેં જિતના નિકલેંગે.. તો ..... જાન ઔર માલકી તરતીબ સહીહ હોગી.

૭ ગૈનકે જુમલે જિનસે બચના જરૂરી

દઅવતકે કામ કરનેવાલે સાથિયોંકે લિયે ૭ ગૈનકે જુમ્લેસે બચના જરૂરી હૈ તો અલ્લાહકી ઝાતસે તરક્કીકી ઉમ્મીદ હૈ.

- ગુલૂ (મુબાલગા) સે બચના.
- ગિલ (કીના) સે બચના.
- ગુરૂરસે બચના.
- ગફલતસે બચના.
- ગીબતસે બચના.
- ગુસ્સાસે બચના.

(બિખરે મોતી)

રવાન્ગીકી બાત

મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો!..... અલ્લાહ તઆલાને અપને કરમસે હમેં અપને રાસ્તેમેં નિકલનેકી તૌફીક દી હૈ અલ્લાહ પાક હમારે નિકલનેકો કુબૂલ ફરમાએ ઔર આસાન ફરમાએ, આમીન! અલ્લાહને હમારે સાથ ભલાઈકા મઆમલા ફરમાયા હૈ.

હદીસે પાકમેં આયા હૈ જિસ બંદાકે સાથ અલ્લાહ ભલાઈકા ઈરાદા કરતે હૈં ઉસકો દીનકી સમઝ અતા ફરમાતે હૈં, દીનકી સમઝ હાસિલ કરનેકે લિયે હી હમ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલે હૈં. હમારી બસ્તિયાં હમારે ગાંવ હમારી મસ્જિદકે માહોલમેં કિતને અલ્લાહકે બંદે થે હમસે અચ્છી શકલવાલે હમસે અચ્છી અકલવાલે સલાહિયતવાલે તાકતવાલે ઔર માલવાલે ઉનમેંસે અલ્લાહ પાકને હમેં ચુના હૈ હમેં કુબૂલ ફરમાયા ઔર હમેં તૌફીક અતા ફરમાઈ. અલ્લાહ તઆલા હમેં ઈસકી કદર કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ.

મોહતરમ ભાઈયો બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો!..... કદર ક્યા હૈ?

કદર યે હૈ કે હમ અપને ઔકાતકો સહીહ ઈસ્તે'માલ કરેં, યે અસલ કદર હૈ. જિસ મહેનતકે લિયે જિસ રાસ્તેમેં હમ જા રહે હૈં બહોત ઊંચી મહેનત હૈ ઔર બડા મુબારક રાસ્તા હૈ, યે હિદાયતવાલી મહેનત હૈ, દીનકો ઝિંદા કરનેવાલી મહેનત હૈ, ઉસકે બડે ફઝાઈલ હૈં.

હદીસે પાકકા મફહૂમ હૈ કે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં એક સુબહ ઔર શામકા નિકલના દુનિયા ઔર દુનિયાકે અંદર જો કુછ હૈ ઉનસે બેહતર હૈ, બએ'તિબાર ચીઝોંકે ભી ઔર બએ'તિબાર આ'માલકે ભી, ઈસ મહેનતકે કરનેવાલોંકે સાથ અલ્લાહકી મદદ હોતી હૈ. જો બંદા અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલતા હૈ અલ્લાહ ઉસસે બહોત ખૂશ હોતે હૈં.

યે રાસ્તા બડા કીમતી હૈ, એક અમલકી કીમત ઈસ રાસ્તેમેં ઈતની બઢ જાતી હૈ એક કદમ પર સાતસો નેકિયાં મિલતી હૈં સાતસો ગુનાહ મઆફ

હોતે હૈં સાતસો દરજાત બુલંદ હોતે હૈં, એક સુબ્હાનલ્લાહ કેહને પર સાત લાખ નેકિયાં મિલતી હૈં, એક એક અમલ ઈતના કીમતી હૈ તો યે અલ્લાહકા રાસ્તા કિતના કીમતી હોગા.

(મિસાલ) એક હીરેકી કિતની કીમત હોતી હૈ? હજારોં લાખોંકા બલ્કે કરોડોંકા હોતા હૈ, જબ એક હીરા ઈતના કીમતી હોતા હૈ તો હીરેકી ખાન ઔર હીરેકી દુકાન કિતની કીમતી હોગી, અલ્લાહ હમેં અમલકી તૌફીક અતા ફરમાએ, ઈસ મુબારક રાસ્તેમેં મહેનત કરનેવાલોંકી દુઆઓંકો અલ્લાહ તઆલા બની ઈસરાઈલકે નબિયોંકી દુઆઓંકી તરહ કુબૂલ ફરમાતે હૈં.

મેરે મોહતરમ ભાઈયો! ઈસ નિકલને પર હમ અલ્લાહકા જિતના શુક્ર અદા કરેં કમ હૈ. એક ઝબાનકા શુક્ર હૈ, હમ ઝબાનસે ભી અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરેં, એક દિલકા શુક્ર હૈ કે દિલકે અંદર પૂરા એહસાસ હો કે અલ્લાહ તઆલાને હમકો અપને રાસ્તેમેં નિકાલકર બહોત બડા એહસાન કિયા, ઔર એક અમલી શુક્ર હૈ કે અપને ઔકાતકો સહીહ ગુઝારના, ઈસ લિયે હમેં નિકલનેકે ઝમાનેમેં આ'માલકી ઔર ઔકાતકી પાબંદી કરના હૈ, સબસે પેહલે હમેં અપની નિય્યતકો દુરૂસ્ત કરના હૈ હમ ક્યૂં નિકલે હૈં? યે હમેં માલૂમ હોના ચાહિંયે, હર ચીઝકા એક મકસદ હોતા હૈ હમ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં દીન પર ચલના સીખનેકે લિયે નિકલે હૈં ઔર દીનકી મહેનત કરના સીખનેકે લિયે નિકલે હૈં, યાની દૂસરોંકો દઅવત દેકર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકાલના હૈ, તાકે વો ભી દીન પર ચલના સીખેં, ઔર અલ્લાહ હમસે રાઝી હો જાએ યે હમારા મકસદ હૈ, દીનકો આદમી અપને મકામ પર ભી સીખ સકતા હૈ, લેકિન દીન પર ચલના ઔર સીખના અલ્લાહકે રાસ્તેમેં માહોલસે આતા હૈ, ઔર આ'માલકા દારોમદાર નિય્યત પર હોતા હૈ, આદમીકો વો મિલેગા જિસકી નિય્યત કી હૈ ઈસ લિયે હમેં આ'માલકી ઔર ઔકાતકી પાબંદી કરના હૈ, જબ આ'માલ ઔર ઔકાતકી પાબંદી કરતે હુએ ચલેંગે તો દીન પર અમલ કરના આસાન હોગા, કુછ આ'માલ ઈન્ફિરાદી હૈં કુછ આ'માલ ઈજતિમાઈ હૈં. વમા અલૈના ઈલ્લલ બલાગ.

અલ્લાહકી રાહમેં ચાર બાતોંકો ખૂબ અપનાના ચાહિયે

- અમીરકી તાબે'દારી.
- મસ્જિદકી ચહાર દીવારી.
- આંખોંકી બુર્દબારી.
- રાતોંકી આહોઝારી.

ઈતાઅતે અમીર

અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલકર સારે આ'માલ કિયે લેકિન અમીરકી ઈતાઅત નહીં કી તો ઉસને કુછ નહીં કિયા.

- મશ્વરાસે જો હમારી જમાઅતકા અમીર બનાયા જાએગા ઉસકી તાબે'દારી કરના હૈ.
- ઔકાત ગુઝારીસે લેકર વાપસી પર કારગુઝારીકે અમલ તક ઈતાઅત કરના હૈ.
- હર કામમેં અમીરકી બાત માને (બશર્તેકિ વો કિસી ગુનાહકા હુકમ ન કરે).
- ઉસકા હુકમ નફ્સ પર ગિરાં (ભારી) ગુઝરે ઔર અપની રાયકે ખિલાફ હો તબ ભી માને.

હદીસ : હઝરત મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા હૈ કે અગર તુમહારા અમીર નાક કાન કટા હુવા શખ્સ બના દિયા જાએ જો તુમહેં અલ્લાહકી કિતાબ કુરઆનકે ઝરીઆ લે ચલતા હો તો ઉસકી ભી બાત સુનો ઔર કહા માનો. (મુસ્લિમ)

હદીસ : આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા. જિસને અમીરકી નાફરમાની કી ઉસને મેરી નાફરમાની કી, ઔર જિસને મેરી નાફરમાની કી, ઉસને અલ્લાહકી નાફરમાની કી. ઔર જિસને અમીરકી ઈતાઅત કી ઉસને મેરી ઈતાઅત કી, ઔર જિસને મેરી ઈતાઅત કી ઉસને અલ્લાહ તઆલાકી ઈતાઅત કી.

મોહતરમ બુઝુર્ગોં ઔર દોસ્તો : ..... હમ તય કર લેં કે હર હાલમેં અમીરકી માનેંગે. ઈન્શા અલ્લાહ સમઝમેં આયા તભી માનેંગે, સમઝમેં ન આયા તબ ભી માનેંગે, સમઝમેં આયા તો બાત માની, ઔર સમઝમેં નહીં આયા તો નહીં માની, તો અમીરકી નહીં માની બલ્કે અપની સમઝકી માની.

અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો અમીરકી ઈતાઅત કરનેકી તૌફીક અતા કરે (આમીન).

મસ્જિદકી ચહાર દીવારી

- મસ્જિદ અલ્લાહકા ઘર હૈ.
- મસ્જિદ આ'માલકી જગહ હૈ.
- અલ્લાહ તઆલા કલ કિયામતકે દિન જિન લોગોંકો અર્શકા સાયા અતા ફરમાએંગે ઉનમેં એક શખ્સ વો ભી હોગા જિસકા દિલ મસ્જિદમેં અટકા હુવા હો.
- ઈમાનવાલોંકે લિયે મસ્જિદેં ઐસી હૈં જૈસે મછલીકે લિયે પાની.
- દુનિયામેં સબસે બેહતરીન જગહેં મસ્જિદેં હૈં.
- દુનિયામેં બદતરીન જગહેં બાઝાર હૈં.
- મસ્જિદમેં ફરિશ્તે રેહતે હૈં.
- મસ્જિદકા માહોલ ફરિશ્તોંવાલા માહોલ હૈ.

ઈસ લિયે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં મસ્જિદકે માહોલમેં ઔર ફરિશ્તોંકે નૂરાની માહોલમેં રહેંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ ઉનકી સિફાત હમારી ઝિંદગિયોંમેં આએંગી. નિય્યત કરેં ઔર દુઆ ભી કરેં કે ૪૦ દિન મસ્જિદવાલે માહોલમેં ગુઝારેંગે.

નિગાહોંકી હિફાઝત

- નિગાહ શયતાનકે તીરોંમેંસે એક તીર હૈ.
- નિગાહોંકા અસર દિલ પર હોતા હૈ.

● નિગાહકી મિસાલ કેમેરાકી તરહ હૈ.

● નિગાહકી હિફાઝત કરનેસે આ'માલમેં દિલ લગતા હૈ.

● નિગાહકી હિફાઝતસે નમાઝોંમેં હલાવત નસીબ હોતી હૈ.

● નિગાહકી હિફાઝત કરને પર અલ્લાહ ઉસકે ઈમાનમેં ઐસી લઝ્ઝત દેંગે જિસકી હલાવત (લઝ્ઝત) દિલમેં મહેસૂસ હોતી હૈ.

● નિગાહકી હિફાઝત ન કરનેસે દુનિયામેં ઝિલ્લતકા અંદેશા હૈ.

● નિગાહકી હિફાઝત ન કરનેસે ઈતાઅતકા નૂર ખત્મ હો જાતા હૈ.

● અપને આપકો મસ્જિદમેં મુકય્યદ કરના હૈ.

● બાહિર ગયે ભી તો અપની નિગાહકો કાબૂમેં રખના હૈ.

● હર જગહ દરમિયાની નિગાહસે ચલના હૈ. ક્યૂંકે ભાઈયો મસ્જિદકે બાહિરકા માહોલ શયતાનકા માહોલ હૈ ઈસ લિયે નઝરોંકી હિફાઝત કરનેકી અલ્લાહકે રાસ્તેમેં મશ્ક કરના હૈ ઔર ઝિંદગી ભરકે લિયે ઉસે અમલમેં લાના હૈ.

રાતોંકી આહો ઝારી

● હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ (રહ.) ને ફરમાયા કે ઈસ કામમેં દુઆ જો હૈ વો બારહ આના હૈ ઔર દિન ભરકી મહેનતકે ઝરીઆ દઅવત દેના થકના ચાર આના હૈ.

● રાતોંમેં ઉઠકર દુઆ માંગી જાએ, ઔર ગરમ ગરમ આંસૂ ટપકાએ જાએં.

● હમારે કામ તો રોનેસે બનેંગે, જૈસે બચ્ચા હૈ ભૂખ લગતી તો ક્યા કરતા હૈ? પેટમેં દર્દ હો તો ક્યા કરતા હૈ? પેશાબ પાખાના હો જાએ તો ક્યા કરતા હૈ? સિર્ફ એક હી કામ કરતા હૈ. રોના. ઉસસે ઉસકે સારે કામ બનતે હૈં, ઐસે હી હમારે ભી કામ રોનેસે બનેંગે.

ચાર ચીઝોંકી રિઆયતકે સાથ ચલના હૈ

- ઈતાઅતકે સાથ ચલના હૈ.
- મશ્વરોંકે સાથ ચલના હૈ.
- કુરબાનીકે સાથ ચલના હૈ.
- ઉસૂલોંકે સાથ ચલના હૈ. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

ઈન ચાર ચીઝોંકો અપનાનેસે ચાર ફાઈદે હોંગે

- અલ્લાહ તઆલાકી અઝમત દિલકે અંદર આએગી.
- હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ઈતાઅતકા જઝબા દિલમેં આએગા.
- ફિક્રે આખિરત દિલકે અંદર આએગા.
- ઉમ્મતકા ગમ દિલકે અંદર આએગા. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

ચાર બાતેં બિલકુલ ન કરે

(૧) ઝબાનકા સવાલ
(૨) દિલકા સવાલ
(૩) ફુઝૂલ બાતેં.
(૪) સાથીકી કોઈ ચીઝ બગૈર ઈજાઝત ન લે. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

ફુઝૂલ ખર્ચી

- ફુઝૂલ ખર્ચી કરનેસે મહેનત ઝાએઅ હો જાતી હૈ.
- ફુઝૂલ ખર્ચી કરનેવાલે શયતાનકે ભાઈ હૈં.
- ફુઝૂલ ખર્ચી કરનેસે પૂરા વક્ત લગાના મુશ્કિલ હોતા હૈ.

● હઝરત જી (રહ.) ફરમાયા કરતે થે કે જિન કામોંકે કરનેકો કહા જાતા હૈ ઉનકો કરેંગે તો ના કરનેકે કામોંસે અપને આપ હિફાઝત હોતી હૈ.

અલ્લાહકી રાહમેં નિકલકર ચાર બાતેં ખૂબ કરેં

(૧) દઅવત ઈલલ્લાહ.
(૨) તા'લીમ ઔર તઅલ્લુમ (સીખના સિખાના).
(૩) ઈબાદત.
(૪) ખિદમત.

આપસકા જોડ

● એક દૂસરેકી કદર કરના.

● એક દૂસરેકી ખિદમત કરના.

● એક દૂસરેકા ઈકરામ કરના. ઈસ તરહ કરનેસે સાથિયોંકી સિફાત ઔર ખૂબિયાં હમારે અંદર મુન્તકિલ હોતી હૈં.

● આપસકા જોડ. ફરમાયા દુનિયામેં અલ્લાહકી તાકતકે બાદ સબસે બડી તાકત આપસકા જોડ હૈ.

● આપસકે જોડ પર અલ્લાહ તઆલાકી મદદ હોતી હૈ.

● યે રાસ્તા જોડકે પૈદા કરનેકા હૈ.

● હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ (રહ.) ફરમાતે થે કે યે ખૂબિયોંકે લેન-દેનકા રાસ્તા હૈ.

ચાર બાતોંમેં વક્ત કમ ખર્ચ કરે

(૧) ખાને પીનેમેં.
(૨) સોનેમેં.

(૩) પેશાબ પાખાનામેં.
(૪) આપસકી જરૂરી બાતોંમેં. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

ચાર કામોંકી મશ્ક કરે

(૧) અપની ખિદમત.
(૨) અમીરકી ખિદમત.
(૩) સાથિયોંકી ખિદમત.
(૪) મખ્લૂકે ખુદાકી ખિદમત.

હઝરત મૌલાના યૂસુફ સાહબ (રહ.) ને ફરમાયા, ઈસ રાસ્તેમેં નિલકનેકે બાદ અપને આપકો ખાદમિય્યતકે રૂખ પર ડાલા જાએ મખ્દૂમિયતકે રૂખ પર ન ડાલા જાએ. ખુદા તઆલા તુમહેં ભી તૌફીક દે ઔર મુઝે ભી. આમીન.

ચાર ચીઝોંમેં દખલ અંદાઝી ન કરે

(૧) અઝાનમેં.
(૨) ઈકામતમેં.
(૩) ઈમામતમેં.
(૪) ઈન્તિઝામી લાઈનમેં.

ચાર ચીઝોંમેં અપને વક્તકો ગુઝારના

(૧) દઅવત. (૨) તા'લીમ.
(૩) નમાઝ. (૪) અલ્લાહકા ઝિક્ર. (એક અહમ બયાન)

સવાલ : ઈન્સાનમેં અલ્લાહ તઆલાને તલબકા માદ્દા રખ્ખા હૈ અગર રૂખ અલ્લાહકી તરફ ચલા જાએ તો દુઆ, ઔર અગર ઈન્સાનોંકી તરફ ચલા જાએ તો સવાલ.

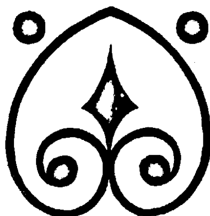
ઈસરાફ ક્યા હૈ? આદમીમેં હક તઆલા શાનુહૂને ઝિયાદાકી તલબકા માદ્દા રખ્ખા હૈ. અગર અપને હી ઉપર ખર્ચ હો જાએ તો ઈસરાફ (યાની ફુઝૂલ ખર્ચી) ઔર દૂસરોં પર હો તો સખાવત. (એક અહમ બયાન, સ. ૨૧)

ચાર બાતોંસે અલ્લાહ પાક ચાર ચીઝોંકા નૂર દેગા

- અમીરકી ઈતાઅતસે સુન્નતકા નૂર.
- તહજ્જુદકી પાબંદીસે શરીઅતકા નૂર.
- તકબીરે ઊલાસે મઅરિફતકા નૂર.
- નિગાહકી હિફાઝતસે હકીકતકા નૂર.

ચાર દુઆએં અલ્લાહસે હમેશા માંગના

- તહજ્જુદકી પાબંદી ઔર રોના માંગના.
- મૌત તક મકામી પાંચ કામોંકી તૌફીક માંગના.
- હલાલ રોઝી માંગના જિસમેં મહેનત ઔર મશક્કત ન હો.
- હર માહ ઔર સાલ તઅય્યુનકે સાથ તીન દિન ઔર ચિલ્લાકી તૌફીક માંગના.

રવાન્ગીકે આદાબ

મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર ભાઈયો : અલ્લાહકા એહસાન હૈ કે અલ્લાહને હમેં અપને રાસ્તેમેં નિકલનેકી તૌફીક અતા ફરમાઈ, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ બહોત સારી બાતેં ઔકાતકે ઈસ્તે'માલકે તઅલ્લુકસે હમારે સામને આઈ. અબ આ'માલકે તઅલ્લુકસે યે મુઝાકરા હૈ તાકે યે આ'માલ ભી સહીહ રૂખ પર હોં. આ'માલ સહીહ રૂખ પર હોંગે તો હમારી તરબિયત હોગી ઈસ લિયે ગૌરસે સુનના હૈ.

નિકલનેસે પેહલે કુછ ચીઝોંકી ફિક્ર કરના હૈ

- એક દૂસરેકા તઆરૂફ કિયા જાએ.
- બરતનકે સેટકો તરતીબ દિયા જાએ.
- ફઝાઈલકી કિતાબેં લી જાએં. અવ્વલ, દૌમ, ઔર મુન્તખબ અહાદીસ.
- સફરકી તરતીબ લગા લે.
- કિસ ચીઝસે સફર કરના હૈ તય કરે.
- હર સાથીકો સફરકી તરતીબ બતા દે.
- રવાન્ગીકા વક્ત તય કરે.
- હર કામ સુન્નતકે મુતાબિક કરે.
- મસ્જિદસે સુન્નતકે મુતાબિક નિકલે.
- દુઆ પઢે બિસ્મિલ્લાહિ તવક્કલ્તુ અલલ્લાહ.
- બસ સ્ટેન્ડ જાના હૈ યા રેલ્વે સ્ટેશન તય કરે.
- પૈદલ અખ્લાકકે સાથ ચલે.
- રિઝર્વેશન ખૂદ કરે.
- મોમિન ન ધોકા દેતા હૈ ઔર ન ધોકા ખાતા હૈ.
- ગાડીકા ઈન્તિઝાર કરે.
- સામાનકી નિગરાની કરે.

- ઝિક્રકે સાથ દીનકા મુઝાકરા કરે.
- દુનિયાકી ઈધર ઉધરકી બાત ન કરે.
- ગાડીકી દેર હો તો તા'લીમ કરે.
- સીખના સિખાના કરે.
- તા'લીમ એહતિયાતકે સાથ કરે.
- કિતાલ (જિહાદ) યા ગઝવાતકે વાકિઆત ન પઢે.
- સુન્નત તરીકાસે સવાર હો જાએ.
- સફરમેં નમાઝકા એહતિમામ કરે.
- નમાઝ વક્ત પર અદા કરે.
- બસ્તીમેં દાખિલ હોનેસે પેહલે નિય્યત સહીહ કરે.
- જોડિયાં બનાકર ચલેં.
- મસ્જિદમેં સુન્નતકે મુતાબિક દાખિલ હો.
- મસ્જિદમેં એ'તિકાફકી નિય્યત કરે.
- સામાનકો એક તરફ રખ્ખેં.
- સામાનકો નીચેસે ઝાડેં.
- ચાદરસે સામાનકો ઢાંક દે.
- જિસે સખ્ત તકાઝા હો વો ફારિગ હો જાએ.
- વુઝૂ કરે.
- તહિય્યતુલ વુઝૂ ઔર તહિય્યતુલ મસ્જિદકી નમાઝ અદા કરે.
- અલ્લાહસે નુસરતકી દુઆ કરે.
- ફિક્રોંમેં જુડ જાએ મશ્વરા કરે.

દિન ભરકે આ'માલકા મશ્વરા

મશ્વરામેં ઈન ઉમૂરકો તય કરના હૈ :

- ખુસૂસી મુલાકાત.
- ખિદમત.

- તાલીમ.
- ઝોહરકી બાત.
- મગરિબકી બાત.
- એ'લાનાત.
- અસરકી બાત.
- ફજરમેં બાત.

તબ્લીગી સફરમેં યે ચીઝેં સાથ રખ્ખેં

- મિસ્વાક.
- મુસલ્લા.
- સૂઈ ધાગા.
- બને હુએ ઢેલે.
- મોમબત્તી.
- તેલ
- ટોર્ચ
- લોટા.
- સાબૂન.
- દસ્તરખ્વાન, જરૂરતકા સામાન.
- માચીસ.
- કંઘા ઔર કેંચી.
- સુરમાદાની.
- અસા, જો સુતરહ બન સકે.

દાઈકે અંદર ચાર સિફાત હોં

- દીનકે મિટનેકા ગમ.
- ઉમ્મતસે શફકત.
- દુનિયાસે બેરગબતી.
- કબ્ર ઔર આખિરતકા ઈસ્તેહઝાર. (હાજી અબ્દુલ વહ્હાબ સાહબ)

અમીરે જમાઅતકે ફરાઈઝ

- અપને સાથિયોંકે આરામ ઔર રાહતકા ખયાલ કરે.
- સબસે મશ્વરા લે ઔર હર એકકી રાયકી કદર કરે.
- કિસી સાથીકે સાથ સખ્તી ઔર હુકૂમતકે લેહજેસે પેશ ન આએ.

● સબ સાથિયોંકે મરતબાકો માલૂમ કરે ઔર મરતબાકે મુવાફિક ઉનસે બરતાવ કરે.

● અગર જમાઅતમેં ચંદ આદમી ઐસે હોં જો તકરીર કર સકતે હૈં તો હસ્બે મૌકા સબસે તકરીર કરાએ.

● મુનાસિબ અંદાઝમેં લાયાની ચીઝોં પર ટોકતા રહે.

● સુબહ ઔર શામકી તસ્બીહાતકી પાબંદી કરાએ.

● મુનાસિબ સમઝે તો કામ સાથિયોં પર તકસીમ કર દે.

● સાથિયોંમેં કુછ કશીદગી (અન-બન) હો જાએ તો જલ્દીસે સુલહ કરા દે.

● બાંરબાર ફિક્રે આખિરત ઔર ખૌફે ખુદાકી તલ્કીન કરતા રહે.

(છ બાતેં ૨૮ મૌલાના આશિક ઈલાહી બુલંદ શહરી)

મામૂર કૈસે ચલેં

● અમીર જૈસા ભી હો ઉસકી ઈતાઅત જરૂરી હૈ.

● અમીરકી ખૂબ ઈતાઅત કરે.

● ઈતના ફિક્રમંદ હો જૈસેકે ઝિમ્મેદારી યેહી હૈ.

● બદતરીન મામૂર વો હૈ જો ઝિમ્મેદારકો ફૈસલે પર મજબૂર કરે.

● અપને આપકો અમીરકે હવાલે કર દે.

● હર કામ ઝિમ્મેદારસે પૂછકર કરે.

● કિસી સાથીમેં કમઝોરી હો તો અમીરકો ઈત્તિલાઅ કરે.

● ઝિમ્મેદાર અગર ભૂલ જાએ તો મામૂર યાદ કરાએ.

● ચુપકે ચુપકે સબકી ખિદમત કરે.

● અમીર સાહબકી ખિદમત કરે.

● જિસ કામકી ઈજાઝત લી હૈ વોહી કામ કરે.

● અમીર સાહબકે ઈશારે પર ચલે.

● ઝિમ્મેદારકી મન્શાકો સમઝે.

- ખૂદકો સબસે કમતર સમઝે.
- ઝિમ્મેદારકી જાઈઝ બાતકો માને.
- ખૂશીસે બાત (હુકમ) માને.
- મામૂર સખ્ત ન હો.
- ઝિમ્મેદારસે મુહબ્બત હો.
- ખૂદકો પેશ કરે.
- અપને ઉયૂબ નિકાલે.
- જો ભી તકાઝા હો ઉસકો અપની ઝાતકે એ'તિબારસે પૂરા કરે.
- ઝિમ્મેદાર અગર જાહિલ હો તો ફિર ભી ઉસકો અપનેસે ઊંચા સમઝે.
- ઉસકે લિયે દુઆએં કરે.

(તબ્લીગ બિલ યકીન કારે નુબુવ્વત જિ. ૨, સ. ૪૪૪)

મસ્જિદકે આદાબ

- મસ્જિદ, ઈબાદત ઔર રહમત નાઝિલ હોનેકી જગહ હૈ.
- મસ્જિદ અલ્લાહકે ઘરોંમેંસે એક ઘર હૈ.
- સબસે બેહતરીન જગહ અલ્લાહ પાકકે નઝદીક મસ્જિદ હૈ.
- મસ્જિદમેં દાખિલ હોં તો સીધે પૈરસે દાખિલ હોં.
- ઔર યે દુઆ પઢેં બિસ્મિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહિ અલ્લાહુમ્મફ્ તહ્લી અબ્વાબ રહ્મતિક.
- મસ્જિદસે નિકલે તો બાયાં પૈરકો પેહલે નિકાલેં.
- ઔર દુઆ પઢેં બિસ્મિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહિ અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક મિન્ ફઝ્લિક.
- મસ્જિદમેં બાવુઝૂ રહેં.
- દો રકા'ત તહિય્યતુલ વુઝૂ, તહિય્યતુલ મસ્જિદ અદા કરેં.
- મસ્જિદમેં નમાઝ, ઝિક્ર, તિલાવતે કુરઆન, દુઆ વગૈરહમેં લગે રહેં.

- મસ્જિદમેં એ'તિકાફકી નિય્યત કરે.
- મસ્જિદકે અંદર સફાઈકા ખયાલ રખ્ખેં.
- મસ્જિદમેં દુનિયાકી બાતેં ન કરે.
- જુનુબી (નાપાક) હોનેકી હાલતમેં મસ્જિદકે અંદર ન જાએં.
- મસ્જિદમેં ખરીદો ફરોખ્ત ન કરે.
- નમાઝ પઢ્હનેવાલેકે આગેસે ન ગુઝરે.
- અપની ઉન્ગલિયાં ન ચટખાએ.
- અપને બદનકે કિસી હિસ્સેસે ખેલ ન કરે.

(દઅવત ઔર તબ્લીગકી જરૂરી બાતેં)

ખાનેકે આદાબ

- ખાનેસે પેહલે દોનોં હાથ ધોના ઔર ન પૂછના.
- દસ્તરખ્વાન બિછાકર ખાના.
- ખાના શુરૂ કરતે વક્ત બિસ્મિલ્લાહિ વઅલા બરકતિલ્લાહ પઢ્હના.
- દાએં હાથસે ખાના.
- અપને સામનેસે ખાના.
- દરમિયાનસે ન ખાના, ક્યૂંકે દરમિયાનમેં બરકત ઉતરતી હૈ.
- મિલકર ખાના ખાના, બેહતરીન ખાના વો હૈ જિસમેં હાથ ઝિયાદા હોં.
- લુકમા નીચે ગિર જાએ તો ઉઠાકર સાફ કરકે ખાના.
- ખાનેકે દરમિયાન દુનિયાકી બાતેં ન કરે.
- ખાનેકો ઐબ ન લગાએ જી ચાહે ખાએ જી ન ચાહે ન ખાએ.
- ટેક લગાકર ન ખાએ.
- ખાનેકે બાદ હાથ ધોનેસે પેહલે ઉન્ગલિયાં ચાટકર હાથ ધોના.
- પેહલે દસ્તરખ્વાન ઉઠાએં ફિર ખૂદ ઉઠેં.
- દસ્તરખ્વાન ઉઠાનેકી દુઆ : અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ હમ્દન્ કષીરન્

તય્યિબમ્ મબારકન્ ફીહિ ગૈર મક્ફિય્યિવ્ વલા મુવદ્દઈવ્ વલા મુસ્તગનન્ અન્હુ રબ્બના પળ્હના.

● ખાનેસે પેહલે બિસ્મિલ્લાહ પળ્હના ભૂલ ગયે તો બિસ્મિલ્લાહિ અવ્વલુહૂ વ આખિરુહૂ પળ્હના.

● ખાને બાદ બરતન ખૂબ સાફ કરે ક્યૂંકે બરતન દુઆ દેતા હૈ.

● ખાનેકે દરમિયાન ઝિક્ર કરતે હુએ ખાએ.

● ખાનેકે બાદ દુઆ પળ્હે અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ્લઝી અત્અમના વ સકાના વજઅલના મિનલ્ મુસ્લિમીન.

● ગરમ ખાના ન ખાએ, ફૂંક ન મારે, ખાના ન સૂંઘે.

● ખાતે વક્ત ઉકડૂં બૈઠના દોનોં ઘુટને ખડે હોં. ઔર આગે ઝરા ઝુકકર.

● એક ઝાનૂ યાની એક ઘુટના ખડા કરકે બૈઠેં.

● દો ઝાનૂ યાની દોનોં ઘુટનોંકો બિછાકર કાઈદાકી તરહ બૈઠના.

પાની પીનેકે આદાબ

● બૈઠકર પીએં.

● દેખકર પીએં.

● બિસ્મિલ્લાહ પળ્હકર પીએં.

● તીન સાંસમેં પીએં.

● સર ઢાંકકર પીએં.

● પીકર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કહેં.

● પાની પીનેકે બાદ યે દુઆ પળ્હેં અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ્લઝી જઅલલ્ માઅ અઝ-બન્ ફુરાતન્ બિરહ્મતિહી વલમ્ યજ્અલહૂ મિલ્હન્ ઉજાજન્ બિઝૂનિબિના.

ફુરાતન્ બિરહ્મતિહી વલમ્ યજ્અલ્હૂ મિલ્હન્ ઉજાજન્ બિઝુનૂબિના.

● દાએં હાથસે પીએં.

ખાનેમેં છ સિફાત

કલિમહ : ખાના ખાનેસે પેટ નહીં ભરતા, પેટ ભરનેવાલી ઝાત અલ્લાહકી હૈ.

નમાઝ : ખાના ખાના અલ્લાહકા હુકમ હૈ અગર આપ (સ.અ.વ.) કે તરીકે પર ખાએંગે તો ઈબાદત બનેગા.

ઈલ્મો ઝિક્ર : હલાલ ખાએં ઔર હરામસે બચે, ઝિક્ર કરતે હુએ ખાએ.

ઈકરામે મુસ્લિમ : સાથિયોંકા ઈકરામ કરતે હુએ ખાએ.

ઈખ્લાસે નિય્યત : અલ્લાહ રાઝી હોનેકે લિયે ખાએ.

દઅવત ઔર તબ્લીગ : ખાના ખાનેસે જિતની ભી કુવ્વત મિલતી હૈ ઉસ કુવ્વતસે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ચલ ફિરકર ખૂબ દઅવત દેં.

ખિદમતકે ફઝાઈલ

- ખિદમતસે ખુદા મિલતા હૈ.
- ખિદમત કરના સુન્નત હૈ.
- ખિદમતસે તવાઝોઅ પૈદા હોતી હૈ.
- ખિદમતસે મુહબ્બત પૈદા હોતી હૈ.
- ખિદમતસે સબ્ર પૈદા હોતા હૈ.
- ખિદમતસે જઝબા પૈદા હોતા હૈ.
- જો ખિદમત કરતા હૈ અલ્લાહ ઉસે મખ્દૂમ બનાતે હૈં.
- ખિદમતવાલોંકો તમામ આ'માલકા સવાબ મિલતા હૈ.

ખિદમતકી તરતીબ

- બિસ્મિલ્લાહ પઢકર ખિદમત શુરૂ કરે.
- અલ્લાહકી રઝાકે લિયે ખિદમત કરે.

- ઝિક્ર કરતે હુએ ખિદમત કરે.
- ખિદમતમેં છ સિફાતકા ખયાલ કરે.
- ખિદમતમેં એક નયા એક પુરાના સાથી રહે.
- ખિદમતવાલે આપસમેં મશ્વરા કરેં.
- ઝિમ્મેદારસે ભી મશ્વરા કરેં.
- દો રકા'ત નફલ પઢકર ખિદમત શુરૂ કરે.
- ખિદમતવાલે નફલ ઔર તસ્બીહાતકા ખયાલ રખ્ખેં.
- મુસલસલ દો સાથી ખિદમત ન કરેં.
- ખાના ન બિલકુલ આ'લા ઔર ન બિલકુલ ઘટિયા બનાએ.
- ઈન્સાફસે તકસીમ કરે.
- ખિદમત સીખતે સિખાતે કરે.
- બાકી સાથિયોંકો અપને પાસ ન બૈઠને દેં.
- જબ કુછ ખરીદેં તો પૈસે દેકર દઅવત દેં.
- જમાઅતકા હવાલા દેકર ચીઝ સસ્તી ન કરાએં.
- અમીર સાહબકી ઈજાઝતકે બગૈર દસ્તરખ્વાન ન લગાએં.
- બાઝારમેં દઅવતકી નિય્યતસે જાએં.
- સાથિયોંકી જરૂરિયાતકી ચીઝેં ભી ખિદમતવાલે લાએં.
- મકામિયોંસે દુકાનદારોંકે બારેમેં પૂછ લે.
- ગાંવવાલોંકો યા અપને સાથીકો ઈજાઝતકે બગૈર ખિદમતમેં ન લગાએં.
- ઐસી ચીઝ પકાએં જિસકા મોસમ હો.
- ઈતના અચ્છા ન પકાએં કે સબ તા'રીફ કરેં.
- ઔર બિલકુલ ખરાબ ભી ન પકાએં.
- ખાના હિસાબસે તૈયાર કરેં.
- બરતનોંકો ધોનેમેં જલ્દી કરેં.
- બરતન એક જગહ ઢાંકકર રખ્ખેં.
- ખિદમતમેં નિય્યત સબ રખ્ખેં તાકે સવાબ મિલતા રહે.

● ઉલમા ઔર ઝિમ્મેદારકા ખિદમતકા જઝબા તો હો મગર સાથી ઉનકો ખિદમત ન કરને દે.

● કિસીકા હદિયા ઝિમ્મેદારકી ઈજાઝતકે બગૈર કુબૂલ ન કરે.

● ખિદમતવાલે સામાનકી હિફાઝત કરેં. (તબ્લીગ બિલ યકીન)

સોનેકે આદાબ

● જલ્દ સોનેકી ફિક્ર કરના.

● બાવુઝૂ સોના.

● આંખોંમેં તીન તીન સલાઈ સુરમા લગાના.

● તીન તીન બાર બિસ્તર ઝાડકર સોના.

● તસ્બીહાતે ફાતિમી પઢના.

● ચારોં કુલ તીન મરતબા પઢના.

● આયતુલ કુરસી પઢના.

● સૂરએ બકરહકા આખરી રૂકૂઅ પઢના.

● સોનેકી દુઆ પઢના.

● સૂરએ મુલ્ક ઔર સૂરએ સિજદહ પઢના.

● દાહને ગાલકે નીચે દાહના હાથ રખકર કિબ્લારૂખ હોકર સોના.

● કલિમએ તય્યિબહ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ પઢના.

ચર્ચા

● તબ્લીગમેં ન કોઈ ચર્ચા હૈ.

● ન કોઈ પરચા હૈ.

● ન કોઈ ખર્ચા હૈ.

● તબ્લીગે દીનકે લિયે ઈતની મહેનત કરો કે થકકર હો જાઓ..... ચૂર ચૂર.

● ફિર રાતકો બેદાર હો ઔર ખુદાસે માંગો ઈતના કે આંખેં હો જાએં....... ફૂર ફૂર.

● ફિર કબ્રમેં જાઓગે તો હોગા......... નૂર નૂર.

● ફિર જન્નતમેં મિલેંગી તુમહેં....... હૂર હૂર.

● મગર યે સબ બાતેં ઉસ વક્ત હોગી ભાઈ દઅવતકે લિયે સફર હોગા........ દૂર દૂર.

ઈમાન જડ હૈ

● જડ જિતની મઝબૂત હોગી..... ઉતના અમલકા તના મઝબૂત હોગા.

● તના જિતના મઝબૂત હોગા..... ઉતની ઈલ્મકી ટહેનિયાં લગેંગી.

● ટહેની જિતની મઝબૂત હોગી..... ઉતને ઝિક્રકે પત્તે લગેંગે.

● અબ ઉસમેં ઈકરામકે ફલ લગેંગે.

● ફલમેં ઈખ્લાસકા રંગ હોગા.

● યે દરખ્ત અલ્લાહકે રાસ્તેમેં તૈયાર હોગા કુરબાનીસે.

યે કામ કલમસે નહીં

● યે કામ કલમસે નહીં કદમસે ચલેગા.

● યે કામ ફોનસે નહીં ખૂનસે ચલેગા.

● યે કામ તન્ફીરસે નહીં તબ્શીરસે ચલેગા.

● યે કામ નહી અનિલ્ મુન્કરસે ઔર અમ્રૂ બિલ્ મઅરૂફસે ચલેગા.

(મૌલાના ઉબૈદુલ્લાહ બલ્યાવી રહ.)

સેહ રોઝા જમાઅત (તીન દિન)

યે દઅવતકે કામ નિકલનેકા દરવાઝા હૈ. ઉસકે ઝરીઆસે નયે સાથી

તૈયાર હોંગે. અલ્લાહ તઆલાકે રાસ્તેમેં જાનેકી આદત હોગી. અગર સહીહ ઉસૂલ ઔર તરતીબસે તીન દિન લગાએ જાએં તો દિલ અંદરસે તકાઝા કરેગા ચિલ્લા ઔર ચાર માહકે લિયે નિકલનેકા.

- હફતાવારી ગશ્તકે દિન તીન દિનકી તશ્કીલ જમકર કરેં.
- બેહતર યે હૈ કે જમાઅત તૈયાર હોકર રાતકો અપની મસ્જિદમેં કિયામ કરેં.
- રવાન્ગીકી બાત હો.
- સુબહ જમાઅતકી રવાન્ગી જલ્દ કરેં.
- મશ્વરાસે ઔકાત ગુઝારીકી બાત તય કરેં.
- જમાઅત બહત્તર ઘંટે પૂરે લગાએ.
- કિસી એક બસ્તીમેં તસલસુલકે સાથ (લગાંતાર) તીન દિન લગાએ જાએં તો ઈન્શા અલ્લાહ ઉસ બસ્તીમેં કામ ખડા હોગા.

ઉસી બસ્તીમેં તીન કામ કરેં

(૧) એક અપની ઝાતકી ઔર અપની તરબિયતકી ફિક્ર કરેં. હમ તરબિયતકે ઝિયાદા મોહતાજ હૈં.

(૨) દૂસરા ઉસ બસ્તીસે નકદ જમાઅત નિકાલના ચાર માહ યા ચિલ્લાકી જમાઅત યા કમ અઝ કમ તીન દિનકી.

(૩) તીસરા કામ વહાં મસ્જિદવાર જમાઅતકો બનાના, અગર પેહલેસે ઉસકા નિઝામ હૈ તો ઉસકો મઝબૂત કરના.

આ'માલે તરબિયત

- ઈન્ફિરાદી ઔર ઈજતિમાઈ આ'માલકી પાબંદી કરના.
- પાંચ વક્તકી નમાઝ તકબીરે ઊલાકે સાથ અદા કરના.

● કુરઆને પાકકી તિલાવત, તસ્બીહાતકી પાબંદી, મૌકા મહલકી મસનૂન દુઆઓંકા એહતિમામ કરના.

● સાથિયોંમેં મુહબ્બતકે સાથ રેહના.

● મસ્જિદકા એહતિરામ કરના મસ્જિદમેં દુનિયાકી બાતેં ન કરના.

● નઝરોંકી હિફાઝત કરના.

● વુઝૂ ઔર અઝાનકે વક્ત બાતેં ન કરના.

● મકામી લોગ આનેસે પેહલે વુઝૂ ઔર જરૂરતસે ફારિગ હોના.

● યે સારે આ'માલકો મોહતાજ બનકર સહીહ નહજકે સાથ અપની ઈસ્લાહકી નિય્યતસે કરેંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ તરબિયત હોગી.

મહેનતકી તરતીબ

● જો દીનકે એ'તિબારસે બડે હૈં ઉનસે મુલાકાત કરે.

● દુન્યાવી એ'તિબારસે જો બડે હૈં ઉનસે મુલાકાત કરે.

● કામ કરનેવાલે સાથિયોંસે મુલાકાત કરે. ઈન તીનોંકા કામકે એ'તિબારસે ઝહન બનાએં, મિલજુલકર કરનેકે લિયે તૈયાર કરેં.

● જિન હઝરાતને ઈસ મહીનેમેં તીન દિન વક્ત લગાએ ઉનકે નામ ઔર તશ્કીલમેં આએ હુએ નામ ઉન સબ નામોંકો લેકર મકામી અહબાબકો સાથમેં લેકર નકદ જમાઅત નિકાલનેકી કોશિશ કી જાએ.

● ચાર માહ, ચિલ્લા, વરના આખરી દરજામેં તીન દિનકી જમાઅત નકદ નિકાલેં.

● અપની બસ્તીમેં જમાઅત લેકર આએં.

● ઉનકો કામ સિખાએં.

● ખિદમત કરેં.

● મકામી આ'માલ ઔર ઘરોંકી તા'લીમ સિખાએં.

વાપસી

- વાપસી પર સીધે અપની મસ્જિદમેં જાએં.
- મકરૂહ વક્ત ન હો તો દો રકા'ત નમાઝ અદા કરેં.
- કમી કોતાહી પર ઈસ્તિગ્ફાર કરેં.
- મુખ્તસર કારગુઝારી કરેં.
- મકામી કામકી અહમિયત ઔર તરતીબ સમઝાકર તશ્કીલ કરેં.
- હર માહ તીન દિન હફતાકે તઅય્યુનકે સાથ તરતીબ બનાએં.
- હિદાયતકી દુઆ કરેં.

નકદ વુસૂલી કૈસે કરેં

- દો રકા'ત સલાતુલ હાજત પળ્હે ઔર ફિર જાએ.
- ઉસકે પાસ જાકર દો બારહ અઝ સરે નવ દઅવત દે.
- કોશિશ કરે કે ઉસકો મસ્જિદમેં લાકર દઅવત દે.
- ઉસકે સાઝો સામાનસે મુતાસ્સિર ન હો.
- બિલકુલ હી ઉસકે પીછે ન પડ જાએ.
- દુરૂદ શરીફ, સૂરએ યાસીન વગૈરહ પળ્હકર દુઆ કરેં તાકે ઉસકા દિલ નરમ હો જાએ.
- ઉસકા બિસ્તર વગૈરહ ખૂદ ઉઠાએ.
- ફઝાઈલ સુનાએ.
- અગર વો કહે કે કુછ દેર બાદ આઉંગા તો ઉસી વક્ત ઉસકા બિસ્તર લે.
- ઉસસે કોઈ ચીઝ ખાને પીનેકી ન માંગે.

(તબ્લીગ બિલ યકીન જિ. ૨, સ. ૪૫૬)

પાંચ બાતેં

(૧) કલિમહવાલા યકીન..... કલિમહકા બોલ કસરતસે બોલનેસે પૈદા હોગા.

(૨) ફઝાઈલવાલા જઝબા..... ફઝાઈલે તા'લીમ ઝિયાદા સુનનેસે પૈદા હોગા.

(૩) મસાઈલવાલા ઈલ્મ..... અમલ સીખનેસે પૈદા હોગા.

(૪) અલ્લાહવાલા ધ્યાન..... કસરતે ઝિક્રસે પૈદા હોગા.

(૫) ઈખ્લાસવાલી મહેનત..... જાનો માલ ઔર જઝબાકી કુરબાનીસે પૈદા હોગી.

ચાર નેકિયોંકી જઝા

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા.

(૧) જિસને મોમિનકો દુનિયાકી કિસી મુસીબતસે નિકાલા, અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિનકી હોલનાક મુસીબતસે ઉસે નિકાલેગા.

(૨) જિસને કિસી તંગદસ્તકે સાથ નરમ રવય્યા ઈખ્તિયાર કિયા, અલ્લાહ તઆલા દુનિયા ઔર આખિરતકી મુશ્કિલાતકો ઉસકે લિયે આસાન કર દેગા.

(૩) જિસને કિસી મુસલમાનકી ઐબપોશી કી, અલ્લાહ તઆલા દુનિયા ઔર આખિરતમેં ઉસકી ઐબપોશી કરેગા.

(૪) અલ્લાહ તઆલા બંદેકી મદદ કરતા રેહતા હૈ જબ તકકે વો અપને ભાઈકી મદદમેં લગા રેહતા હૈ. (મુસ્લિમ)

હિદાયતકો છુપા રખ્ખા હૈ

નમાઝકે અંદર અલ્લાહ તઆલાને..... રિઝકકી બરકતકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

નફસકે ખિલાફ ચલનેમેં અલ્લાહને..... અપની રઝામંદીકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

અપની રઝામંદીકે અંદર અલ્લાહને..... જન્નતકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

નફસકે તાબેઅ હોકર ચલનેમેં અલ્લાહને..... અપની નારાઝગીકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

અપની નારાઝગીકે અંદર અલ્લાહને..... જહન્નમકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

૩૬૦ રાતોંમેં અલ્લાહને..... શબે કદ્રકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

કલામે પાકમેં અલ્લાહને..... ઈસ્મે આ'ઝમકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

ઈન્સાનોંકે અંદર અલ્લાહને..... વલિયોંકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

કંકરિયોંકે અંદર અલ્લાહને..... હીરોંકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

દીનકી મહેનતકે અંદર અલ્લાહને..... હિદાયતકો..... છુપા રખ્ખા હૈ.

મુખ્તસર છ સિફાત

(૧) કલિમહસે ઈકરારે ગુલામી હોતી હૈ.
(૨) નમાઝસે ઈઝહારે ગુલામી હોતી હૈ.
(૩) ઈલ્મસે દસ્તૂરે ગુલામી હોતી હૈ.
(૪) ઝિક્રસે ઈસ્તેહઝારે ગુલામી હોતી હૈ.
(૫) ઈકરામે મુસ્લિમસે ઈમ્તિહાને ગુલામી.
(૬) ઈખ્લાસે નિય્યતસે હકીકતે ગુલામી.
(૭) તફરીગે વક્તસે દઅવતે ગુલામી.
(૮) તર્કે લાયાનીસે હિફાઝતે ગુલામી.

(ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

નમાઝમેં ચાર ચીઝેં

(૧) હાલકી નમાઝોંકી અદાયગી.
(૨) કઝા નમાઝોંકા અદા કરના.

(૩) સુન્નતોંકા એહતિમામ.

(૪) નવાફિલકી અદાયગી. (એક અહમ બયાન)

મસ્જિદવાર જમાઅતકા મુઝાકરા

● મસ્જિદવાર અહબાબ આલમી ફિક્ર કરેં.

● હમારી બસ્તી પૂરે આલમકે અંદર સારે ઈન્સાનોંકી હિદાયતકા ઝરીઆ બન જાએ.

● ૨૪ ચોબીસ ઘંટે મસ્જિદ આબાદ હો જાએ.

● સારે તબ્કાતમેં દીન ઝિંદા હો જાએ.

● સારે તબ્કાત આપ (સ.અ.વ.) કે કામકો અપના કામ બના લેં.

● સારી દુનિયાકે લિયે નમૂના બન જાએ.

● મસ્જિદકે અતરાફકે સારે ઘર આપ (સ.અ.વ.) કે ઉમ્મતી હૈં.

● ઈલાકાકે સારે ઘર મા'લૂમ હોં.

● હાલાત મા'લૂમ હોં.

● કુલ કિતને ઘર હૈં.

● બાલિગ મર્દ કિતને હૈં.

● કહાં કામ કરતે હૈં.

● સબકે નામ મા'લૂમ હોં.

● મિલનેકે ઔકાત મા'લૂમ હો.

● દીની સતહ મા'લૂમ હો.

● નમાઝી કૌન કૌન હૈં. (તબ્લીગ બિલ યકીન)

ઘરકી તા'લીમ

હઝરતજી (રહ.) ફરમાતે થે કે મસ્તૂરાતકા અસલ કામ ઔર દીનકી

મહેનત ઘરકી તા'લીમ હૈ. ઘરવાલોંકી ઝિંદગીમેં દીન નહીં હોગા તો મરદોંકા ભી દીન પર ચલના મુશ્કિલ હોતા હૈ ઔર દીનકી મહેનતમેં ભી રૂકાવટેં આતી હૈં. બાતિલ અકસર ઔરતોંકે રાસ્તેસે ઘરોંમેં આતા હૈ.

ઘરકી તા'લીમકા મકસદ

● ઘરવાલોંકા દીની મિઝાજ બનાના હૈ ઔર દઅવતકા મિઝાજ ભી બનાના હૈ.

● ફઝાઈલકી તા'લીમસે બાતિલકે તમામ રાસ્તે બંદ કરના હૈ.

● ઘરવાલોંમેં દીન લાનેકી ઝિમ્મેદારી મર્દ પર હૈ.

આયત : અલ્લાહ પાકકા ઈરશાદ હૈ અય ઈમાનવાલો! અપને આપકો ઔર અહલો અયાલકો (બાલ-બચ્ચોંકો) જહન્નમકી આગસે બચાઓ.

હદીસ : આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે તુમ સબકે સબ ઝિમ્મેદાર હો તુમસે અપની ઝિમ્મેદારીકે બારેમેં પૂછા જાએગા.

તા'લીમકી તરતીબ

● ઘરોંકી તા'લીમ ઉસી તરતીબસે હોગી જિસ તરતીબસે મસ્જિદકા તા'લીમ હોતી હૈ.

● ઘરકી તા'લીમમેં છ સિફાતકા મુઝાકરા કિયા જાએ.

● હર સિફતકી અહમિયત યાદ કરાના ઔર અપની ઝિંદગીમેં લાનેકી ફિક્ર કરના હૈ.

● જિન ઔરતોંકા શરીઅતમેં પરદા હૈ ઘરકી તા'લીમમેં પરદામેં બૈઠેં.

● ગૈર મહરમ ઔરતેં ઝિયાદા હોં તો મર્દ ખૂદ પરદેમેં બૈઠે.

● મહરમ ઔરતોંસે બદલ બદલકર તા'લીમ કરાએ ઔર ખૂદ ભી કરે.

● શૌહર બીવીકા કુરઆન સહીહ કરે ઔર માં બેટિયોંકા કુરઆન

સહીહ કરે.

● શૌહર ઉલમાસે પૂછકર મસાઈલ બીવીકો બતાએ ઔર માં અપની બેટીકો બતાએ.

મસ્તૂરાતકી હફતાવારી ઈજતિમાઈ તા'લીમ

● ઉસકા મકસદ હર ઘરમેં તા'લીમ ઝિંદા કરના હૈ.

● મસ્તૂરાતકી હફતાવારી તા'લીમ ઐસે મોહલ્લે ઔર બસ્તીમેં હોગી. જહાંકી દો તીન મસ્તૂરાત કમ અઝ કમ દો તીન મરતબા તીન દિન જમાઅતમેં વક્ત લગા ચુકી હોં.

● ઔર ઐસે ઘરોંમેં જહાંકે મર્દ ભી વક્ત લગાએ હુએ હોં.

● વૈરાન ઘર, મસ્જિદ, યા મદ્રસાકા કમરા, યા કિસીકે હોલ વગૈરહમેં ન હો.

● ઔર યે તા'લીમ મસ્જિદવાર જમાઅતકે મશ્વરાસે હો.

● હમારા હર કામ મશ્વરાકે તાબેઅ હો, ઔરતોંકા ભી મરદોંકા ભી, તાબેદારીકા નામ હી દીન હૈ.

મશ્વરામેં તીન ચીઝેં તય કરેં

● ઈસ્તિકબાલ કૌન કરેં.

● તા'લીમ કૌન કરેં.

● છ સિફાતકા મુઝાકરા કૌન કરેં.

● જિનકા તય હો ઉનકે મહરમકે ઝરીઆ ઈત્તિલાઅ દી જાએ, ન પરચે પર લિખ્ખે ઔર ન ફોન કરે.

તા'લીમકી દઅવત

● ઢાઈ ઘંટાકી મહેનતમેં ઘર ઘર જાકર મરદોંકા ઝહન બનાએ.

● ઈજતિમાઈ તા'લીમકે લિયે મસ્જિદકે લાઉડ સ્પીકરસે એ'લાન ન કરેં.
● ઔર ન છોટે બચ્ચોંકે ઝરીઆસે ઔર ન ઔરતોંકે ઝરીઆસે.
● જિસ દિન તા'લીમ હૈ ઉસ દિન ભી મર્દ મરદોંકો જાકર મુતવજ્જેહ કરેં.

ઈસ્તિકબાલ

● ઈસ્તિકબાલ કરનેવાલી બહેન ઘરકે અંદર પરદામેં ખડી રહે.
● આનેવાલી બહેનોંકો સલામ કરે, મુસાફહા કરે, ખૂશીકા ઈઝહાર કરે.
● ઔર ઈકરામકે સાથ તા'લીમમેં બિઠા દે.
● જરૂરત હો તો પાની પિલાએ.
● તા'લીમકે દિન પાનીકે આલાવા કોઈ ઈન્તિઝામ ન કરે.
● તા'લીમ કરનેવાલી બહેન ન ઊંચી જગહ પર બૈઠેગી ઔર ન ખડી હોગી.
● ઔર ન ઊંચી આવાઝસે તા'લીમ કરેગી કે ઉનકી આવાઝ ઘરકે બાહિર જાએ, ક્યૂંકે આવાઝકા ભી પરદા હૈ.

છ સિફાતકા મુઝાકરા

● છ સિફાતકા મુઝાકરા કરેં ઔર ઉસકે બાદ ઝહન બનાએ.
● પાંચ વક્તકી નમાઝોંકી પાબંદી.
● કુરઆને પાકકી તિલાવત રોઝાના.
● સુબહ ઔર શામકી તસ્બીહાતકા એહતિમામ.
● સુન્નતોંકા એહતિમામ.
● સાદગી ઈખ્તિયાર કરના.
● બચ્ચોંકી દીની તરબિયત.
● મરદોંકો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ભેજનેકી તરગીબ ઔર તશ્કીલ.

- મકામી કામકી ફિક્ર.
- ઘરોંમેં ફઝાઈલે આ'માલકી તા'લીમ શુરૂ કરનેકી તરગીબ.

નોટ : તા'લીમકે બાદ સીધે અપને ઘર વાપસ આ જાએં, આને જાનેમેં કિસી દૂસરેકે ઘર ન જાએં.

મરદોંકી બાત

- મરદોંકી બાત ચાર, પાંચ હફ્તેકે બાદ તય કરે
- હફ્તેકા તઅય્યુન ન કરે.
- મશ્વરેસે મર્દકી બાત તય કરે.
- ઐસે મકામી ઝિમ્મેદાર સાથીકો તય કરે જો મુઅમ્મર (બડી ઉમરકા) હો, સંજીદા હો.
- મસ્તૂરાતમેં બાત કરનેકા તજુર્બા હો.
- જિસ હફ્તા મર્દકી બાત હો ઉસકી બુન્યાદ પર દઅવત ન ચલાઈ જાએ.
- તા'લીમકી બુન્યાદ પર દઅવત ચલાઈ જાએ.
- દુઆ મુખ્તસર કરાએ, દુઆમેં ન ખૂદ રોએ ન રૂલાએ.
- બાત ભી રોને રૂલાનેકી ન કરે, ઔર ન હંસને હંસાનેકી કરે.

હઝરત મૌ. ઉમર સા. પાલનપુરી (રહ.) ને ફરમાયા

- ઈબાદતકા નૂર મસ્જિદમેં મિલેગા.
- ઈલ્મકા નૂર મદારિસમેં મિલેગા.
- ઝિક્રકા નૂર ખાનકાહમેં મિલેગા.
- ઈમાનકા નૂર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં મિલેગા.

ઢાઈ ઘંટેકી મહેનતકી તરતીબ

● મસ્જિદવાર જમાઅતકે જિતને સાથી જમાઅત લેકર ચલ સકતે હૈં ઉનમેંસે હર એક સાથીકે સાથ તીન તીન ચાર ચાર સાથિયોંકો જોડકર અપને મોહલ્લેકે ઘરોંકો તકસીમ કરકે પંદરહ દિનકે અંદર અપને હિસ્સેકે મિલે હુએ ઘરોં પર ઈમાન વાલોંસે ઈમાનકી નિસ્બત પર મુલાકાતકા નિશાના પૂરા કરે.

● અપને ઢાઈ ઘંટેકો અમાનતદારીસે પૂરા કરના હૈ.

● અગર એક હી વક્તમેં આઠ દસ સાથી જમા હો જાએં તો દઅવત, તા'લીમ, ઈસ્તિકબાલવાલા અમલ કરે.

● એક સાથી કિતાબ પઢે.

● દો તીન સાથી કિતાબ પઢનેવાલેકે સામને બૈઠેં.

● એક સાથી ઈસ્તિકબાલમેં ખડા રહે.

● બાકી સાથી દો દોકી જોડિયાં બનાકર મુલાકાતમેં જાએં.

● જો ભાઈ ઈમાનવાલા મિલે ઉસકો દઅવત દેકર મસ્જિદમેં લાએ.

● જિતના વક્ત દે, લાકર તા'લીમમેં બિઠાએ.

● ઝહન બનાકર તશ્કીલ કરે.

ઢાઈ ઘંટેકી મહેનતકા મકસદ

● ઢાઈ ઘંટેકી મહેનતકે ઝરીઆસે ચાર આ'માલ ઝિંદા કરના.

● હર ઈમાનવાલા ઈમાનકે તઅલ્લુકસે ફિક્રમંદ હો જાએ ઔર અપને ઈમાનકો સીખનેવાલા બને, ઈમાન બનેગા દઅવતસે, ઉસ ઈમાનકો સીખનેકી ઈમાનવાલોંકો દઅવત દે.

● હર ઈમાનવાલા અપની નમાઝોંકો સીખનેવાલા બને તાકે ઉસકે

ઝરીઆસે મસાઈલકો અલ્લાહ તઆલાસે હલ કરાનેવાલા બને.

● હર ઈમાનવાલા ફઝાઈલકી તા'લીમમેં બૈઠનેવાલા બને તાકે અપને અંદર આ'માલકા શૌક, આ'માલકા જઝબા ઔર આ'માલસે હોનેકા યકીન દિલોંમેં પૈદા હો જાએ.

● હર ઈમાનવાલા અલ્લાહકે ઝિક્રકે સાથ ઝિંદગી ગુઝારે તાકે અલ્લાહ તઆલાકા ધ્યાન ઔર અલ્લાહકી મુહબ્બત ઉસકે દિલમેં પૈદા હો જાએ.

● સારા મુઆશરા હર ગુનાહસે બચનેવાલા બને.

● મુસલમાનોંકે દુઃખ દર્દમેં શરીક હોના હૈ.

ઢાઈ ઘંટાકી મહેનતકી બાત ઔર ફિક્ર

● પેહલે સલામ કરે.

● ખૈરખ્વાહીકે જઝબાસે ખૈરિયત મા'લૂમ કરે.

● દીન પર ચલનેકા નફા બતાએ.

● ઈમાનકી અહમિયત ઔર ઈમાનકી કીમતકો બતાએ.

● ઈમાનકો સીખનેકે તઅલ્લુકસે ફિક્રમંદ કરાએ.

● નમાઝકી અહમિયતકો બતાએ.

● નમાઝકો સીખનેકે તઅલ્લુકસે ફિક્રમંદ કરાએ.

● ફઝાઈલકી તા'લીમમેં બૈઠનેકી અહમિયત ઔર નફાકો સમઝાએ.

● ઝિક્રકી ફઝીલત ઔર ઉસકી અહમિયતકો બતાએ.

● રોઝાના કુરઆન શરીફકી તિલાવતકી દઅવત દે.

● સુબહ ઔર શામ તીન તીન તસ્બીહાતકી પાબંદીકી દઅવત દે.

● ઘરમેં દીન ઝિંદા કરનેકી ફિક્ર દિલાએ.

● ઘરોંમેં ફઝાઈલકી તા'લીમ શુરૂ કરનેકી તરગીબ દે.

● અગર હો રહી હો તો ઉસકો સહીહ રૂખ પર લાને ઔર જમે રેહનેકી તરગીબ દે.

● મોહલ્લામેં ઔર બસ્તીમેં મસ્તૂરાતકી હફતાવારી ઈજતિમાઈ તા'લીમ હોતી હૈ તો ઉસમેં મસ્તૂરાતકી શિરકતકી દઅવત દે.

● ઈમાન, નમાઝ, ઈલ્મ ઔર ઝિક્રકે સીખને ઔર ઉસમેં હકીકત પૈદા કરનેકે લિયે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ચાર માહ નિકલનેકી તરગીબ દે.

● ચિલ્લાકી તશ્કીલ કરે કમ અઝ કમ તીન દિનકી તશ્કીલ કરે.

● મકામી સારે આ'માલમેં જુડનેકી ફિક્ર દિલાએ.

● ઘરમેં બૈઠકર દસ પંદરહ મિનિટ બાત કરે.

● ફારિગ હો તો આધા ઘંટા જમકર બાત કરે.

● ફિર અલ્લાહ તઆલાસે રો રોકર હિદાયતકી દુઆ માંગે.

તકબીરે ઊલાકી ફઝીલત

નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે જો શખ્સ ચાલીસ દિન ઈખ્લાસકે સાથ ઐસી નમાઝ પળ્હે કે તકબીરે ઊલા ફૌત ન હો તો ઉસકો દો પરવાને મિલતે હૈં, એક પરવાના જહન્નમસે છુટકારેકા, દૂસરા નિફાકસે બરી હોનેકા. (તિરમિઝી)

નમાઝે ઈશરાકકી ફઝીલત

જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જો શખ્સ સુબહકી નમાઝ બાજમાઅત અદા કરનેકે બાદ અલ્લાહકે ઝિક્રમેં મસરૂફ હો જાએ યહાં તકકે તુલૂએ આફતાબકે બાદ દો રકા'તેં પળ્હ લે તો ઉસકો પૂરે હજ ઔર ઉમરહકા સવાબ મિલેગા. (રવાહુ તિરમિઝી)

નમાઝે ચાશતકી ફઝીલત

હદીસ શરીફમેં આયા હૈ જો ચાશતકી બારહ રકા'તેં પળ્હે તો અલ્લાહ

તઆલા ઉસકે લિયે સોનેકા મહેલ જન્નતમેં તૈયાર ફરમાએગા.

(જામેઅ સગીર)

નમાઝે અવ્વાબીનકી ફઝીલત

જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. જો શખ્સ મગરિબકે બાદ છ રકા'તેં ઈસ તરહ પળ્હે કે ઉનકે દરમિયાન કોઈ વાહિયાત બાતચીત ન કરે તો યે બારહ બરસકી ઈબાદતકે બરાબર હૈ. (રવાહુ તિરમિઝી)

નમાઝે તહજ્જુદકી ફઝીલત

આપ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. જન્નતમેં એક મહેલ હૈ જિસકા અંદરૂની હિસ્સા બાહિરસે ઔર બાહિરકા હિસ્સા અંદરસે નઝર આતા હોગા, અબૂ માલિક અશઅરી (રદિ.) ને પૂછા યે કિસકો મિલેગા અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! ફરમાયા ઉસકો જો શીરીં કલામ હો, ઔર લોગોંકો ખાના ખિલાતા હો ઔર નમાઝે તહજ્જુદમેં ખડે હુએ રાત ગુઝારતા હો જબકે લોગ સો રહે હોં.

(રવાહુ તબરાની)

ઈસ્તિગ્ફારકી ફઝીલત

હઝરત ઝૈદ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસ બંદેને ઈન અલ્ફાઝકે સાથ અલ્લાહ તઆલાકે હુઝૂરમેં તૌબા ઔર ઈસ્તિગ્ફાર કિયા તો વો બંદા જરૂર બખ્શ દિયા જાએગા અગરચે ઉસને મૈદાને જંગસે ભાગનેકા ગુનાહ કિયા હો, વો યે હૈ **અસ્તગ્ફિરુલ્લાહલ્લઝી લા ઈલાહ ઈલ્લા હુવલ્ હય્યુલ્ કય્યૂમુ વ અતૂબુ ઇલૈહ.**

(મઆરિફુલ હદીસ, જામેઅ તિરમિઝી)

• જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. જો શખ્સ ઈસ્તિગ્ફારકી પાબંદી કરે ઉસકે લિયે અલ્લાહ તઆલા હર મુશ્કિલસે નજાત ઔર હર તંગીસે નિકલનેકા રાસ્તા પૈદા કર દેતે હૈં ઔર ઉસે ઐસે તરીકેસે રોઝી દેતે હૈં કે ઉસકા વહમો ગુમાન નહીં હોતા. (અબૂ દાઉદ)

દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત

જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા. મેરી ઉમ્મતમેંસે જો શખ્સ મુઝ પર એક મરતબા દુરૂદ ભેજે, અલ્લાહ ઉસ પર દસ રહમતેં નાઝિલ કરતે હૈં, ઉસકે દસ ગુનાહ મઆફ કર દેતે હૈં, ઉસકે દસ દરજે બુલંદ કર દેતે હૈં, ઔર ઉસકે લિયે દસ નેકિયાં લિખ્ખી જાતી હૈં. (રવાહુ નસાઈ)

જનાબે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા. જો શખ્સ મુઝ પર સુબહકો દસ મરતબા ઔર શામકો દસ મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હે ઉસકો કિયામતકે દિન મેરી શફાઅત પહોંચકર રહેગી.

(રવાહુ તબરાની ઔર બુખારી)

આ'માલે જુમ્આકી ફઝીલત

જુમ્આકે દિનકે વો છ આ'માલ જિન પર અમલ કરનેસે હર હર કદમ પર એક સાલકે નફલ રોઝોં ઔર એક સાલકી નફલ નમાઝોંકા સવાબ મિલતા હૈ.

(૧) ગુસલ કરના. (૨) મસ્જિદમેં જલ્દી જાના.
(૩) પૈદલ જાના. (૪) ઈમામકે કરીબ બૈઠના.
(૫) કોઈ લગ્વ કામ ન કરના. (૬) ખુત્બા ગૌરસે સુનના. (તિરમિઝી)

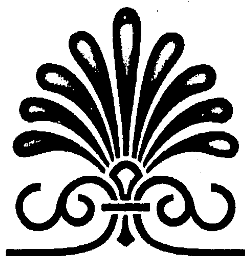
ચિલ્લાકી ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે જો શખ્સ ચાલીસ રોઝ ઈખ્લાસકે

સાથ અલ્લાહ તઆલાકી ઈબાદત કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે દિલસે હિકમતકે ચશ્મે જારી ફરમા દેતે હૈં. (રૂહુલ બયાન)

મસ્જિદવાર જમાઅત

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી (રદિ.) રાવી હૈં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા. જબ તુમ કિસીકો દેખો કે વો મસ્જિદકા આદી બન ગયા (જબ કામસે છૂટતા હૈ મસ્જિદકા રૂખ કરતા હૈ) તો ઉસકે મોમિન હોનેકી શહાદત દો. ક્યૂંકે અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા હૈ **"ઈન્નમા યઅ્મુરુ મસાજિદલ્લાહિ મન્ આમ-ન બિલ્લાહિ વલ્ યૌમિલ્ આખિર."** (રવાહુ તિરમિઝી)

૬૭ સિફાત

બિસ્મિલ્લા હિર્રહ્‌મા નિર્રહીમ, નહ્‌મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્ કરીમ. અમ્મા બા'દ!

મેરે મોહતરમ ભાઈયો બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો!

અલ્લાહ તઆલાને હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા (સ.અ.વ.) પર દીનકો મુકમ્મલ કર દિયા, ઔર અલ્લાહ પાક ઈસ દીનસે રાઝી હુએ, દીન જિસકી ઝિંદગીમેં હોગા અલ્લાહ પાક ઉસે દોનોં જહાંમેં કામિયાબ કરેંગે, ઔર જિસકી ઝિંદગીમેં દીન ન હોગા અલ્લાહ તઆલા ઉસે દોનોં જહાંમેં નાકામ કરેંગે. દીન ઝિંદગીમેં આનેકે લિયે ઈન સિફાતકા હોના જરૂરી હૈ, યે સિફાત પૂરા દીન તો નહીં હૈ, બલ્કે ઈન સિફાત પર અમલી મશ્ક કરેંગે તો પૂરે દીન પર ચલના આસાન હો જાએગા.

સબસે પહેલી સિફત હૈ ઈમાન

અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક ઈમાનવાલેકી ઈતની કદરો કીમત હૈ કે જબ તક ઈસ દુનિયામેં એક ભી ઈમાનવાલા બાકી રહેગા, અલ્લાહ પાક ઈસ દુનિયાકે નિઝામકો ચલાતે રહેંગે, ઔર જબ ઈમાનવાલા એક ભી બાકી નહીં રહેગા તો અલ્લાહ તઆલા ઈસ દુનિયાકે નિઝામકો તોડ ફોડકર રખ દેંગે યાની કિયામત આ જાએગી.

ઈસ દુનિયાસે રાઈકે દાનેકે બરાબર ભી ઈમાનકો બચાકર લે જાએંગે તો અલ્લાહ તઆલા ઈસ દુનિયાસે દસ ગુના બડી જન્નત દેંગે, ઔર જન્નતમેં જાનેકે લિયે ઈમાનકા હોના શર્ત હૈ ઔર જિતને ભી નેક આ'માલ કરતે હૈં ઉસકી કુબૂલિયતકે લિયે ઈમાન હોના જરૂરી હૈ, ઈમાનકે ઈકરારકી જગહ ઈન્સાનકા દિલ હૈ, ઝબાન ઉસકે ઈઝહારકી જગહ હૈ, મૌતકે વક્ત સારે સહારે છૂટ જાએંગે, ઈમાન સાથ રહેગા. કબ્રમેં, હશ્રમેં નજાતકા ઝરીઆ બનેગા, અલ્લાહકી રહમતકો ખીંચેગા.

જન્નતમેં લે જાએગા, ઔર જહન્નમસે બચાએગા.

અગર ઈમાનવાલા પૈદાઈશસે લેકર મૌત તક ભી અપને ઈમાનકો સીખનેકી મહેનતમેં લગા રહેગા વો ઈમાનકી આખરી હદ તક નહીં પહોંચ સકતા, જિસ તરહ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝાત વરાઉલ વરા હૈ હમેશા હમેશ રેહનેવાલી હૈ ઐસે હી ઈમાનકી ભી કોઈ હદ નહીં હૈ, હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) જૈસે સિખાનેવાલે ઔર સહાબએ કિરામ (રદિ.) જૈસે સીખનેવાલે ફિર ભી ઈમાનકો બનાનેકે ખાતિર ૧૩ સાલ લગે, અગર હમ ભી ઈમાન પર મહેનત કરેંગે તો હમારા ઈમાન બઢેગા, ઔર ઈમાન પર મહેનત કરના છોડ દેંગે તો ઈમાન ઘટેગા.

યે ઈમાન હમારે અંદર આ જાએ ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત હૈ.

(૧) ઉમ્મતમેં કામિલ ઈમાનકી ખૂબ દઅવત દેં. ઈસ નિય્યતસે દઅવત દેં કે કામિલ ઈમાન હમારે અંદર આ જાએ.

(૨) અપની ઝાતસે મહેનત યે કરેં કે જહાં અલ્લાહકે ગૈરસે હોતા હુવા દેખે યા સુને તો અપને દિલસે નફી કરે, ગૈરસે કુછ નહીં હોતા સબ કુછ કરનેવાલી ઝાત અલ્લાહકી હૈ અલ્લાહસે હોનેકા ઈકરાર કરે.

(૩) તા'લીમકે હલ્કોંમેં બૈઠકર ઈમાનકી હકીકતકો ઈમાનકી કીમત ઔર ફઝીલતકો ખૂબ સુને.

(૪) અલ્લાહ તઆલાસે ઉસ ઈમાનકી હકીકતકો સલામતીકો ઔર ઈમાન પર ખાતિમહકો દુઆઓંકે ઝરીઆ ખૂબ માંગે, અસલ એ'તિબાર ખાતિમહકા હૈ.

દૂસરી સિફત નમાઝ

ઈમાનકે બાદ સબસે મુકદ્દમ અમલ અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક નમાઝ હૈ, નમાઝકા દરજ્જા દીનમેં ઐસા હૈ જૈસેકે બદનમેં સર કા મરતબા હૈ, અલ્લાહ પાકને જિતને ભી અહકામાત જમીન પર ઉતારે હૈં હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) કે ઝરીઆસે ઉતારે હૈં.

લેકિન જબ નમાઝકે દેનેકા વક્ત આયા તો અલ્લાહ તઆલાને હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) કે વાસ્તેકો ભી હટા દિયા ઔર મહેબૂબ નબી હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કો અપને પાસ બુલાકર મેઅરાજમેં તોહફેમેં નમાઝ અતા કી, આપ (સ.અ.વ.) નમઝકા તોહફા લેકર જમીન પર આએ તો સહાબએ કિરામ (રદિ.) બહોત ખૂશ હુએ, ઔર કેહને લગે હમેં અલ્લાહસે માંગનેકા ઝરીઆ મિલા.

સહાબા (રદિ.) ને નમાઝોંકે ઝરીઆસે બહોત સારે મસાઈલકો હલ કિયા, નમાઝ એક ઐસા મોહતમ બિશ્શાન અમલ હૈ ફરીઝા હૈ જિસકા વક્ત હોને પર તમામ મશ્ગૂલિયતસે કટકર આના પડતા હૈ ઔર તમામ ઈબાદતોંકો કુરબાન કરના પડતા હૈ જૈસે કુરઆન શરીફકી તિલાવત બહોત ઊંચી નેકી હૈ, ખાનએ કા'બાકા તવાફ કરના બહોત ઊંચા અમલ હૈ, લેકિન જબ નમાઝકા વક્ત આતા હૈ તો ઉન સારી ઈબાદતોંકો કુરબાન કરના પડતા હૈ, ઔર બાઝ અહકામાત વક્તી હૈં ઔર બાઝ અહકામાત શખ્સી હૈં જૈસે રમઝાનકે રોઝે યે વક્તી હૈં, ઝકાત સાલમેં એક મરતબા ફર્ઝ હૈ ઔર ઝકાત શખ્સી હૈ સિર્ફ માલદારોં પર ફર્ઝ હૈ, હજ યે ભી શખ્સી હૈ.

લેકિન નમાઝ ન વક્તી હૈ ન શખ્સી બલ્કે હર બાલિગ મર્દ ઔરત પર રાત દિનમેં પાંચ વક્તકી નમાઝ ફર્ઝ હૈ, ખડે હોકર નહીં પઢ સકતા હૈ તો બૈઠકર, બૈઠકર નહીં પઢ સકતા હૈ લેટકર, લેટકર નહીં પઢ સકતા હૈ તો ઈશારેસે પઢે. નમાઝ કિસી હાલતમેં મઆફ નહીં હૈ.

હઝરત મૌલાના યૂસુફ સાહબ (રહ.) કા કૌલ હૈ કે સારી મખ્લૂકકો દિલકે અંદરસે નિકાલનેકા નામ ઈમાન હૈ, ઔર સારી મખ્લૂકકે અંદરસે નિકલનેકા નામ નમાઝ હૈ.

નમાઝકો મહેનત કરકે અચ્છી ઔર સહીહ કરના હૈ. હમારી નમાઝ સહીહ હોગી તો હમારી ઝિંદગી સહીહ હોગી, ઔર ઝિંદગી સહીહ હોગી તો ઉસકા હિસાબ આસાન હોગા.

હમારી નમાઝ અચ્છી ઔર જાનદાર બન જાએ ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત હૈ.

(૧) ઉમ્મતમેં ચલ ફિરકર નમાઝકી ખૂબ દઅવત દે, ઔર કિસીકો નમાઝકે ઔકાતમેં ઘૂમતા હુવા દેખે તો દિલકો ચોટ લગે કે બંદા અલ્લાહકે અહમ ફરીઝાકો છોડે હુવા હૈ ક્લ કિયામતકે દિન કિતના બડા નુકસાન ઉઠાના પડેગા, ઈસ લિયે ઈસ મહેનતકી દઅવત દે ઔર ઈસ નિય્યતકે સાથ દઅવત દે કે હમારી નમાઝ જાનદાર બન જાએ, ઔર કોઈ નમાઝી હૈ તો ઉસકો કામિલ નમાઝકી દઅવત દે તાકે હમારી નમાઝ કામિલ બન જાએ.

(૨) અપની ઝાતસે નમાઝકે ઝાહિર ઔર બાતિનકો બનાનેકી મહેનત કરે, નમાઝકા ઝાહિર યે હૈ કે વુઝૂસે લેકર સલામ ફેરને તક જિતને અરકાન હૈં કિયામ, રૂકૂઅ, સિજદહ, કાઈદહ વગૈરહ સહીહ અદા કરે. ઔર જિતને અઝકાર હૈં કુરઆને પાક, તસ્બીહાત, અત્તહિય્યાત ઔર દુઆએ કુનૂત વગૈરહ ઉનકો સહીહ પઢે, ઔર કામિલ વુઝૂ નમાઝકે મસાઈલકો સીખે. જૈસે ફરાઈઝ, વાજિબાત, સુનન, મુસ્તહબ્બાત, મુફસિદાત વગૈરહ ઉસકો સીખે.

નમાઝકા બાતિન યે હૈ કે ઈસ ધ્યાનસે નમાઝ પઢે કે અલ્લાહ તઆલા મુઝકો દેખ રહા હૈ યે અદના દરજા હૈ. ઔર મૈં અલ્લાહકો દેખ રહા હૂં યે ધ્યાનકા આ'લા (ઊંચા) દરજા હૈ, ધ્યાન ઈખ્તિયારી ચીઝ નહીં, ઉસે લાના હૈ ઔર જમાના હૈ યે ઝિમ્મેદારી હૈ. તકબીરે તેહરીમાસે લેકર સલામ ફેરને તક હર હર રૂક્નમેં ઈસ ધ્યાનકો જમાનેકી મશ્ક કરની હૈ, કિયામમેં, રૂકૂઅમેં, સિજદહમેં, કાઈદહમેં, તીન તીન મરતબા ધ્યાન લાએ કે અલ્લાહ દેખ રહા હૈ, જો ઉસકી મશ્ક શુરૂ કર દેગા અલ્લાહ પાક એક ન એક દિન ઉસે કામિલ ધ્યાનવાલી નમાઝ નસીબ ફરમાએંગે.

(૩) ફઝાઈલકે હલ્કોંમેં બૈઠકર નમાઝકી કીમત ઔર ફઝીલતકો ખૂબ સુનેં.

(૪) નમાઝકે આખિરમેં શુક્ર ઔર ઈસ્તિગ્ફારકે સાથ અલ્લાહ પાકસે અચ્છી નમાઝોંકો રો રોકર નમાઝકી હકીકતકો ખૂબ માંગેં, શુક્ર ઈસ લિયે કે અલ્લાહ પાકને ઈતના અહમ ફરીઝા અદા કરનેકી તૌફીક દી, ઔર ઈસ્તિગ્ફાર ઈસ લિયે કે જિસ તરહ નમાઝ અદા કરની થી ઈસ તરહ હમ અદા નહીં કર સકે ઉસકો મઆફ ફરમા ઔર નમાઝકી હકીકત નસીબ ફરમા.

તીસરી સિફત ઈલ્મ ઔર ઝિક્ર હૈ

ઈલ્મ દો લાઈનકા હૈ. એક ફઝાઈલવાલા ઈલ્મ, દૂસરા મસાઈલવાલા ઈલ્મ. દૌરે સહાબા (રદિ.) મેં એક ઈલ્મ ઈતના આમ થા જો પૂરી ઉમ્મતકો અંદરસે અલ્લાહ પાકકે હુકમોં પર આ'માલ પર ખડા કિયે હુએ થા, વો ફઝાઈલવાલા ઈલ્મ થા.

ફઝાઈલવાલે ઈલ્મકા તઅલ્લુક દિલકે યકીનકે સાથ હૈ. જિતના અલ્લાહકે વા'દોં પર યકીન હોગા ઉતના આ'માલકા શૌક પૈદા હોગા, લેકિન આજ યે ઈલ્મ હમસે ઓઝલ હો ગયા હૈ ઈસ લિયે ઉમ્મત નમાઝ જૈસે અહમ ફરીઝા પર ભી પૂરી તરહ ખડી નહીં હૈ, ફઝાઈલકે ઈલ્મકો ઈતના આમ કરના હૈ કે ઉસકે સુનનેકે ઝરીઆસે મરદોં ઔર ઔરતોંમેં ઉન અમલોંકી તલબ ઔર રગબત પૈદા હો જાએ જિનસે અલ્લાહ રાઝી હોતે હૈં. ઔર ઉન મુન્કરાતસે નફરત પૈદા હો જાએ જિનસે અલ્લાહ નારાઝ હોતે હૈં, ઉસકે સાથ ઝિંદગી ગુઝારનેકે લિયે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા તરીકા દિયા ગયા હૈ ઉસી તરીકેમેં અલ્લાહને હર ઈન્સાનકી દુનિયા ઔર આખિરતકી કામિયાબી રખ્ખી હૈ. ઉસકે અલાવહ જિતને ભી તરીકે ઝિંદગી ગુઝારનેકે હૈં વો નાકામીકે હૈં લિહાઝા ઝિંદગીમેં આપ (સ.અ.વ.) કે તરીકેકો માલૂમ કરનેકે લિયે મસાઈલ સીખના હૈ. ઔર ફઝાઈલવાલે ઈલ્મસે અમલકા શૌક પૈદા હોગા ઔર મસાઈલવાલે ઈલ્મસે અમલ સહીહ હોગા.

યે ઈલ્મે દીન હમારે અંદર આ જાએ ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત કરના હૈ.

(૧) ફઝાઈલવાલે ઈલ્મકો ઉમ્મતમેં ઝિંદા કરનેકી દઅવતે દેની હૈ, મર્દ મસ્જિદોંમેં, ઔરતેં અપને ઘરોંમેં ઈસકા એહતિમામ કરેં ઔર ખૂબ દઅવત દેં.

(૨) અપની ઝાતસે મહેનત કરના હૈ. ફઝાઈલવાલા ઈલ્મ ફઝાઈલકી કિતાબોંસે હલ કરેં. ઔર મસાઈલવાલા ઈલ્મ અપને મસ્લકકે મો'તબર ઉલમાએ

કિરામસે મા'લૂમ કરે (શાદી બિયાહકા મસ્અલા હો યા કોઈ ભી મસ્અલા હો ઉસમેં દેખેં કે અલ્લાહકા હુકમ ક્યા હૈ, ઔર આં હઝરત (સ.અ.વ.) કા તરીકા ક્યા હૈ.

(૩) ફઝાઈલકે હલ્કોંમેં બૈઠકર ઈલ્મકી હકીકતકો ઔર ઈલ્મકી ફઝીલતકો ખૂબ સુનેં.

(૪) દુઆઓંકે ઝરીઆ ઈલ્મે નાફેઅકો અલ્લાહ તઆલાસે ખૂબ માંગેં.

ઝિક્ર

દુનિયાકી મશ્ગૂલી ચાહે હલાલ ઔર જાઈઝ હીકી ક્યૂં ન હો દિલકો અંદરસે મુતાસ્સિર કરતી હૈ, ઉસ અસરકા નામ ગફલત હૈ. અગર ઉસ ગફલતકો દૂર ન કિયા ગયા તો હમારા દિલ પત્થરસે ભી ઝિયાદા સખ્ત હો જાતા હૈ, ઔર હમારે દિલ પર હક બાતકા અસર નહીં હોગા, અગર કોઈ આદમી પત્થર પર લાખ મહેનત કરે પત્થર પર ઘાસ નહીં ઉગ સકતી, લેકિન ઉસ પત્થર પર પાનીકા કતરા બારબાર ગિરતા હૈ તો ઉસ પત્થરમેં સૂરાખ કર દેતા હૈ. લોહેકો ઝંગ લગતા હૈ તો ઉસકો આગકી ભટ્ટીમેં ડાલા જાતા હૈ, ઈસી તરહ હમારે દિલોંકી સફાઈકે લિયે અલ્લાહકા ઝિક્ર હૈ. જિતના હમ અલ્લાહકા ઝિક્ર કસરતસે કરતે રહેંગે ઉતના હી હમારે દિલોંમેં અલ્લાહકા ધ્યાન ઔર ખૌફ આએગા,

અલ્લાહ તઆલાકા ધ્યાન હમારે અંદર આ જાએ ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત કરના હૈ.

(૧) ઉમ્મતમેં ઝિક્રકી ખૂબ દઅવત દેં.

(૨) અપની ઝાતસે ધ્યાન જમાકર સુબહ ઔર શામકી તસ્બીહાતકા એહતિમામ કરના હૈ.

(૩) ફઝાઈલકે હલ્કોંમેં બૈઠકર ઝિક્રકી ફઝીલતકો ખૂબ સુનેં ઔર રોઝાના કુરઆનકી તિલાવત, મૌકાકી મસનૂન દુઆઓંકા એહતિમામ કરના હૈ.

(૪) દુઆઓંકે ઝરીઆ ઝિક્ર કરનેવાલી ઝબાન ઔર શુક્ર કરનેવાલા દિલ અલ્લાહસે માંગેં.

ચોથી સિફત ઈકરામે મુસ્લિમ હૈ

હકવાલોંકા હક તો દેના હૈ હકસે ઝિયાદા દેનેકો ઈકરામ કેહતે હૈં. ઈકરામ સિર્ફ ઈમાનવાલેકા ઈમાનકી વજહસે કરેં, ઈકરામમેં દો બાતેં હૈં એક અખ્લાક દૂસરે મઆમલાત, હમારે અખ્લાક સહીહ હોંગે તો ઉમ્મતમેં જોડ પૈદા હોગા તો બિખરી હુઈ ઉમ્મત જુડ જાએગી, ઔર અલ્લાહ તઆલા ગૈરોંકો ઈસ્લામમેં દાખિલ કરનેકી રાહોંકો ખોલેંગે.

ગૈર હમારી ઈબાદતોંકો નહીં દેખતે, હમ લોગ નમાઝ તો મસ્જિદમેં પઢતે હૈં ઔર રોઝા હમારે પેટમેં હોતા હૈ, ઔર ઝકાત તો હમ મુસ્લિમ મુઆશરામેં દેતે હૈં, ઔર હજ વહાં કરતે હૈં જહાં ગૈરકા આના મના હૈ, ઈસ લિયે હમારે અખ્લાકકા દુરૂસ્ત હોના જરૂરી હૈ ઔર મઆમલાત સહીહ હોંગે તો હમારે નેકિયોંકી હિફાઝત હોગી.

ઈસ લિયે કે દીન ઈબાદતકી લાઈનસે આએગા ઔર મઆમલાતકી ખરાબીકી વજહસે ચલા જાએગા.

યે ઈકરામવાલી સિફત હમારે અંદર આ જાએ ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત કરના હૈ,

(૧) લોગોંમેં ઈકરામકી ખૂબ દઅવત દેં.

(૨) અપની ઝાતસે ઉસકી મશ્ક કરના હૈ, હર ઈમાનવાલે પર ઈઝ્ઝતકી નિગાહ ડાલના હૈ, ગૈરોંસે અખ્લાક બરતના હૈ, મખ્લૂકસે અચ્છા સુલૂક કરના હૈ ઔર હર એકકે હુકૂક મા'લૂમ કરકે અદા કરના હૈ.

(૩) ફઝાઈલકે હલ્કોંમેં બૈઠકર ઈકરામકી ફઝીલતકો ખૂબ સુનેં.

(૪) દુઆઓંકે ઝરીઆ અલ્લાહ તઆલાસે અખ્લાકે હસનાકી તૌફીક માંગેં.

પાંચવીં સિફત ઈખ્લાસે નિય્યત હૈ

હમ જો ભી અમલ કરતે હૈં વો સહીહ હૈ યા ગલત હૈ ઉલમાએ કિરામ

બતા સકતે હૈં મગર ઈખ્લાસકા ફૈસલા તો સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા કરેંગે ઔર ઐસે વક્તમેં કરેંગે જબ ઈખ્લાસકા અમલકા મૌકા હાથસે નિકલ ચુકા હોગા વો કિયામતકા દિન હોગા.

ઈખ્લાસ બડી લતીફ ચીઝ હૈ સબસે આખિરમેં આતી હૈ ઔર સબસે પેહલે ચલી જાતી હૈ. મુખ્લિસીન હિદાયતકે ચિરાગ હૈં લિહાઝા ઈખ્લાસ બહોત ઊંચી સિફત હૈ ઈસ લિયે હમ અપની નિય્યતોંકો સહીહ કરેં ઔર જો ભી કામ કરેં સિર્ફ અલ્લાહકી રઝા ઔર ખૂશ્નૂદીકે લિયે કરેં.

ઈખ્લાસવાલી સિફત હમારી ઝિંદગીમેં લાનેકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત કરેં

(૧) લોગોંમેં ઈખ્લાસકી ખૂબ દઅવત દેં.

(૨) અપની ઝાતસે હર અમલકે કરનેસે પેહલે, દરમિયાનમેં ઔર આખિરમેં અપની નિય્યતકો ટટોલેં ઔર દિલસે પૂછે કે ક્યૂં કર રહા હૈ? અગર નિય્યતમેં અલ્લાહ હૈ તો અલ્લાહ તઆલાકા શુક્ર અદા કરેં, ઔર અગર નિય્યતમેં અલ્લાહ નહીં હૈ તો તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરકે અપની નિય્યતકો દુરૂસ્ત કર લેં.

(૩) તા'લીમકે હલ્કોંમેં બૈઠકર ઈખ્લાસકી હકીકતકો ખૂબ સુનેં.

(૪) અપની દુઆઓંમેં અલ્લાહ તઆલાસે ઈખ્લાસકી હકીકતકો ખૂબ માંગે.

છઠ્ઠી સિફત દઅવત ઈલલ્લાહ તફરીગે વક્ત હૈ

અલ્લાહ તઆલાને હર ઈન્સાનકો દો નેઅમતેં દી હૈં એક જાનકી ઔર દૂસરી માલકી. ઈન દોનોં નેઅમતોંકા ઈસ્તે'માલ સહીહ હો જાએ.

દઅવતકી સિફતકે ઝરીઆ હર ઈમાનવાલેકો જાન ઔર માલકી ગલત ફેહમી ઔર ધોકેસે નિકાલના હૈ. હર એક ઈન્સાન યે સોચ રહા હૈ કે જાન મેરી હૈ માલ મેરા હૈ હમારા યે સોચના કુરઆનકે ફૈસલાકે ખિલાફ હૈ. કુરઆન શરીફકી ખબરકે મુતાબિક ઈમાનવાલેકે જાન ઔર માલકો અલ્લાહ પાકને જન્નતકે બદલેમેં ખરીદ લિયા હૈ. યે જાન ઔર માલ હમારા નહીં હૈ બલ્કે અલ્લાહકી દી હુઈ

અમાનત હૈ ઈસ જાન ઔર માલકે સહીહ ઈસ્તે'માલકે લિયે હમેં દૌરે રિસાલતકી તરફ દેખના હોગા.

આપ (સ.અ.વ.) ને અપના ઔર સહાબા (રદિ.) કા જાન ઔર માલ કહાં લગાયા? સબસે પેહલે જાન ઔર માલકો અલ્લાહકે કલિમહકો બુલંદ કરને પર ઔર દીનકે ઝિંદા કરને પર, લિહાઝા! ઈસ જાન ઔર માલકો અપની મિલ્ક સમઝકર ઈસ્તે'માલ કરના ખતમ હો જાએ ઔર અલ્લાહકી અમાનત સમઝકર ઈસ્તે'માલ કરના આ જાએ, ઈસકો સીખનેકે લિયે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ઝિંદગીમેં જલ્દ અઝ જલ્દ ૪ માહ લગાએ, ઉસકે બાદ હર સાલ ૪૦ દિન ઔર ચાંદકે મહિનેકે એ'તિબારસે માહાના તીન દિન, હફતાકે દો ગશ્ત, રોઝાના ઘર ઔર મસ્જિદકી તાલીમ ઔર કિસી નમાઝકે બાદ રોઝાના ફિક્રોંમેં બૈઠના ઔર ઢાઈ ઘંટા ફારિગ કરકે મસ્જિદકી આબાદીકી મહેનત કરના.

યે તરતીબ હમારી ઝિંદગીમેં આ જાએ ઔર ઝિંદગીકા રૂખ સહીહ હો જાએ. ઉસકે લિયે ચાર લાઈનકી મહેનત કરના હૈ.

(૧) ઈસ તરતીબ પર આનેકી ઉમ્મતકો ખૂબ દઅવત દેના હૈ.

(૨) અપની ઝાતકો ઈસ તરતીબ પર જમાના હૈ.

(૩) તા'લીમકે હલ્કોંમેં બૈઠકર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેકી ફઝીલતકો ખૂબ સુનેં.

(૪) દુઆઓંકે ઝરીઆસે અલ્લાહ પાકસે જાન ઔર માલકે સહીહ ઈસ્તે'માલકી તૌફીક રો રોકર માંગના હૈ.

મેરે દોસ્તો ઔર ભાઈયો ઔર બુઝુર્ગો! આજ હી નિય્યત કર લો કે હમેં અપની મહેનતકે મૈદાનકો બદલના હૈ. અપની મહેનતકે રૂખકો બદલકર અંબિયા (અલૈ.) વાલે કામકો અપનાના હૈ, ઔર અલ્લાહકે ખઝાનોંસે એક એક ઉમ્મતીકો જોડના હૈ ઔર ખૂદ અલ્લાહકે ખઝાનોંસે જુડના હૈ ઈસ લિયે અબ નિય્યત કરો ચાર ચાર મહીનેકી, ઈસ કામકો સીખનેકે લિયે ઔર ઝિંદગી ભર ઈસ કામકો કરનેકી. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો અમલકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન.

લાયા'ની બાતોંસે પરહેઝ

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! ઈન છ સિફાતકે સાથ પરહેઝકે તૌર પર યે ભી બતાયા જાતા હૈ કે અપને આપકો લાયા'નીસે બચાએ. યાની ઐસે બેફાઈદા બેકાર કામોં યા બાતોંસે બચે જિનકે કરનેસે ન દીનકા ફાઈદા હો ઔર ન હી દુનિયાકા.

મોમિનકી શાન

મોમિનકી શાન યે હૈ કે

- અપની ઉમ્રકે એક એક સાંસકો કીમતી સમઝતા હૈ.
- અપની ઝિંદગીકે હર દિનકો એક બડી નેઅમત શુમાર કરતા હૈ.
- આખિરતકી હમેશા હમેશા રેહનેવાલી નેઅમતોંકે કમાનેમેં લગા રેહતા હૈ.
- વો સખી હોતા હૈ બખીલ નહીં હોતા હૈ.
- મૌતસે પેહલે ઉસકી તૈયારી કરતા હૈ.
- બેહતરસે બેહતર અખ્લાક પેશ કરતા હૈ.
- વો સગીરા ઔર કબીરા ગુનાહોંસે બચતા હૈ.
- વો મુસીબતોંમેં બાવકાર ઔર નેઅમતોં પર શુક્ર ગુઝાર હોતા હૈ.
- અપને ઈમાન ઔર આ'માલકી બડી ફિક્ર કરતા હૈ.
- ફુઝૂલ લાયા'ની બાતોં ઔર બેફાઈદા કામોંસે બચતા હૈ.

લાયા'નીકા નુકસાન

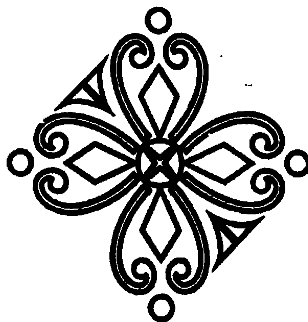
- લાયા'નીસે નેકિયોંકી રોનક જાતી હૈ.
- લાયા'નીસે બંદા બડે ગુનાહોંમેં મુબ્તલા હો જાતા હૈ.
- લાયા'નીસે અલ્લાહકી મદદ હટ જાતી હૈ.

● લાયા'નીસે લોગોંકી નિગાહસે ગિર જાતા હૈ.

● લાયા'નીસે ઝિલ્લતકા અંદેશા હૈ.

હદીસે પાક : ઈસ્લામકી ખૂબિયોંમેંસે બડી ખૂબી યે હૈ કે લાયા'નીકો છોડ દિયા જાએ, આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે સબસે ઝિયાદા ગુનાહ ઉન લોગોંકે હૈં જો બગૈર જરૂરત બાત કરતે હૈં. માલૂમ હુવા કે ઝબાનકો બહોત સંભાલકર રખનેકી જરૂરત હૈ ક્યા પતા કિસ વક્ત ઝબાનસે ક્યા નિકલ જાએ, એક હદીસ હૈ કે ઈન્સાન અપને પૈરસે ઈતના નહીં ફિસલતા જિતના કે અપની ઝબાનસે ફિસલતા હૈ, લિહાઝા હર મોમિનકો ચાહિયે ખાસ તૌરસે જિસ ઝમાનેમેં અલ્લાહકી રાહમેં નિકલે હોં બેફાઈદા ઔર લાયા'ની બેકાર કામોંસે બચના હૈ, અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઔર હર સાથીકો લાયા'નીસે હિફાઝત ફરમાએ. (આમીન)

યે રાસ્તા બડા કીમતી હૈ. એક અમલકી કીમત ઈસ રાસ્તેમેં ઈતની બઢ જાતી હૈ એક કદમ પર સાતસો નેકિયાં મિલતી હૈં, સાતસો ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં, સાતસો દરજાત બુલંદ હોતે હૈં, એક સુબ્હાનલ્લાહ કેહને પર સાત લાખ નેકિયાં મિલતી હૈં, એક એક અમલ ઈતના કીમતી હૈ તો યે અલ્લાહકા રાસ્તા કિતના કીમતી હોગા. (ઈન્આમુ ત્તબ્લીગ)

કારગુઝારીકી બાત

મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! અલ્લાહ તઆલાકા બેઈન્તિહા એહસાન ઔર કરમ હુવા કે જિસને હમેં અપને ફઝલો કરમસે ઐસી અઝીમુશ્શાન મહેનતસે નવાઝા હૈ, ઈસ મહેનતકે લિયે અલ્લાહ તઆલાને અપને મહેબૂબ ઔર મખ્સૂસ બંદોંકો મબઊસ ફરમાયા થા, વો હઝરાતે અંબિયા (અલૈ.) હૈં.

દોસ્તો! યે મહેનત કિતની અઝીમુશ્શાન હોગી, અલ્લાહ પાક હમ સબકો મૌત તક ઈસ મુબારક મહેનતમેં લગાએ રખ્ખે, (આમીન)

યે ઉમ્મત હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી મહેબૂબ ઉમ્મત હૈ, ખત્મે નુબુવ્વતકે તુફેલ અલ્લાહ તઆલાને હમેં ઈસ કામસે નવાઝા હૈ, ઈસ પર અલ્લાહકા જિતના ભી શુક્ર અદા કરેં કમ હૈ.

હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબ (રહ.) કા કૌલ હૈ કે યે કામ સહીહ તરતીબ ઔર સહીહ ઉસૂલ પર કિયા જાએ તો સદિયોંમેં આનેવાલી ખૈર સાલોંમેં આએગી, ઔર સાલોંમેં આનેવાલી ખૈર મહીનોંમેં આએગી.

અગર ખુદા નખ્વાસ્તા બેઉસૂલી ઔર બેતરતીબી હોગી તો નુકસાન ભી ઉસી એ'તિબારસે હોગા, અલ્લાહ પાક ઉસી કામકો કુબૂલ ફરમાતે હૈં જો સહીહ યકીનકે સાથ, સહીહ ધ્યાનકે સાથ ઔર સહીહ નહજકે સાથ ઔર સહીહ નિય્યતકે સાથ કિયા જાએ, જબ અલ્લાહ તઆલા કુબૂલ ફરમાતે હૈં ઔર અજર ભી દેતે હૈં, ઔર અસર ભી પૈદા ફરમાતે હૈં.

હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબ (રહ.) ફરમાયા કરતે થે, દઅવતકે કામકી તીન બુન્યાદેં હૈં જિસકી વજહસે કામ સહીહ નહજ (સહીહ તરીકે) પર ચલતા રહેગા, (૧) મશ્વરા (૨) તશ્કીલ (૩) કારગુઝારી.

● મશ્વરાકે ઝરીઆસે તકાઝોંકો સોચા જાએગા, ફિર ઉસે પૂરા કરનેકી ફિક્ર કી જાએગી.

● તકાઝોંકો પૂરા કરનેકે લિયે તશ્કીલ કી જાએગી.

● ઉસકી કારગુઝારી લી જાએગી, તાકે કમી બેશી ઔર મહેનતકા રૂખ સામને આ જાએ.

કારગુઝારીવાલા અમલ

● કારગુઝારીવાલા અમલ યે મસ્જિદે નબવી (સ.અ.વ.) કી સુન્નત હૈ.

● કારગુઝારીકે અમલસે મહેનતકા સહીહ રૂખ સામને આતા હૈ.

● કારગુઝારીકા અમલ હોતા રહેગા તો મહેનતકા સહીહ રૂખ બાકી ભી રહેગા.

● આપ (સ.અ.વ.) જબ કભી અફરાદકો યા જમાઅતોંકો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં રવાના ફરમાતે થે તો હિદાયત દેકર રવાના કરતે, ઔર ઉન જમાઅતોંકી વાપસી પર કારગુઝારી લેતે.

● કમી બેશી સામને આતી તો સહીહ રૂખ બતાતે ઔર સમઝાતે થે.

● કારગુઝારીવાલે અમલમેં કમી બેશીકે સામને આનેસે ઉસ પર ઈસ્તિગ્ફાર કરેંગે તો અલ્લાહ તઆલા મઆફ ફરમાકર અમલકો દુરૂસ્ત ફરમાએંગે.

● કારગુઝારીમેં સવાલાત ઈસ લિયે પૂછે જાતે હૈં તાકે કામ ખુલકર સામને આએ.

● કિસી મસ્જિદ યા બસ્તીકી કારગુઝારી અગર કમઝોર હૈ તો હમ સબકો ફિક્રમંદ હોના હૈ ઔર અલ્લાહસે મઆફી માંગના હૈ ઔર ઉસકો મઝબૂત કરનેકી કોશિશ કરના હૈ.

● અગર કિસી બસ્તીકી કારગુઝારી સહીહ રૂખ પર હો તો અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરના હૈ ઔર ઉસ પર જમના હૈ ઔર દૂસરોં કો ઈસ તરહ કરનેકે અઝાઈમ કરાના હૈ.

● કારગુઝારી સુનાનેવાલા એક હી હોતા હૈ લેકિન વાં પૂરી જમાઅત

ઔર બસ્તીકી કારગુઝારી હોતી હૈ.

● ઉલમાએ કિરામ ઔર બુઝુર્ગાને દીનને કુરઆન ઔર હદીસકી રોશનીમેં જો હિદાયાત દી હૈં ઉસકે મુતાબિક એક એક અમલકો સહીહ નહજકે સાથ કરના હૈ ઔર સીખના હૈ ઈસ નિય્યતકે સાથ ઈસ કારગુઝારીમેં બૈઠના હૈ. બૈઠેંગે ભાઈ? ઈન્શા અલ્લાહ.

● અસલ કારગુઝારી હમ સબકી કલ કિયામતકે દિન અલ્લાહકે સામને હોગી.

ઉલમાસે કૈસે મુલાકાત કી જાએ

● ઉલમાકે પાસ જાનેસે પેહલે ઉનકી ફુરસતકા વક્ત જાન લેં.

● ઉનકે રાહત ઔર આરામમેં ખલલ ન ડાલેં.

● જબ ઉનકે પાસ જાએં તો સલામ કરેં.

● ઉનકી ખિદમતમેં હદિયા મસલન મિસ્વાક, ખૂશ્બૂ, સુરમા યા તસ્બીહ વગૈરહ પેશ કરેં.

● હદિયા ન ઝિયાદા કીમતી ન ઘટિયા.

● ન ઉનકો દઅવત દેં ઔર ન હી સાથ નિકલનેકી તરગીબ દે

● અગર મુતવજ્જેહ હોં તો કુછ કારગુઝારી સુનાએ.

● દઅવત દેનેકી નિય્યતસે ન જાએં બલ્કે દુઆકી નિય્યતસે જાએં.

● ઉનકી મજલિસમેં જહાં જગહ મિલે વહાં બૈઠ જાએ.

● ઉનકે કિસી તઅલ્લુકવાલેકો સાથ લેકર જાએ.

● દિલમેં ઉનકી મુહબ્બત હો.

● ઉનકા ઈકરામ કુબૂલ કરે.

● અગર ગુસ્સા હો તો બરદાશ્ત કરે.

● ઉનસે ઝિયાદા હાલ અહવાલ ન પૂછે.

● જો બાત વો પૂછે ઉસકા જવાબ દે.

- ઝિયાદા વક્ત ઉનકે પાસ ન બૈઠે.
- અગર જમાઅતમેં આલિમ હો તો ઉનકો ભેજના બેહતર હૈ.
- જો વો કેહતે હૈં વો ગૌરસે સુને.
- ઉનકી તશ્કીલ ન કરેં.
- આતે વક્ત દુઆકી દરખ્વાસ્ત કરે. (તબ્લીગ બિલ યકીન)

ઈસ્તિકામતકે સતરહ અસ્બાબ

હઝરત મૌલાના સઈદ અહમદખાન સાહબ (રહ.)

- જો ઈસ કામકો દિલકે સાથ કરેગા વો જમેગા.
- જો રોઝાના દઅવત દેગા ઉસકે જઝબાત બનતે રહેંગે.
- જો માહોલમેં રહેગા વો જમેગા.
- જો માહોલસે કટેગા વો કટ જાએગા.
- જો ઈસ કામમેં રખ્ના ડાલેગા (ખલલ ડાલેગા) વો કટ જાએગા.
- જો અમીરકી ઈતાઅત ઔર મશ્વરોંકા પાબંદ હોગા વો જમેગા.
- જો કિસીકે ઐબ દેખેગા વો કટેગા.
- જો અચ્છાઈયાં દેખેગા વો જમેગા.
- જો તવાઝોઅ ઈખ્તિયાર કરેગા વો જમેગા.
- જો તકબ્બુરકે સાથ ચલેગા વો નહીં જમ સકતા.
- જો ગુનાહસે બચેગા વો જમેગા (ગીબત, બદનઝરી, શહવત અગરાઝ)
- જો તૌબા ઈસ્તિગ્ફારસે ચલેગા વો જમેગા.
- જો આપ (સ.અ.વ.) કે સાથ મુનાફિક ચલેગા નફા નહીં ઉઠા સકેગા હત્તાકે ઈમાન નસીબ ન હોગા.
- જો દૂસરોંકી ગલત બાતકી તાવીલ કરકે અચ્છા મા'ના મતલબકી તરફ લે જાએગા વો જમેગા.
- જો અલ્લાહ પાકસે ડરતે ઔર માંગતે હુએ ચલેગા વો જમેગા.

● જો ઈખ્લાસસે કુરબાનીકે સાથ ચલેગા વો જમેગા.

● જો યે કહેગા મેરી વજહસે કામ હો રહા હૈ અલ્લાહ ઉસે ઉઠા લેંગે.

● જો પૂરી ઉમ્મતકે ગમકો લેકર ચલેગા વો જમેગા.

● હઝરત જી (રહ.) ફરમાયા કરતે થે, જો નકલ પર અકડેગા વો અસલ પર કૈસે જમેગા હમ તો નકલ કરનેવાલે હૈં. (એક કીમતી મશ્વરા)

આઠ બીમારિયાં ઔર ઉનકા ઈલાજ

● શિર્ક ..... કલિમહકી દઅવતસે ખતમ હોગા.
● બિદઅત ..... સુન્નતકી પાબંદી કરનેસે ખતમ હોગી.
● બગાવત ..... નમાઝસે ખતમ હોગી.
● જહાલત ..... ઈલ્મ સીખનેસે ખતમ હોગી.
● ગફલત ..... ઝિક્ર કરનેસે ખતમ હોગી.
● શોહરત ..... ઈખ્લાસસે ખતમ હોગી.
● મતલબ પરસ્તી ..... ઈખ્લાસ ઔર હમદર્દીસે ખતમ હોગી.
● નફસિયાત ..... અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેસે ખતમ હોગી.

મુસલમાનકી તીન ઝિમ્મેદારિયાં

● દીન હાસિલ કરના યાની દીન સીખના.

● અપને માહોલમેં દીન લાના.

● સારી દુનિયામેં કલિમહકો બુલંદ કરના.

● ઈન તીન ચીઝોંકે લિયે તીન અલગ અલગ મહેનતેં નહીં હૈં એક હી મહેનત હૈ દઅવત ઔર તબ્લીગકી જિસકે ઝરીઆ તીનોં જગહ દીન પહોંચેગા. ઈન્શા અલ્લાહ. (હઝરત ફારૂક અહમદ સાહબ બેંગ્લોર)

તબ્લીગમેં લગના સિર્ફ એક નેઅમત હૈ

● દીને ઈસ્લામ એક બહોત બડી નેઅમત હૈ ઈસ પર મૌત તક અમલ કરના ઉસસે બડી નેઅમત હૈ.

● હાફિઝે કુરઆન હિફ્ઝ કરે તો યે બસ એક નેઅમત હૈ ઉસકો મૌત તક બાકી રખના ઉસસે બડી નેઅમત હૈ.

● દઅવતકી મહેનતમેં લગના એક નેઅમત હૈ મૌત તક ઈસ્તિકામતસે લગે રેહના યે ઉસસે બડી નેઅમત હૈ.

● એક આદમી સો (૧૦૦) સાલ ઈસ્લામ પર ઝિંદા રહા અગર મરતે વક્ત ખુદા ન ખ્વાસ્તા કુફ્રકી હાલતમેં મરા તો સો સાલકા ઈસ્લામ બેકાર હુવા.

● ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાસે હર વક્ત ઈસ્તિકામતકી દુઆ માંગે.

(હઝરત મૌલાના કાસિમ સાહબ કુરૈશી બેંગ્લોર)

હમ મખ્લૂક હમારી મહેનત મખ્લૂક

ઔર યે બાત ઝહનમેં રહે કે હમ મખ્લૂક, હમારી દઅવત દુઆએં મખ્લૂક, ઔર મખ્લૂકસે કુછ હોતા નહીં. ઔર અગર અલ્લાહકો હમારી મહેનત પસંદ આ ગઈ તો અલ્લાહ પાક સબ કુછ કર દેંગે. અલ્લાહ ચાહે તો અમેરીકાકો પલટ દેં, જિતની ઝલક હુઝૂરે પાક (સ.અ.વ.) કી હમારી ઝિંદગીમેં આએગી ઉતના હી ઝિંદગીકા રૂખ અલ્લાહકી તરફ ફિરેગા ઔર અલ્લાહકી મદદ ઔર નુસરત હમારે સાથ હોગી.

(હઝરત જી મૌલાના યૂસુફ રહ. એક અહમ બયાન)

હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબ (રહ.) કા કૌલ

હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબ (રહ.) ફરમાતે થે કે જિસે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા દર્દ ઔર ગમકા કુછ હિસ્સા મિલ ગયા ઉસે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી બડી વિરાસત મિલ ગઈ. (મલ્ફૂઝાત)

-: ખતમ શુદ :-

